

PRITARTA
Pasvalio rajono savivaldybės tarybos
2019 m. kovo 20 d. sprendimu Nr. T1-55

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Turinys

Įvadas.....	2
I. Personalo valdymas.....	2
II. Atstovavimas savivaldybės institucijoms teismuose	4
III. Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimo užtikrinimas	5
IV. Savivaldybės biudžeto vykdymas	8
V. Strateginis planavimas	13
VI. Savivaldybės administracijos asignavimai	14
VII. Investicijos	19
VIII. Viešieji pirkimai	21
IX. Turto valdymas.....	21
X. Socialinis būstas	22
XI. Užimtumo didinimo programa	22
XII. Kultūros paveldas.....	22
XIII. Ekologija, gamtos apsauga	23
XIV. Žemės ūkis.....	23
XV. Melioracija	26
XVI. Teritorijų planavimas ir ūkio plėtra.....	26
XVII. Socialinė parama	28
XVIII. Sveikatos sritis	40
XIX. Civilinės būklės aktų registravimas ir duomenų teikimas.....	45
XX. Švietimo politikos įgyvendinimas	48
XXI. Ugdymo organizavimo ir ugdymo rezultatų stebėseną	52
XXII. Neformalusis ugdymas.....	54
XXIII. Sporto administravimas	55
XXIV. Bendruomeninė veikla, kultūra ir jaunimo politikos įgyvendinimas	57
XXV. Piliečių aptarnavimas, dokumentų tvarkymas	60
XXVI. Informacinės technologijos.....	62
XXVII. Leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	63
XXVIII. Ekstremaliųjų situacijų (civilinės saugos) prevencija, mobilizacija.....	65
XXIX. Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė, ryšiai su visuomene.....	67
XXX. Vidaus auditas	68
XXXI. Seniūnijų veikla	69
Baigiamosios nuostatos	70

IVADAS

Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktorius, kaip vykdomoji institucija, turinti viešojo administravimo teises ir pareigas, ir kaip Pasvalio rajono savivaldybės administracijos vadovas, vykdydamas savo veiklą, tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės bei Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

Svarbiausi Savivaldybės administracijos uždaviniai yra:

1. vykdyti viešąjį administravimą;
2. didinti veiklos efektyvumą;
3. organizuoti ir užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą;
4. įgyvendinti valstybės institucijų priimtus teisės aktus ir savivaldybės tarybos sprendimus.

Ataskaitoje pateikta informacija apie pagrindinių Administracijos direktoriui ir Administracijai priskirtų funkcijų vykdymą ir joms skirtų lėšų panaudojimą. Ataskaitoje pateikti savivaldybės administracijos struktūrinių ir struktūrinių teritorinių padalinių (seniūnijų) 2018 m. veiklą ataskaitų duomenys.

Ataskaitos teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktas, 29 straipsnio 8 dalies 9 punktas ir Pasvalio rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 228 punktas.

Savivaldybės administracijos direktoriumi esu paskirtas trečiai kadencijai politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu. Šiuo pagrindu paskirtas ir Administracijos direktoriaus pavaduotojas.

Savivaldybės gyventojams ataskaita bus pateikta interneto svetainėje www.pasvalys.lt.

I. PERSONALO VALDYMAS

Administracijos darbuotojo tipinis paveikslas – moteris (moterys sudaro 62 proc. visų Administracijoje dirbančių asmenų (valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis), 51 metų amžiaus (tai yra vidutinis Administracijos darbuotojų amžius), turinti aukštąjį universitetinį išsilavinimą (26 proc. visų pareigybių priskirtos A lygiui).

Savivaldybės administracijos struktūra patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 26 d. sprendimu T1-127. Administracijos struktūrą sudaro 13 struktūrinių padalinių (skyrių ir tarnyba) ir 11 seniūnijų. Struktūrinio pertvarkymo priežastis – nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, kurio pagrindu savivaldybių vykdyta valstybinė vaiko teisių apsaugos funkcija perduota vykdyti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai. Šiuo metu galiojanti Administracijos struktūra neatitinka nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 11 straipsnio pakeitimo įstatymo, kuriame nustatytas reikalavimas struktūrinio padalinio dydžiui, t. y. skyrių (biurą, tarnybą) turi sudaryti ne mažiau kaip 4 (keturios) pareigybės, išskyrus vidaus audito tarnybas ir centralizuotas vidaus audito tarnybas (jas gali sudaryti ne mažiau kaip 2 pareigybės), nuostatų. Dėl minėto įstatymo pakeitimo atitinkami Administracijos struktūros pakeitimai buvo teikiami Savivaldybės tarybai svartyti 2 kartus, tačiau sprendimas šiuo klausimu nepriimtas.

Administracijos didžiausias leistinas pareigybių skaičius nuolat peržiūrimas ir kinta. Didžiausias leistinas valstybės tarnautojų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, skaičius 2018 metais buvo peržiūrėtas tris kartus ir didžiausias leistinas skaičius nuo 315 sumažintas iki 290. Tačiau atsižvelgiant į Vidaus reikalų ministerijos parengtas rekomendacijas „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal

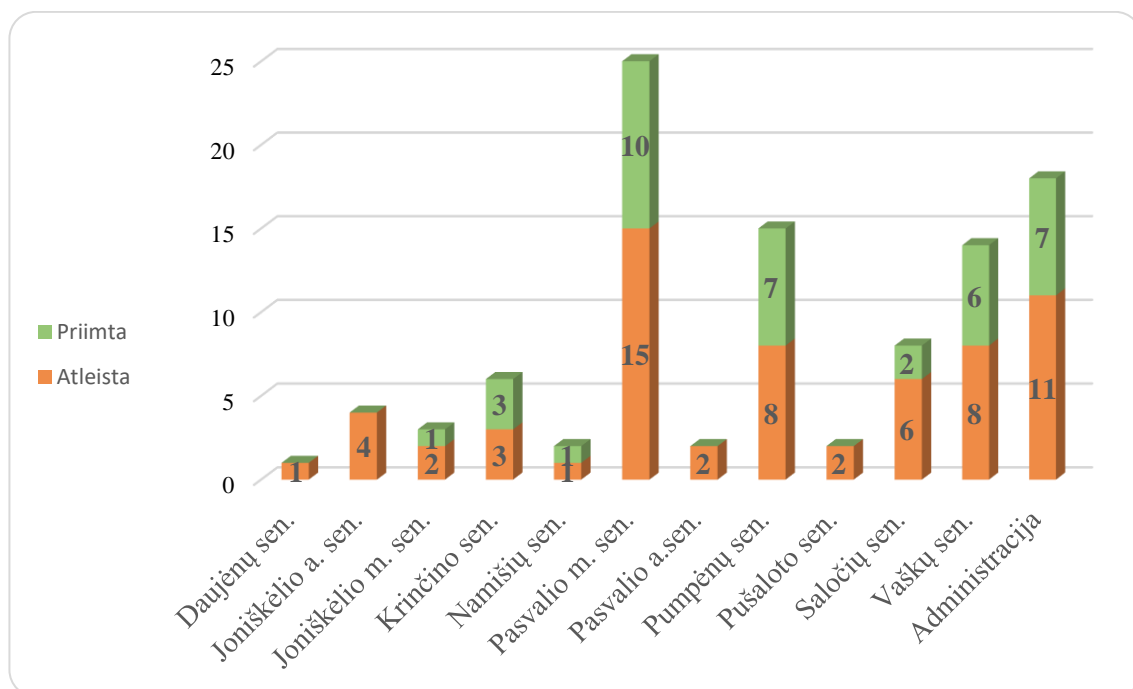
darbo sutartis, pareigybių skaičiaus nustatymo savivaldybės administracijoje“, Administracijos didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, skaičius turėtų būti peržiūrėtas ir ženkliai sumažintas (apie 36 proc.).

2018 m. sausio 1 d. Administracijoje dirbo 76 valstybės tarnautojai ir 252 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (iš viso 328 asmenys), o 2018 m. gruodžio 31 d. – 74 valstybės tarnautojai ir 229 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (iš viso 303 asmenys).

Per ataskaitinį laikotarpį, t. y. nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.:

- Priimti 38 asmenys:
  - 4 valstybės tarnautojai;
  - 34 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.
- Atleisti / pasibaigę tarnybos santykiai su 63 asmenimis (toliau – atleista):
  - 6 valstybės tarnautojais;
  - 57 darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis.

1 paveiksle pateikiama priimtų, atleistų asmenų Administracijoje dinamika pagal atskiras grupes.

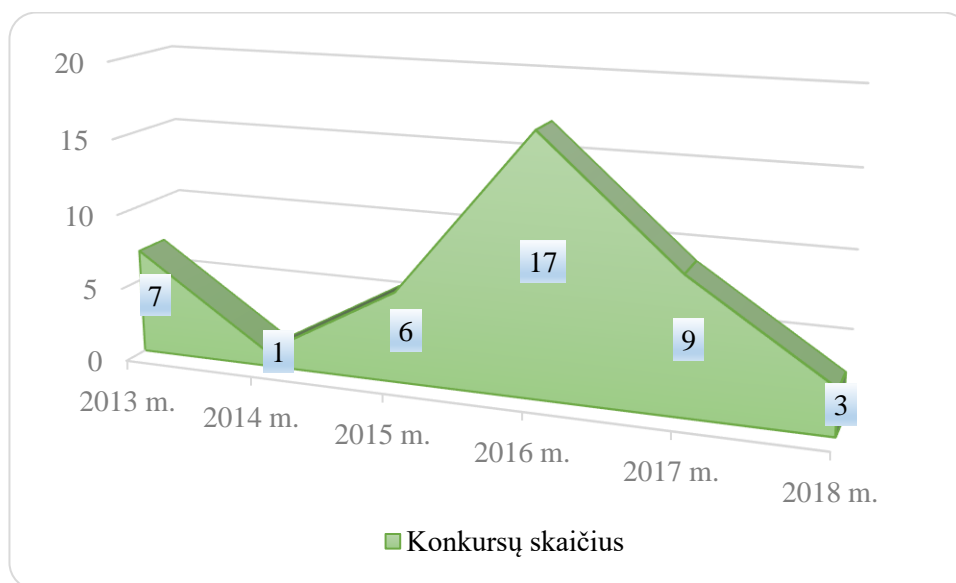

1 pav. Priimti ir atleisti valstybės tarnautojai / darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, 2018 m.

Kaip matyti iš pateikto paveikslo, didžiausia personalo kaita ataskaitiniu laikotarpiu Pasvalio miesto seniūnijoje (atleista 15 asmenų, priimta 10 asmenų), Administracijoje (atleista – 11, priimta – 7 asmenys), Pumpėnų seniūnijoje (atleista – 8, priimta – 7 asmenys) ir Vaškų seniūnijoje (atleista – 8, priimta – 6 asmenys).

2018 metais buvo organizuoti 3 konkursai valstybės tarnautojo pareigoms eiti, 3 konkursai į įstaigos / įmonės vadovo / direktoriaus pareigas ir 1 atranka į darbuotojo pareigas. Konkursas į Joniškėlio miesto seniūnijos seniūno pareigas buvo skelbtas ir organizuotas 2 kartus, Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausiasis specialistas konkurso būdu buvo išrinktas pirmuoju bandymu. Organizuoti konkursai į įstaigos / įmonės vadovo / direktoriaus pareigas: VŠĮ Pasvalio ligoninės vadovo pareigoms eiti ir Pasvalio rajono Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos direktoriaus

pareigoms eiti. Pastarasis konkursas pirmuoju bandymu neįvyko, todėl šiuo metu yra paskelbtas antrą kartą. Duomenys, kaip pakito Administracijoje organizuotų konkursų į valstybės tarnautojo pareigas skaičius tam tikrais metais, pateikti 2 paveiksle.

2 pav. Organizuotų konkursų Administracijoje pokytis 2013-2018 m.

Situacija, kai tenka skelbti net kelis kartus konkursus į tas pačias pareigas (ar dėl pretendentų nebuvimo, ar dėl jų neatitikimo keliamiems reikalavimams) yra ne tik Administracijoje, bet ir visoje Lietuvoje. Tai lemiančios priežastys – valstybės tarnybos nepopuliarumas ar nepatrauklumas kvalifikuotiems specialistams.

2018 metais 149 Administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, dalyvavo 430 mokymuose. Didžiausią mokymų dalį sudarė specialiųjų ir profesinių gebėjimų, reikalingų konkrečioms pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms vykdyti, tobulinimas. Nemaža dalis šių mokymų buvo orientuota į asmens duomenų apsaugos reguliavimo pokyčius, buhalterinės apskaitos naujoves, valstybės tarnybos reformą.

II. ATSTOVAVIMAS SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJOMS TEISMUOSE

Savivaldybės tarybai, Administracijai ieškovu, pareiškėju, kreditoriumi, atsakovu, trečiuoju asmeniu arba suinteresuotu asmeniu, išvadą teikiančia institucija atstovauta 70 bylų.

Atstovautos bylos pagal bylų rūšis 2018 m. pasiskirstė taip: 6 administracinės bylos, 61 civilinė byla, 3 ikiteisminio tyrimo bylos. Informacija apie atstovavimą civilinėse bylose:

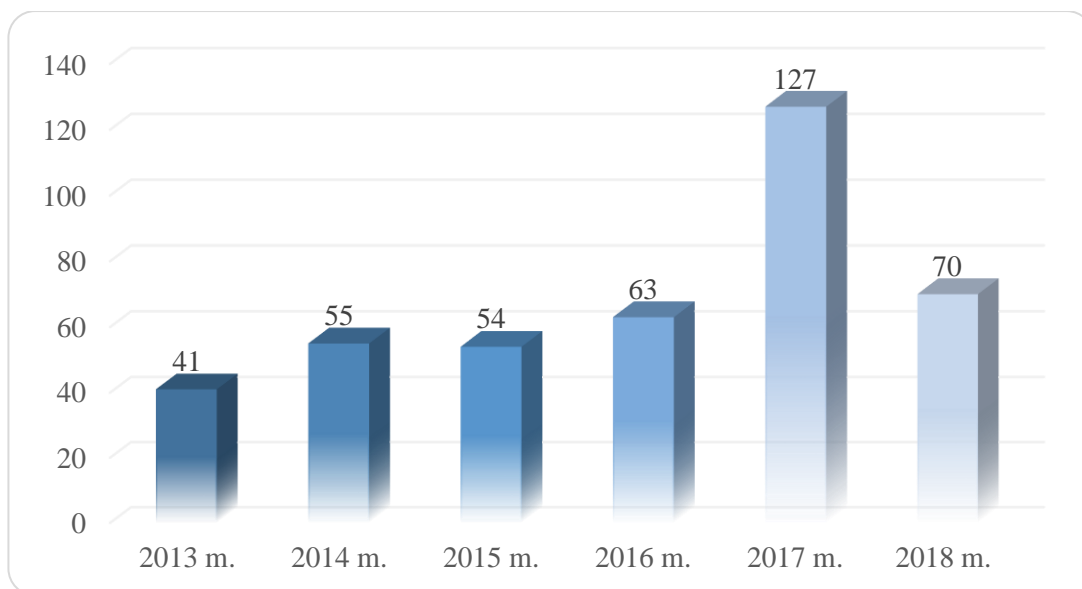
Ypatingoji teisena:

- Didžiąją dalį civilinių bylų sudarė bylos, kuriose atstovaujamas Administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius – 46. Iš jų: dėl asmens pripažinimo neveiksniu tam tikrose srityse, globos/rūpybos nustatymo ir globėjo / rūpintojo paskyrimo – 36 bylos; dėl teismo sprendimo pripažinti asmenį neveiksniu peržiūrėjimo, institucinės globos panaikinimo ir globėjo paskyrimo, atleidimo nuo rūpintojo pareigų naujo rūpintojo paskyrimo – 10 bylų.

- 2018 m. buvo nagrinėjamos 7 bylos dėl daiktinių teisių: dėl nuosavybės teisės įgijimo pagal įgyjamąją senatį – 5 bylos; dėl turto pripažinimo bešeimininkiu – 1 byla, dėl nustatyto termino įregistruoti nekilnojamoji turtą atnaujinimo – 1 byla.

Ginčo teisena:

- 2018 m. teikti atsiliepimai 2 bylose dėl santuokos nutraukimo (dėl sutuoktinio kaltės), turto padalinimo ir kitų klausimų.
  - Atstovauta 1 byloje dėl neteisėto atleidimo iš darbo, grąžinimo į darbą, su darbo santykiais susijusių išmokų, turtinės, neturtinės žalos atlyginimo; 2 bylose viešųjų pirkimų srityje (dėl perkančiosios organizacijos sprendimų); 1 byloje dėl iškeldinimo iš socialinių patalpų. Pateiktas ieškinyms dėl turtinės žalos atlyginimo (Administracijos naudai), teismo sprendimu ieškinyms patenkintas pilna apimtimi.
  - Administracija – kreditorius fizinio asmens bankroto byloje. Teismo nutartimi patvirtintas patikslintas mokumo atkūrimo planas.
- 3 paveiksle pateikiama atstovaujamų bylų skaičiaus dinamika 2013–2018 metais.

3 pav. Atstovautų bylų skaičius, 2013–2018 metais

Juridinio ir personalo skyriaus teisininkai 2018 metais atstovavo vidutiniškai 2 byloms per mėnesį.

III. VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO UŽTIKRINIMAS

Pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas nebuvo keičiamas. Kaip ir praėjusiais ataskaitiniais metais, Administracijoje pirminę teisinę pagalbą teikia vienas valstybės tarnautojas. Administracija nėra sudariusi sutarčių su advokatais ar su viešosiomis įstaigomis dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo. Pasirinktas pirminės teisinės pagalbos teikimo būdas užtikrina greitą ir efektyvą pirminės teisinės pagalbos teikimą – pirminė teisinė pagalba suteikiama iš karto, sutaupomos pareiškėjų laiko ir lėšų sąnaudos, asmenys nėra siunčiami į kitas institucijas bei įstaigas.

Siekiant informuoti visuomenę apie galimybes gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, jos teikimo sąlygas bei rezultatus, nuolat teikti Savivaldybės gyventojams tikslią ir pakankamą informaciją apie valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, taikomos šios visuomenės informavimo priemonės: informacija skelbimų lentose, plakatų (stendų) eksponavimas viešose vietose (informacijos pateikimo stenduose, skelbimų lentose skaičius – 13); informavimas interneto tinklalapiuose (pranešimų internete skaičius – 4), rajono spaudoje (pranešimų spaudoje skaičius – 3); informacinės medžiagos platinimas (4250 vnt. lankstinukų).

2018-01-01–2018-12-31 laikotarpiu Pasvalio rajone pirminė teisinė pagalba buvo suteikta 893

asmenims, t. y. 3,73 proc. visų Savivaldybės gyventojų.

2018 m. pareiškėjų, kuriems atsisakyta teikti pirminę teisinę pagalbą, nebuvo, taip pat nebuvo ir pareiškėjų, kuriems buvo pratęsta pirminės teisinės pagalbos teikimo trukmė. Pažymėtina, kad per ataskaitinį laikotarpį nebuvo gauta pareiškėjų skundų dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo.

Pirminės teisinės pagalbos pobūdis pateikiamas 1 lentelėje.

1 lentelė. Klausimų, kuriais buvo teikiama pirminė teisinė pagalba, klasifikacija, 2018 m.

Eil. Nr.	Klausimai	Suteiktos pirminės teisinės pagalbos skaičius
1.	Šeimos teisė iš viso	305
1.1.	Santuokos sudarymas ir nutraukimas, separacija, sutuoktinių turtinės teisės ir pareigos	68
1.2.	Šeimos narių tarpusavio išlaikymas, tėvystės nustatymas ir pripažinimas	139
1.3.	Kitos vaikų ir tėvų tarpusavio teisės ir pareigos	22
1.4.	Globa ir rūpyba, įvaikinimas	1
1.5.	Kiti klausimai	75
2.	Darbo teisė iš viso	51
2.1.	Darbo sutarties sudarymas ir vykdymas	8
2.2.	Darbo užmokestis, garantijos ir kompensacijos	19
2.3.	Darbo sutarties pasibaigimas	17
2.4.	Darbuotojų sauga ir sveikata	0
2.5.	Kiti klausimai	7
3.	Socialinės apsaugos teisė iš viso	35
3.1.	Socialinis draudimas	0
3.2.	Socialinė parama	28
3.3.	Kiti klausimai	7
4.	Žemės teisė	4
5.	Nuosavybės teisių atkūrimas	6
6.	Administracinė teisė ir administracinis procesas iš viso	12
6.1.	Administracinės nuobaudos	2
6.2.	Mokestiniai teisiniai santykiai	4
6.3.	Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmų (neveikimo) apskundimas	3
6.4.	Kiti klausimai	3
7.	Civilinė teisė ir civilinis procesas iš viso	426
7.1.	Asmenys	26
7.2.	Daiktinė teisė	41
7.3.	Prievolių teisė	127
7.4.	Paveldėjimo teisė	84
7.5.	Notarų ir antstolių veikla	13
7.6.	Civilinis procesas	107
7.7.	Ikiteisminis ginčų sprendimas	8
7.8.	Kiti klausimai	20
8.	Baudžiamoji teisė	11
9.	Baudžiamasis procesas	6
10.	Kiti klausimai	37

Iš pateiktų duomenų matyti, kad 2018 m. laikotarpiu daugiausia teisinių konsultacijų suteikta civilinės teisės ir proceso, šeimos teisės klausimais. Mažiausia pareiškėjų (iki 10) kreipiasi – žemės teisės, nuosavybės teisių atkūrimo bei baudžiamojo proceso klausimais. Visai nesikreipta –

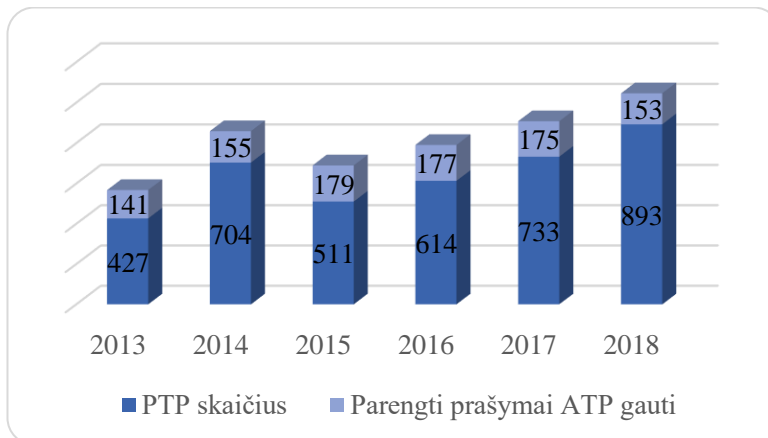
darbuotojų saugos ir sveikatos, socialinio draudimo klausimais.

Antrinė teisinė pagalba – tai valstybės garantuojama advokato pagalba teisiniame procese: dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, taip pat atstovavimas pareiškėjų interesams sprendžiant ginčą ne teisme. Šia pagalba gali pasinaudoti asmenys, kurie neviršija nustatyto pajamų ir turto lygio. Jeigu asmens pajamos ir turtas neviršija pirmojo finansavimo lygio, valstybė kompensuoja visas išlaidas, žmogui paslaugos visiškai nieko nekainuoja, jeigu neviršija antrojo lygio – valstybė kompensuoja 50 procentų išlaidų. Asmuo, siekiantis gauti antrinę teisinę pagalbą, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai privalo pateikti motyvuotą prašymą, jį pagrindžiančius dokumentus, metinę pajamų ir turto deklaraciją antrinei teisei pagalbai gauti.

Pirminę teisinę pagalbą teikiantis asmuo ne tik teisės aktų nustatyta tvarka užpildo asmenų prašymus antrinei teisei pagalbai gauti, bet ir įvertina asmenų pajamas ir turtą, apskaičiuoja pajamų ir turto lygį, parengia metinę pajamų ir turto deklaraciją antrinei teisei pagalbai gauti (asmens prašymu), teikia juos Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai.

2018-01-01–2018-12-31 laikotarpiu buvo parengti 153 prašymai suteikti antrinę teisinę pagalbą (toliau – APP prašymai) ir 16 dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms (toliau – dokumentai įstaigoms).

Teisinės pagalbos teikimo Savivaldybės administracijoje 2013–2018 m. dinamika pateikiama 4 paveiksle.

4 pav. Teisinės pagalbos teikimas Administracijoje 2013–2018 metais

Apibendrinant aukščiau įvardintus duomenis, galima pateikti tokius skaičius, apibūdinančius teisinės pagalbos teikimo užtikrinimą:

- vidutiniškai per mėnesį: pirminės teisinės pagalbos kreipiasi 74 asmenys, parengiama ir pateikiama 13 prašymų antrinei teisei pagalbai gauti, parengiami 1–2 dokumentai, skirti valstybės ir savivaldybių institucijoms.

- per 2018 metų laikotarpį, pirminė teisinė pagalba buvo suteikta 3,73 visų Savivaldybės gyventojų, t. y. 0,72 proc. Savivaldybės gyventojų daugiau nei 2017 metais arba 1,3 proc. daugiau nei 2016 metais.

IV. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMAS

Pajamos. Savivaldybės tarybos patvirtintame 2019 metų Savivaldybės biudžete planuota gauti 27491,1 tūkst. Eur pajamų, gauta 27529,5 tūkst. Eur. Biudžeto pajamų planas įvykdytas 100,2 proc.

2 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto pajamos (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslintas 2018 m. pajamų planas	2018 m. įvykdymas	Įvykdyta +/- neįvykdyta -	Plano įvykdymas (proc.)	Pajamų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1.	Mokesčiai	13956,5	14235,1	278,6	102,0	51,7
1.1.	Gyventojų pajamų mokestis (gautas iš VMI)	12778,0	12909,7	131,7	101,3	46,9
1.2.	Turto mokesčiai	1153,5	1299,7	146,2	112,6	4,7
1.3.	Prekių ir paslaugų mokesčiai	25,0	25,7	0,7	102,8	0,1
2.	Dotacijos	11354,1	11124,5	-229,6	98,0	40,4
2.1.	Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2598,8	2584,9	-13,9	99,5	9,4
2.2.	Mokinio krepšeliui finansuoti	5912,6	5912,6	0	100	21,5
2.3.	Kitos dotacijos	79,5	78,9	-0,6	99,2	0,2
2.4.	Kelių programos priežiūros lėšos	1095,2	1067,6	-27,6	97,4	3,9
2.5.	Dotacija įstaigos (Specialioji mokykla) išlaikymui	489,0	489,0	0	100	1,7
2.6.	Valstybės investicijų programa	112,0	112,0	0	100	0,4
2.7.	Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	1067,0	879,6	-187,4	82,4	3,3
3.	Rinkliavos	567,0	576,8	9,8	101,7	2,1
4.	Kitos pajamos	466,6	489,3	22,7	104,9	1,8
5.	Pajamos už teikiamas paslaugas	1120,9	1086,7	-34,2	96,9	3,9
6.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	26,0	17,1	-8,9	65,8	0,1
7.	Iš viso visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	27491,1	27529,5	65,8	100,2	100
8.	Paskolos	680,0	649,8	x	x	x
9.	Iš viso	28171,1	28179,3	x	x	x
10.	Praėjusių (2017 m.) lėšų likučiai		343,2	x	x	x

Išlaidos. Patikslintas Savivaldybės biudžeto išlaidų planas 27827,8 tūkst. Eur. Išleista 27292,7 tūkst. Eur. Išlaidų planas įvykdytas 98,1 proc. 2018 metais grąžinome 13977,59 Eur nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų: 193,0 Eur socialinei paramai mokiniams teikti, 4992,0 Eur socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (laidojimo pašalpos), 7313,26 Eur socialinėms paslaugoms finansuoti, 1379,33 Eur vaikų teisių apsaugai, 100,0 Eur nuomojamo būsto kompensacijoms mokėti.

3 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto išlaidos pagal programas (tūkst. Eur)

Programos kodas ir pavadinimas Programos pavadinimas		2018 m. patikslintas planas	2018 m. įvykdymas	Įvykdyta / neįvykdyta	Plano įvykdomo proc.	Išlaidų struktūra pagal įvykdymą
01	Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programa	5596,7	5505,3	-91,4	98,4	20,2
02	Socialinės paramos politikos įgyvendinimo programa	3716,3	3695,8	-20,5	99,5	13,5
03	Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programa	11285,2	11226,6	-58,6	99,4	41,1
04	Kultūros programa	1786,2	1776,5	-9,7	99,4	6,5
05	Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa	1579,3	1515,9	-63,4	95,9	5,6
06	Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa	1009,1	1003,4	-5,7	99,4	3,7
07	Investicijų ir verslo rėmimo programa	2211,8	1927,7	-284,1	87,2	7,0
08	Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa	208,8	207,4	-1,4	99,3	0,8
09	Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir sporto programa	440,4	440	-0,4	99,9	1,6
Iš viso		27833,8	27298,6	-535,2	98,1	100

4 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	2018 m. išlaidų planas	2018 m. išlaidų įvykdymas (kasinės išlaidos)	Įvykdyta +/- neįvykdyta -	Plano įvykdymas (proc.)	Išlaidų struktūra pagal įvykdymą (proc.)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	15483,1	15430,6	-52,5	99,7	55,2
1.1.	Darbo užmokestis	11820,4	11784,7	x	x	x
1.2.	Socialinio draudimo įmokos	3662,7	3645,9	x	x	x
2.	Prekių ir paslaugų naudojimas	5847,4	5716,8	-130,6	97,8	20,5
2.1.	Mityba	381,9	379,1	x	x	x
2.2.	Medikamentai (darbuotojų sveikatos tikrinimas)	18,0	17,7	x	x	x
2.3.	Ryšių paslaugos	82,4	81,4	x	x	x
2.4.	Transporto išlaikymas	454,8	434,6	x	x	x
2.5.	Apranga ir patalynė	33,8	33,5	x	x	x
2.6.	Komandiruočių išlaidos	31,2	29,4	x	x	x
2.7.	Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos	151,4	147,7	x	x	x
2.8.	Materialiojo turto paprastojo remonto išlaidos	725,5	722,4	x	x	x
2.9.	Kvalifikacijos kėlimas	62,3	57,4	x	x	x
2.10.	Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos	14,6	14,3	x	x	x
2.11.	Komunalinės paslaugos	1107,5	1084,4	x	x	x
2.12.	Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	162,3	154,4	x	x	x
2.13.	Reprezentacinės išlaidos	48,0	46,7	x	x	x
2.14.	Ūkinio inventoriaus įsigijimo išlaidos	320,5	306,2	x	x	x
2.15.	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	2253,2	2207,6	x	x	x
3.	Palūkanos	35,0	33,4	-1,6	95,4	0,1
3.1.	Sumokėtos palūkanos	35,0	33,4	x	x	x
4.	Subsidijos	500,0	500,0	0	100	1,7
4.1.	Subsidijos (UAB Pasvalio autobusų parkas)	500,0	500,0			
5.	Socialinės išmokos	1792,2	1782,4	-9,8	99,5	6,4
5.1.	Socialinė parama (pašalpos)	1552,8	1546,6	x	x	x
5.2.	Darbdavių socialinė parama	54,3	51,5	x	x	x

6.	Kitos išlaidos	876,0	789,4	-86,6	90,1	2,8
7.	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	3294,1	3040,1	-254,0	92,3	10,9
7.1.	Materialiojo turto įsigijimo išlaidos	3240,7	2988,3	x	x	x
7.2.	Nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	53,4	51,8	x	x	x
8.	Finansinio turto įsigijimo išlaidos	6,0	6,0	0	100	0
8.1.	Akcijos ir kitas nuosavas kapitalas	6,0	6,0	x	x	x
9.	Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo	680,3	680,2	-0,1	99,9	2,4
9.1.	Paskolos (grąžintos)	680,3	680,2	x	x	x
10	Iš viso išlaidų	28514,1	27978,9	-535,2	98,1	100

Savivaldybės skola. Negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 2692,8 tūkst. Eur. Suteiktų garantijų likutis – 970,3 tūkst. Eur. Per 2018 metus grąžinta 680,2 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, sumokėta 33,4 tūkst. Eur palūkanų. Per 2018 m. pasirašyta viena kreditavimo sutartis su AB SEB banku dėl ilgalaikės paskolos investiciniams projektams finansuoti 610,0 tūkst. Eur sumai.

Mokėtinios sumos. 2018 m gruodžio 31 d. Savivaldybės įstaigų savarankiškomis ir valstybės funkcijoms vykdyti lėšų mokėtinios sumos sudarė 657,7 tūkst. Eur.

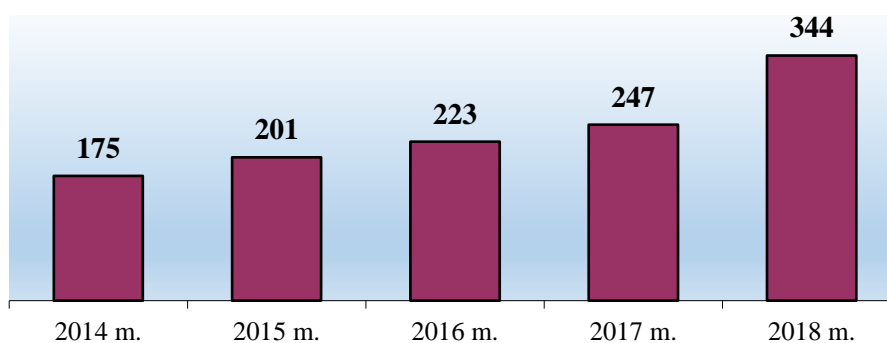
5 lentelė. Mokėtinų sumų ataskaita pagal ekonominę klasifikaciją (tūkst. Eur)

Išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas	Išlaidų pavadinimas	Mokėtinios sumos			
		biudžeto lėšos			
		Likutis 2017-12-31	likutis 2018-12-31		
			iš viso	iš jų įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip	
		10 dienų	45 dienos		
1	2	3	4	5	6
2	Išlaidos	294,5	603,7	0,0	102,0
2 1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	28,1	20,9	0,0	0,0
2 1 1	Darbo užmokestis	14,9	15,2	0,0	x
2 1 1 1 1 1	Darbo užmokestis pinigais	14,9	15,2		x
	iš jų: gyventojų pajamų mokestis		0,3		x
2 1 2	Socialinio draudimo įmokos	13,2	5,7	x	0,0
2 1 2 1 1 1	Socialinio draudimo įmokos	13,2	5,7	x	
2 2	Prekių ir paslaugų naudojimas	113,0	236,9	0,0	14,2
2 2 1	Prekių ir paslaugų naudojimas	113,0	236,9	0,0	14,2
2 2 1 1 1 1	Mitybos išlaidos	6,1	12,3	x	
2 2 1 1 1 5	Ryšių paslaugų įsigijimo	1,6	1,8	x	

						išlaidos						
2	2	1	1	1	6	Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	5,6	9,0	x			
2	2	1	1	1	12	Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos		0,1	x			
2	2	1	1	1	15	Materialiojo turto paprastojo remonto išlaidos	0,6	36,9	x			
2	2	1	1	1	16	Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	0,1		x			
2	2	1	1	1	20	Komunalinės paslaugų įsigijimo išlaidos	53,4	90,2	x			
2	2	1	1	1	21	Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos		0,2				
2	2	1	1	1	22	Reprezentacinės išlaidos		0,1				
2	2	1	1	1	23	Ūkinio inventoriaus įsigijimo išlaidos	1,1	2,0				
2	2	1	1	1	30	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	44,5	84,3	x		14,2	
2	4					Subsidijos	55,6	112,2				58,6
2	4	1	1	1	2	Subsidijos gaminiams	55,6	112,2				58,6
2	7					Socialinės išmokos (pašalpos)	97,8	233,7	x			29,2
2	7	2				Socialinė parama (soc. paramos pašalpos) ir rentos	97,8	233,7	x			29,2
2	7	2	1	1	1	Socialinė parama pinigais	88,4	220,9	x			29,2
2	7	2	1	1	2	Socialinė parama natūra	9,4	12,8	x			
3						Sandoriai dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansinių įsipareigojimų vykdymas	2748,9	2746,8	x			10,9
3	1					Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	25,7	54,0	x			10,9
3	1	1				Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas	12,1	12,4	x			10,9
3	1	1	2			Pastatų ir statinių įsigijimo išlaidos	12,1	11,0	x			10,9
3	1	1	2	1	3	Infrastruktūros ir kitų statinių įsigijimo išlaidos	12,1	11,0	x			10,9
3	1	1	5			Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos		1,4	x			
3	1	4				Ilgalaikio turto finansinės nuomos (lizingo) išlaidos	13,6	41,6	x			
3	3					Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas)	2723,2	2692,8	x			
						Iš viso (2+3)	3043,4	3350,5	0,0			112,9

Valstybinės žemės nuomos mokesčiai

Nuomos mokesčiu už valstybinę žemę 2018 m. apmokestinti 4267 sklypai, suformuotos 2296 deklaracijos. Savivaldybės tarybai 2018 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. T1-41 nusprendus apmokestinti nesuformuotų valstybinės žemės sklypų po pastatais naudotojus, bei daugiabučius namus buvo apmokestinti 346 daugiabučiai, kuriems apskaičiuota nuomos mokesčio suma 3,8 tūkst. eurų; už žemės ūkio paskirties žemę po pastatais apskaičiuota nuomos mokesčio suma 1,3 tūkst. eurų. Informacija apie priskaičiuotą valstybinės žemės nuomos mokestį pateikiama 5 paveiksle.

5 pav. Informacija apie priskaičiuotą valstybinės žemės nuomos mokestį 2014–2018 m. (tūkst. Eur)

V. STRATEGINIS PLANAVIMAS

2018 metais buvo vykdoma nuolatinė strateginio planavimo priežiūra ir vykdomas tęstinis Pasvalio rajono strateginis planavimas. Ataskaitiniais metais buvo įgyvendinamas Pasvalio rajono savivaldybės 2018–2020 m. strateginis veiklos planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-21. Atsižvelgiant į Savivaldybės biudžeto pakeitimus, Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas veiklos planas 2018 m. keistas 3 kartus (2018 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-129, 2018 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr. T1-199 ir 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas T1-244.) Remiantis Pasvalio rajono savivaldybės administracijos metinio veiklos plano sudarymo tvarkos aprašu, Administracijos direktoriaus 2018 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. DV-231 patvirtintas Savivaldybės administracijos 2018-ųjų metų veiklos planas, 2018 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. DV-208 patvirtinti seniūnijų 2018 metų veiklos planai. Informacija apie savivaldybės administracijos 2018 metų veiklos plano vykdymą pateikiama šios ataskaitos [1 priede](#). Siekiant vykdyti strateginio planavimo proceso Savivaldybėje priežiūrą, pirmą kartą parengta Savivaldybės administracijos 2017 m. veiklos plano įvykdymo ataskaita ir seniūnijų 2017 m. veiklos plano įvykdymo ataskaitos, kurios buvo integruotos į 2017 m. Administracijos direktoriaus metinę veiklos ataskaitą. Ataskaitiniais metais pirmą kartą buvo parengta Pasvalio rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 2017 m. įgyvendinimo ataskaita, patvirtinta Savivaldybės tarybos 2018 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. T1-95. Pasvalio rajono plėtros iki 2020 m. strateginio plano už 2017 m. ataskaita patvirtinta Savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 23 d. sprendimu Nr. T1-115. 2018 m. pabaigoje pradėtas rengti Savivaldybės strateginis 2021–2027 m. plėtros planas, parengtos gyventojų ir įmonių apklausos.

VI. SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ASIGNAVIMAI

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai 2018 metais buvo patvirtinta sąmata 8106,6 tūkst. Eur, gauta 7669,1 tūkst. Eur asignavimų, padaryta 7668,6 tūkst. Eur kasinių išlaidų.

6 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (be seniūnijų ir Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus) 2016–2018 m. biudžeto išlaidų įvykdymas pagal asignavimo šaltinius (tūkst. Eur)

Progra- ma ir asigna- vimų šaltinis*	Patvirtinta metams			Kasinės išlaidos			Ekonomija		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
01 Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programa									
B	2158,4	2283,1	2278,2	2122,0	2202,7	2205,3	-36,4	-80,4	-72,9
S	82,5	13,8	15,4	82,0	13,8	15,4	-0,5	-	0
D	255,6	253,6	243,1	255,5	253,5	243,0	-0,1	-0,1	-0,1
02 Socialinės paramos politikos įgyvendinimo programa									
B	9,1	22,7	36,3	9,0	22,6	36,2	-0,1	-0,1	-0,1
03 Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programa									
B	78,6	84,4	106,0	66,2	84,3	106,0	-12,4	-0,1	0
K	23,0	-	-	23,0	-	-	0	-	-
E	-	-	93,4	-	-	83,2			-10,2
04 Kultūros programa									
B	5,7	7,7	21,3	5,7	7,7	21,2	0	-	-0,1
05 Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa									
B	550,9	606,7	484,1	540,2	605,9	448,4	-10,7	-0,8	-35,7
B (kelių priežiū- ros prog- ramos lėšos)	1079,7	1191,1	1095,2	1079,1	1183,6	1067,6	-0,6	-7,5	-27,6
06 Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa									
B	21,4	80,9	616,7	21,2	72,8	616,5	-0,2	-8,1	-0,2
D	294,0	286,0	317,0	294,0	286,0	317,0	0	-	0
Z	117,1	82,2	75,4	106,8	73,7	69,9	-10,3	-8,5	-5,5
07 Investicijų ir verslo rėmimo programa									
B	380,0	479,5	569,5	361,4	473,0	494,0	-18,6	-6,5	-75,5
Z	214,0	718,0	680,0	90,8	626,6	649,8	-123,2	-91,4	-30,2
W	-	16,7	4,0	-	16,6	0,006	-	-0,1	-4,0
E	-	379,8	958,3	-	379,0	783,9	-	-0,8	-174,4

08 Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa									
B	79,1	93,7	142,8	76,7	93,6	142,8	-2,4	-0,1	0
D	79,0	95,1	61,8	79,0	94,2	60,4	0	-0,9	-1,4
09 Sveikatos apsaugos politikos įgyvendinimo ir sporto programa									
B	194,6	186,6	230,9	194,5	186,6	230,9	-0,1	-	0
S	-	71,3	77,2	-	71,2	77,1	-	-0,1	-0,1
Iš viso	5622,7	6952,9	8106,6	5407,1	6747,4	7668,6	-215,6	-205,5	-438,0

* B - Biudžeto lėšos; D – Valstybinėms, perduotoms savivaldybei funkcijoms skirtos lėšos; Z- Biudžetas (kitos lėšos); K – Mokinio krepšeliui finansuoti skirtos lėšos; W – Projektai, finansuojami valstybės biudžeto lėšomis; E – Europos sąjungos paramos lėšos; S – Teikiamoms paslaugoms finansuojamos biudžeto lėšomis

Bendras Pasvalio rajono savivaldybės administracijos biudžetas (kasinės išlaidos) 2018 m., palyginus su 2017 m., padidėjo 921,2 tūkst. Eur. 2018 m. didžiausią įtaką kasinių išlaidų augimui turėjo tai, kad 543,7 tūkst. Eur išaugo Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programos finansavimas, 404,9 tūkst. Eur išaugo Europos Sąjungos Investicijų ir verslo rėmimo programos finansavimas. Europos Sąjungos lėšos, skirtos ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programos finansavimui, buvo tvirtinamos Savivaldybės biudžete tik nuo 2018 m.

Paskolos panaudojimas išaugo 23,2 tūkst. Eur, 2,6 tūkst. Eur išaugo Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programos išlaidos, 21,0 tūkst. Eur padidėjo Investicijų ir verslo rėmimo programos finansavimas, tačiau žymiai sumažėjo kelių priežiūros programos lėšų panaudojimas – 116 tūkst. Eur.

Biudžeto specialiosios programos lėšų sąmatoje 2018 m. buvo patvirtinta 92,6 tūkst. Eur. Likutis banke 2018 m. sausio 1 d. sudarė 8,7 tūkst. Eur, gauta pajamų per 2018 m. 94,1 tūkst. Eur, padaryta išlaidų 98,1 tūkst. Eur. (lėšos – 5 tūkst. Eur, gautos už aukcioną ir metalo laužą buvo pervestos Finansų skyriui, 0,6 tūkst. Eur sudarė PVM nuo gautų pajamų).

Banke, 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, liko 4,7 tūkst. Eur.

Aplinkos apsaugos programos lėšos 686,4 tūkst. Eur panaudotos taip: melioracijos sistemų naudotojų asociacijoms projektų išlaidoms kompensuoti 75,6 tūkst. Eur, aplinkos kokybės gerinimo ir apsaugos priemonių įsigijimui 15,1 tūkst. Eur, repelentų įsigijimui – 15,4 tūkst. Eur, Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiajai programai finansuoti – 10,6 tūkst. Eur, atliekomis užterštų teritorijų valymo ir sutvarkymo darbams – 549,1 tūkst. Eur, absorbentų įsigijimui – 3,0 tūkst. Eur, želdynų kūrimo ir tvarkymo darbams – 11,6 tūkst. Eur, kitoms aplinkos apsaugos priemonėms 6,0 tūkst. Eur (ugdymo įstaigų projektams ir programoms remti, gamtine tematika rašantiems laikraščiams, žurnalams ir plakatams).

Nevyriausybinių organizacijų veiklai vykdyti buvo skirta 150,8 tūkst. Eur, panaudota 150,8 tūkst. Eur, iš jų policijos įstaigoms – 8,7 tūkst. Eur, jaunimo veiklai remti – 15,0 tūkst. Eur, vaikų vasaros stovykloms – 15,0 tūkst. Eur, religinėms bendrijoms – 51,0 tūkst. Eur, bendruomenėms 53,1 tūkst. Eur, religinių bendruomenių ir NVO teikiamų socialinių paslaugų rėmimui – 8,0 tūkst. Eur.

Neįgaliųjų socialinei integracijai 2018 m. skirta ir panaudota 7,0 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų, neįgaliųjų socialinei integracijai per kūno kultūrą ir sportą skirta ir panaudota 0,7 tūkst. Eur, būsto pritaikymui neįgaliesiems skirta ir panaudota 8,2 tūkst. Eur, transporto paslaugoms neįgaliesiems ir jų atstovams teikimo finansavimui skirta ir išleista 10,0 tūkst. Eur.

Sporto klubams 2018 m. skirta ir panaudota 177,0 tūkst. Eur, iš jų VšĮ „SSK“ 139,0 tūkst. Eur, kitiems sporto klubams 38,0 tūkst. Eur.

7 lentelė. Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo išlaidų vykdymo ataskaita (B01, B03, D01, D08) (tūkst. Eur)

Išlaidų pavadinimas	Patvirtinta metams			Apmokėtos išlaidos			Apmokėtos išlaidos 2017 m. lyg. su 2016 m. +/-	Apmokėtos išlaidos 2018 m. lyg. su 2017 m. +/-
	2016	2017	2018	2016	2017	2018		
Darbo užmokestis	1045,6	1126,6	1212,0	1044,3	1113,8	1203,2	69,5	89,4
Socialinio draudimo įmokos	324,3	345,9	372,4	323,6	341,3	368,1	17,7	26,8
Paslaugos	207,4	219,1	197,5	201,43	202	195,5	0,6	-6,5
Ryšių paslaugos	33,2	30,4	31,9	32,8	28,6	31,9	-4,2	3,3
Transporto išlaikymas	33,7	30,3	35,6	30,5	24,9	30,8	-5,6	5,9
Spaudiniai	1,5	1,8	0,6	0,9	0,8	0,6	-0,1	-0,2
Prekės	78,6	63,9	55,9	65	52,7	45,2	-12,3	-7,5
Komandiruotės	6	8	11,2	4,3	6,7	10,4	2,4	3,7
Kvalifikacijos kėlimas	8,9	13,6	11,7	8,7	11,5	8,6	2,8	-2,9
Komunalinės paslaugos	29,6	31,6	24,8	27,6	21,2	22,1	-6,4	0,9
Ilgalaikio turto remontas	0,9	9,5	1,3	0,7	8,9	1,2	8,2	-7,7
Kitos prekės (reprezentacinės, apranga)	5,2	9,6	13,0	4,6	6,2	12,7	1,6	6,5
Socialinės pašalpos	4,2	5	8,9	1,1	4,6	8,6	3,5	4
Moksleivių pavėžėjimas	104,8	100,0	100,0	104,8	100,0	100,0	-4,8	0
Kitiems einamiesiems reikalams	5,3	11,3	7,3	4,8	11,2	6,8	6,4	-4,4
Autobusų parko nuostolingi maršrutai	495,2	512,0	500,0	495,2	512,0	500,0	16,8	-12
Turto išlaidos (Palūkanos)	43,7	40	35,0	43,1	34,3	33,4	-8,8	-0,9
Materialaus ir nematerialaus turto įsigijimas	64,9	73,1	58,0	63,1	69,7	57,0	6,6	-12,7
Finansinio turto įsigijimas (akcijos)	0,0	0,1	6,0	0,0	0,001	6,0	0,001	6,0
Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0
Iš viso	2493	2631,8	2683,1	2456,5	2550,4	2642,1	102,7	91,7

Didžiausią kitų paslaugų dalį sudarė: programų aptarnavimas, kopijavimo aparatų priežiūra, būtų ūkio administravimo kaupimo lėšos, telekomunikacinės įrangos techninė priežiūra ir kt.

2018 m. išlaidos UAB „Autobusų parko“ nuostolingiems maršrutams dengti sudarė 500,0

tūkst. Eur. 2017 m. nuostolingiems maršrutams dengti buvo skirta 512,0 tūkst. Eur, t. y. 12,0 tūkst. Eur mažiau, negu 2017 m.

Moksleivių pavėžėjimui 2018 m. skirta ir panaudota 100,0 tūkst.

2018 m., palyginus su 2017 m., 12,7 tūkst. Eur sumažėjo išlaidos ilgalaikio turto įsigijimui. Išlaidos reprezentacinėms atsargoms ir aprangai išaugo 6,5 tūkst. Eur. Tam įtakos turėjo 2018 m. liepos mėnesį vykęs festivalis „Dainų šventė“, atkurtos Lietuvos šimtmečio minėjimas, Vaškai – mažoji kultūros sostinė 2018“ renginių organizavimas.

2018 m. įgyvendinant specialiąją programą, surinkta 94,1 tūkst. Eur pajamų, padaryta išlaidų už 92,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų likutis 2018 m. pradžiai buvo 2,9 tūkst. Eur, per 2018 metus gauta pajamų 56,9 tūkst. Eur, iš jų: už poliklinikos patalpų nuomą – 46,3 tūkst. Eur, 20 proc. nuo aplinkos teršimo mokesčių – 10,6 tūkst.

Išlaidos per 2018 m. sudarė 54,7 tūkst. Eur, iš jų viešojo sektoriaus subjektams įvairių sveikatos programų vykdymui – 32,6 tūkst. Eur. Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų likutis 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis buvo 5,1 tūkst. Eur.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektui vykdyti 2018 m. skirta ir panaudota 39,9 tūkst. Eur, Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų vykdymui panaudota 3,0 tūkst. Eur Valstybės biudžeto lėšų, būsto ir jo aplinkos pritaikymui neįgaliesiems panaudota 15,3 tūkst. Eur, būsto pritaikymui vaikams su negalia panaudota 1,1 tūkst. Eur Valstybės biudžeto lėšų.

Per 2018 metus buvo vykdomi projektai „Parama maisto produktais“. Į Administracijos sąskaitą pervesta 11,5 tūkst. Eur. maisto produktų ir higienos prekių saugojimui ir kitoms prekėms įsigyti. 2018 m. nemokamai gauta maisto produktų už 110,0 tūkst. Eur, higienos prekių 21,6 tūkst. Eur, iš jų išdalinti seniūnijų labiausiai skurstantiems asmenims – paramos gavėjams 131,4 tūkst. Eur, perduota Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namams 0,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos įsiskolinimai 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis sudarė 394,2 tūkst. Eur, o 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis – 162,1 tūkst. Eur. Įsiskolinimai 2018 m., lyginant su 2017 m., padidėjo 232,1 tūkst. Eur. Daugiausia lėmė tai, kad išaugo Autobusų parko nuostolingi maršrutai –56,6 tūkst. Eur. Moksleivių pavėžėjimo išlaidos išaugo 80,7 tūkst. Eur.

Nuo 2017 m. pasikeitė atliekų tvarkymo sistema ir įsiskolinimas už atliekų tvarkymą ir administravimą, 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sudarė 71,0 tūkst. Eur ir, lyginant su 2017 m., padidėjo 34,6 tūkst. Eur. 2018 m. liko neapmokėtų sąskaitų už sniego valymą žiemos metu už 34,6 tūkst. Eur. 2017 m. tokių skolų nebuvo, nes nebuvo atliktas šios paslaugos pirkimas ir šią paslaugą atliko Pasvalio miesto seniūnija. Kitos išlaidos, 2018 m. lyginant su 2017 m. padidėjo 25,6 tūkst. Eur.

8 lentelė. 2018 m. gauto lėšos projektams (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Projekto ar programos pavadinimas	Gautos lėšos 2018 m.		
		ES	VB	SB
1.	Pasvalio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra	61,7		10,7
2.	Pasvalio rajono bendruomeniniai šeimos namai	61,9		
3.	Pasvalio P. Vileišio gimnazijos modernizavimas			40,3
4.	Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Pasvalio muzikos mokykloje	2,4		9,0
5.	Pasvalio miesto viešosios infrastruktūros plėtros II etapas			6,3
6.	Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimas I etapas	605,7		347,4
7.	Sustojimo ir poilsio aikštelės įrengimas Pasvalyje prie magistralinio kelio Via Baltica			3,0
8.	Daugiatiksliai plėtros projektai	2,8		15,4

9.	Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėje	10,0		0
10.	Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra	36,3	3,2	3,1
11.	Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke	15,2		0
12.	Užterštos sandėlio teritorijos Pasvalio r. Pumpėnų sen. Kriklinių mstl. sutvarkymo darbai	9,0		0,0
13.	Pasvalio kultūros centro pastato rekonstrukcija			40,8
14.	Pasvalio krašto muziejus – modernus kultūros populiarinimo ir relaksacijos centras	0		0
15.	Pasvalio lopšelio-darželio „Žilvitis“ modernizavimas	5,9	0,5	11,8
16.	Pasvalio P. Vileišio gimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas		112,0	117,1
17.	Pasvalio r. Pušaloto mstl. viešosios infrastruktūros atnaujinimas			9,4
18.	Pasvalio r. Daujėnų mstl. viešosios infrastruktūros atnaujinimas			8,8
19.	Pasvalio r. Saločių mstl. viešosios infrastruktūros atnaujinimas			11,0
20.	Pasvalio r. Krinčino mstl. viešosios infrastruktūros atnaujinimas	20,0	3,5	10,0
21.	Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims, įgyvendinimas Pasvalio rajone	1,9	0,2	
22.	Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas	141,6		215,6
23.	Savivaldybės pastato renovacija			100,9
24.	Dviračių transporto infrastruktūros plėtra Taikos g. Pasvalio mieste	22,7		60,1
25.	Biržų, Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio r. savivaldybes jungiančių turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra	7,1		9,6
26.	Psichologinės pagalbos teikimas	31,4		
	Iš viso	1035,6	119,4	1029,8

VII. INVESTICIJOS

Informacija apie Savivaldybės administracijos 2018 metais įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus pateikiama 9 lentelėje.

9 lentelė. Įgyvendinti ir įgyvendinami projektai, parengti investiciniai projektai bei pateiktos paraiškos finansavimui gauti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos valstybės biudžeto (VIP), bei kitų Lietuvos ir Europos Bendrijų programų

Eil. Nr.	Projekto (veiklos) pavadinimas	Finansavimo šaltinis	Biudžetas Eur	Pastabos
1.	„Pasvalio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	276 101,55	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
2.	„Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Pasvalio rajone“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	214 661,74	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
3.	„Pasvalio miesto Biržų gatvės rekonstravimas I etapas“	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	693 263,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
4.	„Dviraičių transporto infrastruktūros plėtra Taikos ir Mūšos gatvėse Pasvalio mieste“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	76 152,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
5.	„Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	852 941,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
6.	„Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	420 548,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
7.	„Pasvalio krašto muziejus – modernus kultūros populiarinimo, edukacijos ir relaksacijos centras“	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	337 511,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
8.	Pasvalio rajono Daujėnų miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	244 814,05	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
9.	Pasvalio rajono Krinčino miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	147 824,94	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas

10.	Pasvalio rajono Pušaloto miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	206 184,51	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
11.	Pasvalio rajono Raubonių gyvenvietės viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	243 364,46	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
12.	Pasvalio rajono Saločių miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Savivaldybės biudžeto lėšos	245 832,03	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
13.	Neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Pasvalio muzikos mokykloje	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	226 384,20	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
14.	Pasvalio lopšelio-darželio „Žilvitis“ modernizavimas	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	174 266,58	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
15.	Pasvalio P. Vileišio gimnazijos modernizavimas	ES Struktūriniai fondai, Lietuvos valstybės biudžeto ir Savivaldybės lėšos	202 216,56	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
16.	Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos sporto aikštyno, adresu Vileišio g. 8, atnaujinimas	Lietuvos valstybės biudžeto lėšos (VIP) ir Savivaldybės lėšos	313 000,00	Gautas finansavimas, projektas įgyvendinamas
17.	Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Pasvalio rajono savivaldybėje	ES Struktūriniai fondai, Savivaldybės biudžeto lėšos	185 560,07	Gautas finansavimas
18.	Kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinių keitimas Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane	ES Struktūriniai fondai, Savivaldybės biudžeto lėšos	78 650,00	Pateikta paraiška vertinama
19.	Pasvalio kultūros centro pastato Pasvalyje, Vytauto Didžiojo a. 3, rekonstravimas	Lietuvos valstybės biudžeto lėšos (VIP) ir Savivaldybės lėšos	350 000,00	Pateikta paraiška. Kultūros ministerija finansavimą numato skirti 2020 metais
20.	Sustojimo ir poilsio aikštelės įrengimas Pasvalyje prie magistralinio kelio Via Baltica	Lietuvos valstybės biudžeto lėšos (VIP) ir Savivaldybės lėšos	3 568 000,00	Parengtas investicinis projektas ir pateikta paraiška. Finansavimas negautas

2018 metais buvo pateikta paraiška pagal 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą: „Tarpautinis bibliotekų tinklas patrauklios aplinkos sukūrimui ir pažeidžiamų grupių socialinės sanglaudos stiprinimui (Community Hub)“. Projekto „Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas“ (finansavimas gautas 2017 m.) 2018 m. veiklos buvo įgyvendinamos kartu su Bauskės savivaldybe. Ataskaitiniais metais įgyvendintas pasienio regiono turizmo projektas „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ su Bauskės savivaldybe (Latvijos Respublika), Biržų rajono savivaldybe, Iecavos savivaldybe (Latvijos Respublika), Joniškio rajono savivaldybe, Pakruojo rajono savivaldybe, Rundalės savivaldybe (Latvijos Respublika) ir Vecumniekų savivaldybe (Latvijos Respublika). Projekto įgyvendinimo metu Pasvalio Smegduobių parkas ir Pasvalio krašto muziejus buvo labiausiai lankomi objektai iš visų objektų, kuriuos pateikė šiame projekte dalyvavusios savivaldybės. Atsižvelgiant į turistų susidomėjimą, nutarta šį projektą pratęsti, tad 2019 m. vasario mėn. planuojama pasirašyti šio tęstinio projekto bendradarbiavimo sutartį.

Partnerio teisėmis tęsiamas įgyvendinimas projekto „Biržų, Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio rajonų savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“. 2018 m. Pasvalio rajone pastatyti 45 informaciniai kelio ženklai – nuorodos į lankytinus turizmo objektus bei 2 krypties rodyklės pėstiesiems Pasvalio mieste.

VIII. VIEŠIEJI PIRKIMAI

2018 m. Pasvalio rajono savivaldybės administracija atliko 785 prekių, paslaugų ir darbų viešuosius pirkimus, iš kurių 28 pirkimai atlikti naudojantis Centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO LT) katalogu, 71 viešasis pirkimas atliktas Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis (toliau – CVP IS).

Perkančioji organizacija, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 dalimi, 2018 metais CVP IS pavošino 141 sudarytą viešojo pirkimo-pardavimo sutartį, laimėjusių dalyvių pasiūlymus.

IX. TURTO VALDYMAS

2018 metais buvo vykdoma Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto inventorizacija, rengiamos žemės sklypų kadastrinių matavimų bylos, įregistruojamos Savivaldybės vardu nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą, atlikti kai kurių pastatų kadastrinių matavimų patikslinimai.

2018 metais nurašytas fiziškai nusidėvėjęs 1 pastatas, Savivaldybės tarybos sprendimais nurašyta valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio turto už 8 825 Eur. Savivaldybės ilgalaikio turto nurašyta už 166 982 Eur, trumpalaikio – už 75 445 Eur. Viešo aukciono būdu parduota Savivaldybės ir valstybės turto už 4 925 Eur.

Pagal panaudos sutartis perduota patalpų, kurių bendras plotas – 933 kv. m, kito ilgalaikio materialiojo turto, kurio pradinė vertė – 573 230 Eur, trumpalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė – 9 254 Eur, sudarytos 9 turto panaudos sutartys ir 6 susitarimai dėl panaudos sutarčių pakeitimų. Sudarytos 2 Savivaldybės turto patikėjimo sutartys. Viešo konkurso būdu 3 nuomininkams išnuomos Savivaldybės negyvenamosios patalpos, kurių bendras plotas – 59,82 kv. m.

2018 metais Savivaldybė iš ministerijų ir kitų organizacijų neatlygintinai gavo ilgalaikio materialiojo ir trumpalaikio turto – už 141 584 Eur, kuris perduotas rajono švietimo ugdymo įstaigoms, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešajai bibliotekai, Pasvalio kultūros centrui. Gauti 3

mokykliniai autobusai, kurie perduoti Pumpėnų gimnazijai, Saločių pagrindinei mokyklai ir Pasvalio specialiajai mokyklai.

X. SOCIALINIS BŪSTAS

2018 metais gauti 37 asmenų ir šeimų prašymai įrašyti į Šeimų ir asmenų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašus. 2018 m. gruodžio 31 d. asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašuose buvo įrašyti 83 asmenys ir šeimos (182 asmenys): iš jų jaunų šeimų sąrašė – 16 (42 asmenys), neįgalių, asmenų, sergančių lėtinių ligų, įrašytų į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų – 13 (20 asmenų), asmenų auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių) – 11 (56 asmenys), bendrajame sąrašė – 40 (49 asmenys), socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į būsto sąlygų pagerinimą, sąrašą – 3 (15 asmenų). Socialinis būstas suteiktas devyniolikai asmenų ir šeimų.

2018 metais, įgyvendinant projektą „Pasvalio rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra“, nupirkti 3 socialiniai būstai. Per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį planuojama įsigyti 15 socialinių būstų (9 – vieno kambario, 4 – dviejų kambarių ir 2 – trijų kambarių butus) Pasvalyje.

XI. UŽIMTUMO DIDINIMO PROGRAMA

Pasvalio rajono savivaldybė 2018 m. įgyvendindama Užimtumo didinimo programą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-22, ir bendradarbiaudama su Užimtumo tarnybos prie SADM Panevėžio klientų aptarnavimo departamento Pasvalio skyriumi 2018 m. dirbti nenuolatinio pobūdžio darbus 2–4 mėn. laikotarpiui nukreipė 77 asmenis, o iš jų 29 asmenys sudalyvavo psichologiniame-motyvaciniame seminare „Motyvacija – kelias į sėkmę siekiant užsibrėžtų tikslų“. Iš visų, 2018 m. Užimtumo didinimo programoje dalyvavusių asmenų, 10 asmenų įsidarbino pagal terminuotą darbo sutartį, 2 asmenys išvyko mokytis, 1 asmuo išsipirko verslo liudijimą, 1 asmuo dalyvavo stažuotėje, 1 asmuo įdarbintas pagal įdarbinimo subsidijavimo priemonę terminuotam darbui ir 3 asmenys susirado nuolatinį darbą.

XII. KULTŪROS PAVELDAS

Su Kultūros paveldo centro bei Kultūros paveldo departamento Panevėžio skyriaus specialistais buvo vykdoma kultūros paveldo objektų apskaitos dokumentacija: 9 objektams suteikta teisinė apsauga, 13 objektų panaikinta teisinė apsauga, 20 objektų patikslinti apskaitos duomenys, pateikta 20 paveldo objektų būklės patikrinimo aktų. Inventorizuota 11 vietovių ir statinių, susijusių su Lietuvos gyventojų genocidu ir rezistencija (LGGRTC programa).

Įgyvendinta KPD 2018 m. paveldosaugos programos veikla – „Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių, karininkų Jono ir Antano Stapulionių kapo paminklo restauravimas“, Joniškėlio senosiose kapinėse. Pradėti įgyvendinti valstybės saugomo kultūros paveldo objekto – Raubonių vandens malūno-karšyklos-verpyklos tvarkybos darbai ir kapitalinio remonto darbai. Atlikti kultūros paveldo objektų tvarkymo darbai: Joniškėlio partizanų kapinių, Ažuolpamūšės piliakalnio, Baltijos kelio kryžiaus Pajiešmenių kaime, pavasarininkų kryžiaus Saudogaloje, knygnešių kapo ir paminklo tremtiniais senosiose Pasvalio kapinėse, siaurojo geležinkelio Pajiešmenių atkarpos, žydų žudynių vietų Žadeikių miške. Atlikti kitų paveldo objektų priežiūros darbai seniūnijose. Atlikti archeologiniai tyrimai Pušaloto kapinyne.

Su Joniškėlio miesto bendruomene įgyvendintas Krašto apsaugos ministerijos projektas – įrengtos Lietuvos savanorių ir Vyties Kryžiaus kavalierių atminimo lentos Joniškėlyje. Laivės kovų memorialai ir atminimo lentos įrengtos Pumpėnų ir Krinčino miesteliuose.

Vykdamas paveldo sklaidą, įgyvendinti projektai: „Iš naujo atrastas paveldas:

Nepriklausomybės atminimo ženklai Pasvalio krašte“, „Europos žydų kultūros dienos“, „Žiemgala XIII a. dokumentuose. Perskaityti du pranešimai mokslinėse konferencijose, parašytos 4 publikacijos paveldo tema žurnale „Šiaurietiški atsivėrimai“, svetainėse www.bernardinai.lt, www.alfa.lt. Paruošti išnykusių kaimų žemėlapiai 9 Pasvalio rajono seniūnijoms.

XIII. EKOLOGIJA, GAMTOS APSAUGA

Buvo vykdomi Lėvens upės ir Pasvalio tvenkinio vandens fizinių cheminių savybių, faunos ir floros tyrimai, šiuose vandens telkiniuose šienaujami makrofitai, tęsiama Savivaldybės aplinkos kokybės monitoringo programa, tiriama požeminių ir paviršinių vandenių, oro kokybė, triukšmas, kraštovaizdis.

Krinčino ir Daujėnų miesteliuose pradėtas įgyvendinti vandentvarkos projektas, gautas leidimas statybai, Pasvalio mieste Žaliojoje gatvėje renovuoti 500 m vandentiekio tinklą, Kalno gatvėje 700 m, o Biržų gatvėje 400 m nuotekų tinklą, Smegduobių parke pastatyta vandens ėmimo kolonėlė, Gulbinėnų ir Nairių kaimų vandenvietėse pastatyti geriamojo vandens gerinimo įrenginiai.

Buvo surinkta 5640 t komunalinių atliekų, iš kurių 570 t pakuočių ir antrinių žaliavų, kurios buvo perduotos atliekų tvarkytojams arba kitaip panaudotos, surinkta ir išvežta 220 t bešeimininkių atliekų, sutvarkytos 8 buitinėmis atliekomis užterštos teritorijos, viešojo atliekų tvarkymo paslaugos galimybė suteikta visiems atliekų turėtojams.

Saugoma ir gausinama fauna ir flora. Savivaldybės teritorijoje esančiuose valstybiniuose miškuose individualiomis spiralinėmis apsaugos priemonėmis nuo laukinių gyvūnų daromos žalos apsaugota 15,5 ha ažuoliukų, 130,00 ha spygliuočių ir kietųjų lapuočių apsaugota repelentais. Miestų, miestelių ir kaimų želdynų teritorijose pasodinta apie 3500 vnt. įvairių želdinių, 17,5 ha plote toliau buvo naikinamas invazinis pavojingas augalas Sosnovskio barštis, išardyta 13 bebrų užtvankų.

XIV. ŽEMĖS ŪKIS

Ūkininkų ūkio registras

2018 metais į Ūkininkų ūkių registrą įregistruota 19 naujų ūkininkų ūkių, atnaujinti ūkio duomenys 903 ūkiuose. Iš registro išregistruoti 403 ūkiai. Iš viso Ūkininkų registre yra įregistruota 1989 vnt. Ūkininkų ūkių.

10 lentelė. 2013–2018 m į Ūkininkų registrą įregistruoti nauji ūkininkai

Metai	2014	2015	2016	2017	2018
Įregistruotų ūkininkų skaičius, vnt.	106	81	22	25	19

Žemės ūkio valdų registras

2018 metais į Žemės ūkio valdų registrą įregistruotos 63 naujos valdos, atnaujintos 2455, išregistruotos 299 valdos.

Bičių maitinimo išmokų administravimas

Dėl kompensacijos už papildomą bičių maitinimą iš bitininkų priimti pirminiai dokumentai, padėta užpildyti 211 paraiškų. Duomenys suvesti į programą ir perduoti į VĮ ŽŪIKVC. Iš viso rajone užregistruota 300 bitynų, nuo 2017 m. nebeliko ekologinių bitynų.

Užpildyta 11 paraiškų bitininkams pagal KPP priemonę „Parama bitininkystės sektoriui“, pagal priemonę „Bičių šeimų atnaujinimas“.

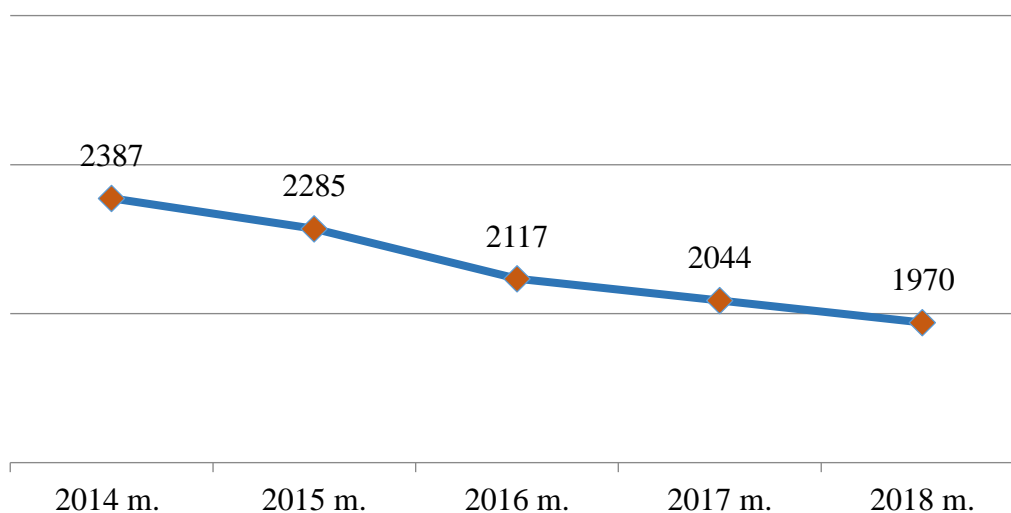
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos vykdymas:

Kiaulių laikytojams buvo kompensuojami nuostoliai, patirti dėl afrikinio kiaulių maro (AKM) grėsmės. Valstybės pagalba buvo teikiama pagal LR žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintas taisykles, kuriose buvo reglamentuotas paramos teikimas dėl AKM paskerdusiems kiaulėms, įsigijusiems biologinio saugumo reikalavimų įgyvendinimui užtikrinti reikalingas priemones ar įsigijusiems kitus ūkinius gyvūnus. Šia parama pasinaudojo **29** kiaulių laikytojai, pateikdami dokumentus Žemės ūkio skyriui o skyriaus darbuotojai užpildė paraiškas, duomenis suvedė į ŽŪMIS sistemą. Gauta paramos suma viršijo **19** tūkst. eurų.

Tiesioginės išmokos

Pasvalio rajone priimta 1970 subjektų paraiškos tiesioginėms išmokoms gauti. Kasmet priimtų paraiškų skaičiai mažėja (6 paveikslas). Iš viso deklaruota 84 968 ha žemės ūkio naudmenų. Pasvalio rajone 6 ūkininkai iš KPP plotinės priemonės „Ekologinis ūkininkavimas“ gavo 38,6 tūkst. eurų išmokų, 770 ūkininkų iš KPP plotinės priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“ (mūsų rajono atveju, karstinės įgriuvos) gavo 27,7 tūkst. eurų išmokų. Iš viso rajono ūkininkai pretenduoja gauti apie 12 mln. 400 tūkst. eurų tiesioginių išmokų.

6 pav. Priimtose paraiškose tiesioginėms išmokoms gauti 2014–2018 m.

Vilkų padaryta žala

Pasvalio rajone 2018 metais buvo užfiksuoti 2 atvejai, kai vilkai papjovė naminius gyvūlius. Iš viso papjauta: 1 veršelis, 3 ožkos, 5 avys.

Gaisrų padaryta žala

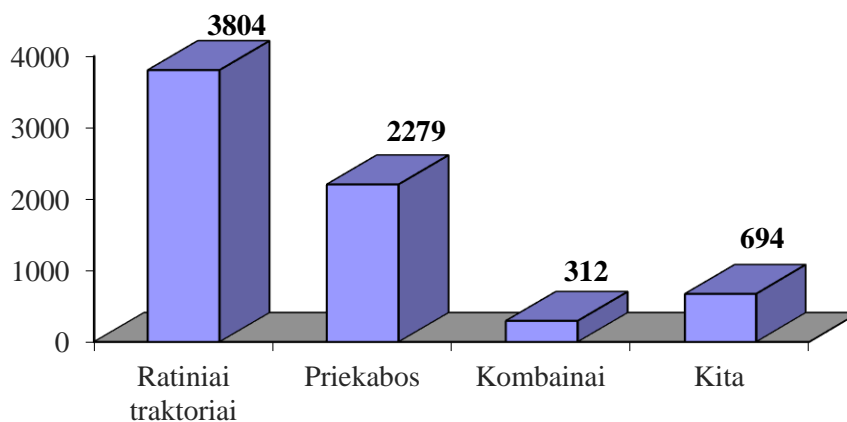
Pasvalio rajone 2018 metais vienam asmeniui, nukentėjusiam nuo gaisro, buvo nustatyta padaryta žala ir pateiktas siūlymas VĮ Biržų miškų urėdijai, parduoti 35 kub. m nenukirto valstybinio miško su 50 proc. nuolaida, pastatų atstatymui.

Pasėlių draudimas

Visų duomenų, reikalingų sudaryti draudimo sutartį paruošimą ir persiuntimą draudimo kompanijos tarpininkams, atliko žemės ūkio skyriaus specialistai. Dėl pasėlių draudimo įmokų kompensavimo iš ES lėšų kreipėsi **16** pareiškėjų. Dėl pasėlių draudimo įmokų kompensavimo iš Nacionalinio biudžeto lėšų kreipėsi **19** pareiškėjai, iš kurių buvo surinkti reikalingi dokumentai apskaičiuoti draudimo įmokų daliniam kompensavimui, duomenys suvesti į sistemą.

Registruojamos technikos priežiūra

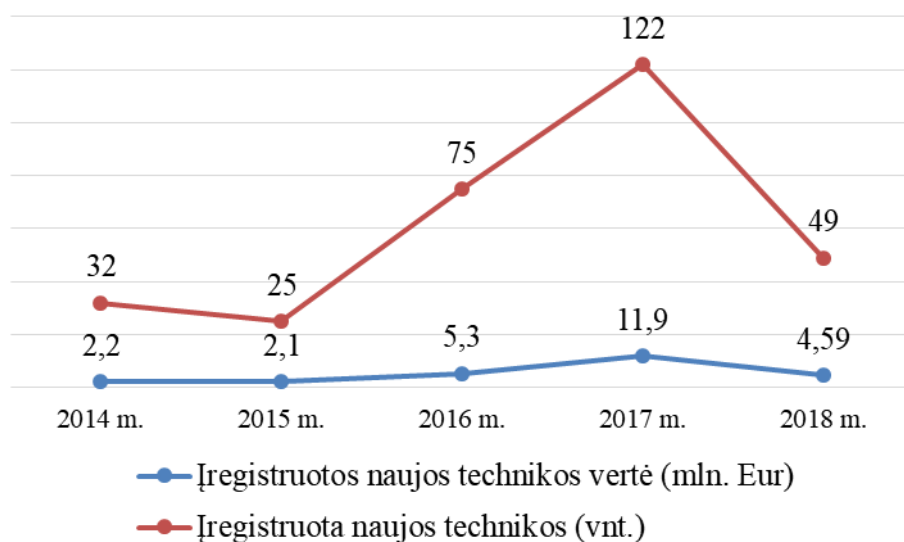
Pasvalio rajone yra 7089 vnt. įregistruotos technikos, didžiausią dalį (53,7 proc.) sudaro ratiniai traktoriai. Per kalendorinius metus technikos skaičius išaugo 139 vnt. Informacija apie registruotą žemės ūkio techniką pateikiama 7 paveiksle

7 pav. Registruotos technikos skaičius rajone (vnt.)

Įregistruota 125 vnt. traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų. Išregistruota 16 vnt. technikos, dauguma kaip nebetinkamos eksploatuoti arba parduotos į kitas šalis. Registro duomenų keitimas atliktas 351 vnt. traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų. Atlikta 1183 traktorių ir kitų žemės ūkio mašinų techninių apžiūrų. Iš viso atliktos 1 696 administracinės paslaugos, susijusios su žemės ūkio technika.

Pasvalio rajone praėjusiais metais įregistruota 49 vienetai naujos technikos. Informacija apie įregistruotą naują techniką 2014–2018 m. pateikiama 8 paveiksle.

8 pav. Įregistruota naujos technikos 2014–2018 m.

Įregistruotos naujos technikos sumažėjimą galima pagrįsti tuo, kad nuo 2018 metų nebeteikiama parama naujai žemės ūkio technikai (traktoriams, kombainams) įsigyti pagal veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“.

XV. MELIORACIJA

Pasvalio rajonui 2018 metams iš skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų žemės ūkio ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms (melioracijai) atlikti skirta 317 tūkst. eurų. Atsižvelgiant į gautas lėšas parengta ir Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-27 patvirtinta Pasvalio rajono 2018 metų valstybės lėšomis finansuojamų melioracijos darbų programa.

Vykdamas Pasvalio rajono melioracijos griovių ir jų statinių remontą, suremontuota 42,180 km griovių (išvalytos sąnašos, nukirsti krūmai, nušienauta). Atliktas melioracijos statinių vektorizavimas ir duomenų rinkinio rengimas pagal MelGIS mini specifikaciją Daujėnų, Žilpamūšio, Krinčino, Gulbinėnų, Raubonių, Girsūdų, Rinkūnų, Žadeikoniu, Pervalkų, Pajiešmeniu kadastrinėse vietovėse. Iš viso – 26165,06 ha plote.

Pagal ūkininkų ir žemės sklypų savininkų prašymus atlikti 19 vnt. avarinių melioracijos statinių remonto darbai; atlikti 9 vnt. melioracijos statinių remonto darbai gyvenvietėse. Suremontavus 1,930 km valstybei nuosavybės teise priklausančių drenažo linijų, melioracijos sistemų veikimas pagerėjo 56,05 ha žemės plote.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklą „Parama žemės ūkio vandentvarkai“ 2018 metais baigti vykdyti penki Pasvalio rajono melioracijos sistemų naudotojų asociacijų melioracijos sistemų rekonstravimo projektai. Įgyvendinant šiuos projektus įrengta 132,71 km drenažo, 174 vnt. požeminių šulinių, pagerintas melioracijos sistemų veikimas 686,70 ha plote. Šiuose projektuose Pasvalio rajono savivaldybė dalyvavo kaip partneris.

XVI. TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR ŪKIO PLĖTRA

Kelių priežiūros ir plėtros programa

Iš Kelių priežiūros ir plėtros programos 2018 metais buvo gauta 967554,50 Eur vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti ir 100 000 Eur tikslinio finansavimo lėšų kurios panaudotos Pasvalio miesto Nepriklausomybės gatvės remontui. Įgyvendinant 2018 metų Kelių priežiūros ir plėtros programą buvo atlikti 18 viešųjų pirkimų priežiūros ir remonto darbams.

Skirtos lėšos buvo panaudotos:

1. Pasvalio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros (greideriavimo) darbai – 55176,00 eurų.
2. Pasvalio miesto vietinės reikšmės kelių(gatvių) su asfaltbetonio danga priežiūros (išdaužų užtaisymo) darbai – 98284,07 eurų.
3. Pasvalio rajono vietinės reikšmės kelių (gatvių) su žvyro danga priežiūros darbai – 158888,73 eurų.
4. Pasvalio rajono vietinės reikšmės kelių griovio profilio atstatymo darbai naudojant autogreiderį – 19999,85 eurų.
5. Pasvalio rajono Pumpėnų sen. vietinės reikšmės kelio Nr.PM-034 į Pajstriečių kaimą su žvyro danga priežiūros darbai – 12093,22 eurų.
6. Pasvalio rajono seniūnijų vietinės reikšmės kelių (gatvių) su asfaltbetonio danga priežiūros (išdaužų užtaisymo) darbai – 57266,88 eurų.
7. Pasvalio raj. Daujėnų sen. vietinės reikšmės kelių su žvyro danga priežiūros darbai – 81040,95 eurų.
8. Pralaidos Krinčino seniūnijos vietinės reikšmės kelyje Nr. K-010 Krinčinas-Žabynė per Vienažindžio gatvę remontas – 2783,82 eurų.
9. Kryptinis pėsčiųjų perėjų apšvietimas Pasvalio miesto Geležinkelių ir Taikos gatvėse –

11174,31 eurų.

10. Pasvalio miesto Joniškėlio gatvės šaligatvių kapitalinis remontas – 40400,00 eurų.
11. Pasvalio miesto P. Avižonio gatvės šaligatvių kapitalinis remontas – 138704,25 eurų.
12. Joniškėlio miesto P. Avižonio gatvės šaligatvių kapitalinis remontas – 68647,30 eurų.
13. Pasvalio miesto Stoties gatvės dangos įrengimas – 55294,12 Eurų.
14. Pasvalio rajono Saločių sen. vietinės reikšmės kelio Nr. S-065 Kubiliūnai–Globinai kapitalinis remontas – 167801,00 eurų.

Pastatų ir statinių priežiūra

2018 metais vykdyta statinių naudojimo priežiūra Pasvalio rajone. Patikrinti 256 statiniai (19 proc.). Surašyti 162 statinių techninės priežiūros patikrinimo aktai su 47 reikalavimais pašalinti pažeidimus. Ypatingų statinių patikrinta 91 (21 proc.), kultūros paveldo objektai patikrinti visi (34). Padaugėjo gyventojų prašymų dėl pastatų būklės įvertinimo. Tai susiję su tuo, kad fiziniam ir juridiniam asmeniui, Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje valdančiam, naudojančiam, disponuojančiam po stichinės nelaimės ar gaisro netinkamu naudoti / gyventi ar fiziškai sunaikintu nekilnojamojo turto objektu, taikoma vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą lengvata – atleidimas nuo pastoviosios įmokos dalies.

Statyba, rekonstrukcija, remontas

Iš Savivaldybės biudžeto lėšų sutvarkyti, įrengti apšvietimo tinklai daliai gatvių Pumpėnų ir Vaškų miesteliuose, naujai įrengtas apšvietimas Saločių seniūnijos Kurpalaukio kaime, apšvietimo tinklai Vaškų seniūnijos Grūžių kaime, Namišių seniūnijos Namišių kaime, Pasvalio miesto Stoties gatvėje.

Pasvalio mieste prie „Norfos“ parduotuvės įrengta vaikų žaidimo aikštelė. Vaikų žaidimo aikštelės įrenginius Pasvalio miestui padovanojo UAB „Norfos mažmena“, Savivaldybės biudžeto lėšomis įrengta vieta kurioje minėti įrenginiai sumontuoti. Buvo tęsiami Pasvalio miesto kultūros centro rekonstrukcijos darbai.

Kraštovaizdžio formavimas. GIS

Organizuotas Želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos darbas. Surašyta 114 Želdinių apžiūros ir vertinimo aktų, išduota 117 Leidimų saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams.

Reklaminės veiklos subjektams teikta informacija išorinės reklamos įrengimo ir leidimo išdavimo klausimais. Patikrintos fizinių ir juridinių asmenų pateiktos paraiškos išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą ir prie jų pridedami dokumentai. Išduota 14 leidimų išorinei reklamai įrengti.

Vadovaujantis Biologinio turto apskaitos ir vertinimo aprašu, atliktas Savivaldybės administracijos ir seniūnijų balansuose apskaitomo biologinio turto želdynų (parkų, skverų želdinių) biologinio turto vienetų vertinimas pagal faktišką juose augančių želdinių skaičių, rūšis, augimo vietą, būklę ir kitas charakteristikas ir apskaičiuota bei užpildyta 42 biologinio turto vieneto vertės nustatymo aktai.

Surinkti ir pateikti duomenys 7 želdinių paskelbimui Valstybės saugomais gamtos paveldo objektais Saugomų teritorijų ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymų nustatyta tvarka. Valstybės saugomais gamtos paveldo objektais nutarta paskelbti Raubonių ąžuolą, Kirkiliškio ąžuolą, Jurkašiškio ąžuolą, Moliūnų dvaro ąžuolą, Kriklinių ąžuolą, Joniškėlio dvaro parko ąžuolą.

20 arų gėlynų suprojektuota pavasarinio, vasarinio ir rudeninio apželdinimo planai. Organizuotas vienmečių gėlių išsigijimas, rūpintasi sumedėjusių augalų išsigijimu, atvežimu, pasodinimu; apželdinamiems plotams parinkti dekoratyviniai medžiai ir krūmai.

Įstatymų nustatyta tvarka suteikta (pakeista) adresų (pastatų statinių ir kitų Savivaldybės teritorijoje esančių ir jai nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų, pastatų bei gyvenamųjų namų ir butų numerių) – 340 vnt.; suteikti pavadinimai gatvėms – 7 vnt.; suderinta ir integruota į GIS įtraukta topo ir išpildomųjų geodezinių nuotraukų – 569 vnt.

XVII. SOCIALINĖ PARAMA

Piniginės paramos administravimas

Lietuvos Respublikos išmokų vaikams, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymais nustatytos **išmokos skiriamos ir mokamos iš Valstybės biudžeto lėšų**. Duomenys apie šiais įstatymais nustatytų išmokų mokėjimą pateikiami 11 lentelėje.

11 lentelė. Socialinių išmokų ir kitos paramos mokėjimas iš Valstybės biudžeto 2016–2018 metais

Išmokos pavadinimas	2016 m.		2017		2018	
	Gavėjų skaičius	Išmokėta tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Išmokėta tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Išmokėta tūkst. Eur
1. Išmokos vaikams:	1732	630,3	2486	794,1	5233	2283,5
1.1. vienkartinė išmoka vaikui gimus	273	114,1	220	92,0	219	91,5
1.2. išmoka vaikui (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	1158	242,1	1938	334,9	4693	1820,7
1.3. išmoka privalomosios tarnybos kario vaikams	-	-	-	-	-	-
1.4. globos (rūpybos) išmoka (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	126	189,8	165	183,2	134	168,4
1.5. Globos (rūpybos) tikslinis priedas (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	72	50,2	96	144,7	91	150,5
1.6. vienkartinė išmoka būstui įsigyti arba įsikurti	13	27,3	14	22,7	21	27,3
1.7. vienkartinė išmoka nėščiai moteriai (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	90	6,8	56	4,2	55	4,2
1.8 Išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai	-	-	8	7,4	12	15,6
1.9 Išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui	-	-	8	5,0	8	5,3
2. Šalpos pensijos: (<i>vidutinis gavėjų sk. per mėn.</i>)	804	1159,6	791	1167,7	787	1318,3
2.1. socialinė pensija paskirta iki 1995.01.01.	-	-	-	-	-	-
2.2. šalpos pensija neįgaliajam	306	597,3	306	634,5	316	752,0
2.3. šalpos pensija neįgaliajam vaikui iki 18 m.	173	339,3	165	320,2	155	330,6
2.4 šalpos pensija daugiavaikei motinai	-	-	-	-	-	-
2.5.šalpos našlaičių pensija	70	45,2	65	42,2	62	47,3
2.6. šalpos pensija sukakus	79	87,2	81	87,7	86	101,6

pensiniam amžiui						
2.7. šalpos kompensacija daugiavaikai motinai	26	52,0	23	46,6	20	48,2
2.8. išmoka laidojusiems asmeniui	146	35,2	148	32,5	146	34,6
2.9. šalpos pensija už neįgalaus vaiko slaugą	3	1,4	1	0,9	-	-
2.10. šalpos kompensacija už neįgalių vaikų nuo vaikystės slaugą (I ir II inval. gr.)	1	2,0	2	3,1	2	4,0
3. Tikslinės kompensacijos	881	1592,9	885	1600,1	939	1726,9
3.1. slaugos išlaidų tikslinė kompensacija	345	1138,8	345	1143,0	367	1233,1
3.2. priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija	536	454,1	540	457,1	572	493,8
4. Transporto išlaidų kompensacija	48	5,7	46	5,4	45	5,3
5. Spec. automobilių įsigijimo kompensacija	-	-	2	2,4	1	1,2
6. Valstybės ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams	-	-	1	8,5	-	-
7. Kompensacijos sovietinėje armijoje sužalotiems asmenims bei žuvusių šeimoms mokėti	2	1,7	-	-	-	-

Duomenys pateikiami iš sistemos Parama unikaliais gavėjų skaičiais

Nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo (toliau – Įstatymas) redakcijai buvo pradėta teikti kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų ir vyresniam, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą ir pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa, iki baigs bendrojo ugdymo programą), bet ne ilgiau, iki jam sukaks 21 metai, 0,79 (30 Eur) bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka vaikui per mėnesį. Dėl šios priežasties valstybės biudžeto išlaidos visoms Įstatyme nustatytoms išmokoms lyginant ataskaitinius 2018 m. - 2016 m. laikotarpį padidėjo iki 75 proc., gavėjų skaičius 67 proc.

Taikant naują Lietuvos Respublikos valstybinės šalpos išmokų įstatymo redakciją 2018 m. buvo perskaičiuotos neįgalumo pensijos pagal nustatytus nedarbingumo procentus todėl valstybės biudžeto išlaidos šioms pensijoms, lyginant 2018 ir 2017 m. laikotarpį, padidėjo 12,5 proc., o gavėjų skaičius stabilus.

Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymu nustatytų slaugos ir priežiūros pagalbos išlaidų tikslinių kompensacijų gavėjų skaičius kasmet didėja, lyginant 2018 m. ir 2016 m. laikotarpį, padidėjo 7 proc. analogiškai didėjo ir išlaidos.

Buvo teikiama socialinė parama mokiniams, parama mirties atveju bei kompensacija palaikų pervežimui. Duomenys apie šios paramos mokėjimą pateikiami 12 lentelėje.

12 lentelė. Socialinės paramos mokėjimas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui 2016–2018 metais*

Socialinės paramos pavadinimas	2016 m.		2017 m.		2018 m.	
	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur	Vidutinis gavėjų skaičius	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur
1. Socialinė parama mokiniams		247,1		215,2		217,5
1.1. nemokamas mokinių maitinimas	1128	199,8	963	173,5	868	174,7
1.2. mokinio reikmenys	830	47,3	732	41,7	751	42,8
2. Laidojimo pašalpa	419	127,4	415	126,2	415	126,0
3. Kompensacija palaikų pervežimui	3	6,0	1	1,4	-	-

Duomenys pateikiami iš sistemos Parama unikaliais gavėjų skaičiais

Igyvendinant Socialinės paramos mokiniams įstatymo teisinį reglamentavimą, šios paramos gavėjų skaičius mažėja nemokamo mokinių maitinimo gavėjų skaičius, lyginant 2018 m. ir 2016 m. laikotarpį, nemokamo maitinimo gavėjų skaičius sumažėjo 30 proc., mokinio reikmenų gavėjų skaičius – 10 proc. Šios paramos mažėjimas siejamas su bendru mokinių skaičiaus mažėjimu Savivaldybės ugdymo įstaigose.

Parama mirties atveju buvo išmokėta tam pačiam gavėjų skaičiui.

Vykdamas Vietos savivaldos įstatymu priskirtą **savarankiškąją funkciją** teikiama piniginė socialinė parama (socialinė pašalpa ir būsto šildymo, karšto ir šalto vandens kompensacijos), kurios teikimą nustato Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, vienkartinė materialinė parama, kompensuojamas lengvatinis keleivių pavėžėjimas. Ši parama skiriama ir mokama iš Savivaldybės biudžeto lėšų savarankiškoms funkcijoms vykdyti. Duomenys apie šios paramos ir kitų išmokų mokėjimą iš **Savivaldybės biudžeto** pateikiami 13 lentelėje.

13 lentelė. Piniginės socialinės paramos ir kitų išmokų mokėjimas iš Savivaldybės biudžeto 2016–2018 metais

Socialinės paramos pavadinimas	2016 m.		2017 m.		2018 m.	
	Vidutinis gavėjų sk. per mėn.	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.	Vidutinis gavėjų sk. per mėn.	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.	Vidutinis gavėjų sk. per mėn.	Sunaudota lėšų, tūkst. Eur.
1. Piniginė socialinė parama nepasiturintiems		915,8		994,3		1215,54
1.1. socialinė pašalpa	1427	799,7	1445	874,8	1301	1076,0
1.2. kompensacija už centralizuotą būsto šildymą	551	39,7	505	41,0	543	40,6
1.3. kompensacija už karštą vandenį	175	7,0	165	4,2	90	0,3
1.4. kompensacija už šaltą vandenį	3	0,01	3	0,03	3	0,04
1.5. kompensacija už kitą kurą	423	46,7	465	49,8	527	69,7

1.6. paimto kredito ir palūkanų apmokėjimas	72	22,7	74	24,5	85	28,9
2. Vienkartinė materialinė parama	135	24,5	187	52,0 37,0 ir 15,0	171	38,0
3. Pagalbos pinigai	-	-	-	-	-	-
4. Lengvatinis keleivių pervežimas	-	26,0	-	26,0	-	23,4

Duomenys pateikiami iš sistemos Parama unikaliais gavėjų skaičiais

Piniginei socialinei paramai nesiturintiems gyventojams per lyginamąjį 3 metų laikotarpį 2018 m. lėšų buvo sunaudota 25 proc. daugiau, nes nuo 2018 m. sausio 1 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybė didino valstybės remiamas pajamas (VRP) nuo 102 Eur iki 122 Eur, buvo pakeistas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, kuriame buvo nustatyta, kad į asmens pajamas nebeįskaičiuojama išmoka vaikui, pajamos iš žemės ūkio veiklos, kai žemės ūkio naudmenų plotas neviršija 3 ha., į asmens pajamas neįskaitoma dalis atlygio (nuo 15 iki 35 proc., priklausomai nuo asmenų skaičiaus, gautos, paveldėtos ar kitos faktiškai gaunamos lėšos neviršijanti 1 VRP (122 Eur). Savivaldybės tarybai padidinus malkų kainą didėjo kieto kuro kompensacijų gavėjų skaičius ir išlaidos. Seniūnijų socialinės paramos teikimo komisijose buvo skirta daugiau socialinių pašalpų išimties tvarka. Socialinės pašalpos gavėjai dalyvauja visuomenei naudingoje veikloje, kurią organizuoja seniūnijos. 2017 m. pasitelkta visuomenei naudingai veiklai 380 socialinės pašalpos gavėjų, talkininkavo – 347, 2018 m. pasitelkta – 480, talkininkavo – 425.

Šildymo išlaidų kompensacijų gavėjų ir išlaidų pokytis 2018 m. susidarė dėl Savivaldybės taryboje padidintos malkų kainos didėjo kieto kuro kompensacijų gavėjų skaičius ir išlaidos.

Vienkartinę materialinę paramą buvo išleista lėšų daugiau dėl didesnio dydžio pašalpų paskyrimo išimties tvarka, Socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu. 2017 m. 15 tūkst. Eur, Savivaldybės tarybos sprendimu, buvo išmokėta Nijolės Navickienės šeimynai po gaisro.

Visoms socialinėms išmokoms ir kompensacijoms iš Valstybės biudžeto, valstybės biudžeto tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui, Savivaldybės biudžeto 2016 m. buvo išmokėta 4737,0 tūkst. Eur, 2017 m. – 4993,3 tūkst. Eur, 2018 m. – 6955,6 tūkst. Eur. Lyginant šį praėjusių 3 metų laikotarpį, 2018 m. buvo išmokėta 32 proc. lėšų daugiau nei 2016 m., 28 proc. – nei 2017 m. Išmokos iš valstybės biudžeto 2018 m. sudarė 77 proc. iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos – 5 proc. iš Savivaldybės biudžeto – 18 proc., 2017 m. iš valstybės biudžeto – 72 proc. iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos – 7 proc. iš Savivaldybės biudžeto 21 proc. 2016 m. iš valstybės biudžeto – 72 proc. iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos – 8 proc. iš Savivaldybės biudžeto 20 proc. Kaip buvo minėta, lėšų sunaudojimo pokyčiai susiję su teisės aktų pakeitimais įvedant naujas išmokų rūšis, padidinant valstybės nustatytus bazinius dydžius. 2018 m. buvo pradėta teikti išmoka vaikui („vaiko pinigai“) visiems vaikams, padidintos valstybės remiamos pajamos.

Išmokų dokumentavimas

Kreipdamiesi dėl socialinių išmokų į Savivaldybės administraciją, asmenys (šėimos) teisės aktų nustatyta tvarka turi pateikti prašymą ir nustatytus dokumentus (kurių nėra duomenų bazėse). Informacija apie socialinių išmokų dokumentavimą pateikiama 14 lentelėje.

14 lentelė. Informacija apie socialinių išmokų dokumentavimą 2016–2018 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Visoms socialinėms išmokoms ir kompensacijoms ir gauti užregistruoti prašymai	8059	7532	9673
2.	Parengti sprendimai skirti socialines išmokas	10142	9532	16048

3.	Parengti sprendimai stabdyti socialines išmokas	953	1176	1771
4.	Parengti sprendimai neskirti socialinių išmokų	140	182	174
5.	Pažymos išmokų gavėjams apie gaunamas išmokas	1434	1218	1384
6.	Gauti raštai	712	684	803
7.	Išsiųsti raštai	458	518	1092
8.	Pažymos ES ir kitų Lietuvos Respublikos sutartyse nustatytų užsienio valstybių institucijoms išmokoms vaikams skirti ar nutraukti	42	55	123
9.	Suarchyvuota bylų	2119	1047	976

Visoms socialinėms išmokoms ir kompensacijoms ir 2018 m. buvo gauta 27 proc. prašymų daugiau nei 2017 m. Analogiškai 2018 m. parengta sprendimų 41 proc. daugiau. Pagal išmokų vaikams skyrimo teisinį reglamentavimą sprendimai dėl išmokos vaikui skyrimo yra priimami kiekvienam vaikui atskirai, dėl skirtingo vaikų amžiaus ir įgyjamos teisės į išmoką. Dėl teisės aktų pokyčių didėjo susirašinėjimas, dvigubai daugiau nei 2017 m. buvo gauta užklausų ir parengta pažymų ES ir kitų Lietuvos Respublikos sutartyse nustatytų užsienio valstybių institucijoms išmokoms vaikams skirti ar nutraukti. Bylų suarchyvuota mažiau, nes asmenų gaunančių socialinę pašalpą ir būsto šildymo kompensaciją bylos buvo sujungtos į vieną.

Socialinių paslaugų administravimas

Specialiosios socialinės paslaugos senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims.

Vertinant asmens socialinių paslaugų poreikį, prioritetas privalo būti teikiamas alternatyvioms ilgalaikiai socialinei globai institucijoje paslaugoms, teikiamoms bendruomenėje: socialinei priežiūrai asmens namuose, dienos socialinei globai asmens namuose, trumpalaikiai socialinei globai institucijoje. 2018 m. ilgalaikiai socialinei globai institucijose buvo nukreipiami visiškai nesavarankiški asmenys, kuriems mažesnės apimties socialinės paslaugos nebūtų užtikrinusios būtinos pagalbos. Išsamūs duomenys pateikiami 15 lentelėje.

15 lentelė. Specialiųjų socialinių paslaugų skyrimas senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims 2016–2018 m.

Eil. Nr.	Socialinės paslaugos pavadinimas	2016 m.		2017 m.		2018 m.	
		Gauta prašymų	Skirta paslaugų	Gauta prašymų	Skirta paslaugų	Gauta prašymų	Skirta paslaugų
1.	Socialinė priežiūra, iš jų:	54	54	67	67	72	69
1.1.	pagalbos į namus paslaugos	54	54	67	67	70	69
1.2.	pagalbos pinigai	-	-	-	-	2	-
2.	Socialinė globa:	88	79	93	90	90	87
2.1.	dienos socialinė globa, iš jų:	8	8	18	17	12	12
	2.1.1. Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“	1	1	1	1	-	-
	2.1.2. Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinyje	-	-	2	2	1	1
	2.1.3. dienos socialinė globa asmens namuose	7	7	15	14	11	11
2.2.	trumpalaikė socialinė globa institucijoje, iš jų:	33	33	32	32	40	39
	2.2.1. Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“ (5 d. per sav.)	1	1	4	4	3	3
	2.2.2. Pasvalio specialiosios mokyklos Socialinės globos padalinyje (5 d. per sav.)	11	11	12	12	19	19
	2.2.3. Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir	4	4	1	1	4	4 (1

	neįgaliesiems (iki 6 mėn. per metus)						laukia)
	2.2.4. VšĮ Pasvalio ligoninės socialinės globos padalinys (iki 6 mėn. per metus)	12	12	9	9	10	9
	2.2.5. valstybiniuose socialinės globos namuose asmenims su proto ir psichine negalia (iki 6 mėn. per metus)	5	5	5	5	3	3
	2.2.6. Kitose socialinės globos įstaigose (VšĮ Beržėnų senjorų namai)	-	-	1	1	1	1 (1 laukia)
2.3.	ilgalaikė socialinė globa institucijoje, iš jų:	47	38	43	41	38	36
	2.3.1. Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centre pagyvenusiems ir neįgaliesiems	8	3	14	12 (4 laukia)	12	11 (3 laukia)
	2.3.2. valstybiniuose socialinės globos namuose asmenims su proto/psichine negalia	13	10	8	8 (4 laukia)	10	10 (5 laukia)
	2.3.3. VšĮ Pasvalio ligoninės socialinės globos padalinys	24	23	14	14	10	10
	2.3.4. Kitos socialinės globos įstaigos (VšĮ Šv. Juozapo socialinės globos namai, VšĮ Elijos vėjarožė, VšĮ Antavilių pensionatas, VšĮ Beržėnų senjorų namai)	2	2	3	3	6	5
	Iš viso :	142	133	160	157	162	156

Siekiant užtikrinti kokybišką šių socialinių paslaugų administravimą buvo rengiami šios srities dokumentai, duomenys pateikiami 16 lentelėje.

16 lentelė. Parengti dokumentai dėl socialinių paslaugų seniems ir neįgaliesiems asmenims skyrimo 2016–2018 m

Eil. Nr.	Pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Sprendimai dėl socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) skyrimo (SS)	137	155	158
2.	Siuntimai į socialinės globos namus (B7)	9	10	14
3.	Socialinės globos paslaugų skyrimo komisijos posėdžių protokolai	12	11	12
4.	Sutartys dėl ilgalaikės ar trumpalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo	51	37	37
5.	Susitarimai dėl ilgalaikės ar trumpalaikės socialinės globos lėšų kompensavimo sutarčių keitimo (pasikeitus kainai, asmens pajamoms)	61	122	107
6.	Finansinių galimybių mokėti už socialinės globos paslaugas vertinimo pažymos (B12)	140	207	193
	Viso:	410	542	521

Socialinės globos paslaugų kompensavimas Asmenims, pagal jų pasirinkimą apgyvendintiems valstybiniuose socialinės globos namuose, VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinys ir kituose socialinė globą teikiančiose įstaigose, socialinė globa yra kompensuojama pagal Savivaldybės administracijos sudarytas individualias lėšų kompensavimo sutartis su asmenų ir socialinės globos įstaiga. Asmenims su sunkia negalia socialinė globa kompensuojama iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos. Asmenims su negalia ir tėvų globos netekusiems vaikams globoti šeimynose iš Savivaldybės biudžeto. Duomenys apie socialinės globos kompensavimą pateikiami 17 ir 18 lentelėse.

**17 lentelė. Socialinės globos paslaugų kompensavimas asmenims su sunkia negalia
2016–2018 metais iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos**

Eil. Nr.	Socialinės globos namų pavadinimas	2016 m.		2017 m.		2018 m.	
		Gavėjų sk.	Kompens uota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompens uota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen suota tūkst. Eur
1.	Jotainių	4	7,3	3	6,6	3	7,2
2.	Lavėnų	11	27,4	9	22,0	7	20,2
3.	Skemų	11	26,6	11	27,1	15	32,4
4.	Kupiškio	4	14,8	2	10,9	2	10,1
5.	Ventos	1	7,4	1	7,4	1	8,4
6.	Zarasų	1	2,0	1	1,4	1	2,7
7.	Linkuvos	1	2,7	1	2,6	1	2,7
8.	Jurdaičių	1	1,6	1	7,0	-	-
9.	Vilijampolės vaikų ir jaunimo	1	2,4	1	2,3	1	2,9
10.	Prienuų	1	0,7	-	-	-	-
11.	VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinys	30	49,4	28	66,4	38	80,2
12	VšĮ Antavilių pensionatas	-	-	1	1,2	1	2,1
13.	VšĮ Šv. Juozapo globos namai			1	0,6	-	-
13	Pabradės soc. globos namai	-	-	-	-	3	11,0
14	Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namai	1	0,6	1	0,9	1	7,4
	Iš viso:	67	142,9	61	156,4	64	187,3

Vertinant šios lentelės rodiklius, matyti, kad 2017 m. valstybės biudžeto tikslinės dotacijos socialinei globai kompensuoti buvo sunaudota didesnė lėšų suma, nes VšĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinyje socialinė globa buvo pradėta teikti ištiesus metus, o ne 8 mėnesius. Valstybiniuose socialinės globos namuose buvo didinamo socialinės globos kainos, padidėjo socialinės globos gavėjų skaičius.

**18 lentelė. Socialinės globos paslaugų kompensavimas neįgaliems asmenims socialinės globos namuose ir tėvų globos netekusiems vaikams šeimynose
2016–2018 metais iš Savivaldybės biudžeto**

Eil. Nr.	Socialinės globos namų pavadinimas	2016 m.		2017 m.		2018 m.	
		Gavėjų sk.	Kompen suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen suota tūkst. Eur	Gavėjų sk.	Kompen suota tūkst. Eur
1.	Jotainių	2	6,7	1	5,5	1	5,6

2.	Lavėnų	1	0,9	4	12,3	4	18,3
3.	Skemų	9	30,5	9	28,7	8	26,8
4.	Ventos	1	6,1	1	5,2	1	5,8
5.	Linkuvos	2	2,1	1	4,9	1	5,5
6	Tremtinių namai	-	-	1	1,0	1	2,7
7	VšĮ „Elijos vėjarožė“	-	-	-	-	2	4,1
8	VšĮ Šv. Juozapo globos namai	-	-	-	-	1	0,5
9.	Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namai	1	5,1	-	-	-	-
	Iš viso globos namuose:	15	51,4	17	57,6	18	69,3
10.	N. Navickienės šeimyna	10	10,7	10	11,4	10	12,8
11.	Grigaliūnų šeimyna	1	1,0	1	0,7	1	0,9
	Iš viso šeimynose	11	11,7	11	12,1	11	13,7

Asmenims su negalia, kurie dėl savo sugebėjimų vieni negali gyventi savo namuose, vaikystėje yra netekę tėvų globos, teismo sprendimu yra pripažinti neveiksniais ir globėju yra paskirta socialinės globos įstaiga, socialinė globa kompensuojama iš Savivaldybės biudžeto. Gavėjų skaičius per 2017–2018 m. laikotarpį didėjo nežymiai, kompensuojamoji Savivaldybės biudžeto dalis didėjo dėl socialinės globos kainų pokyčio.

Tėvų globos netekę vaikai yra apgyvendinti 2 šeimynose. Savivaldybė su jomis yra sudariusi Socialinės globos teikimo ir finansavimo sutartis.

Socialinės priežiūros šeimai administravimas

Įgyvendinant **Lietuvos Respublikos** Vaiko teisių pagrindų įstatymo nuostatas nuo 2018 metų liepos 1 d. atvejo vadybos ir socialinės priežiūros paslaugos – t. y. socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, perduoto vykdyti Pasvalio socialinių paslaugų centrai. Šioms paslaugoms organizuoti ir teikti įsteigtas Darbu su šeimomis padalinys. Perdavus šią funkciją, socialinių darbuotojų, darbui su šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką, etatai taip pat perduoti Pasvalio socialinių paslaugų centrai (dirba 16 socialinių darbuotojų ir 4 atvejo vadybininkai). Nuo 2018 m. liepos 1 d. buvo išnagrinėti 179 atvejai (šeimos), iš jų 36 uždaryti. Informacija apie administracinius dokumentus dėl socialinės priežiūros paslaugų teikimo šeimoms patiriančioms socialinę riziką pateikiama 19 lentelėje.

19 lentelė. Sprendimų dėl socialinių paslaugų skaičius 2016–2018 metais

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Sprendimų skaičius socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugai	241	196	206
2.	Sprendimų skaičius laikino apnakvindinimo paslaugai	14	12	4
3.	Sprendimų skaičius teikti trumpalaikę / ilgalaikę socialinę globą vaikams	35	51	22

	Iš viso	280	259	232
--	----------------	------------	------------	------------

Rengiamų dokumentų skaičiaus sumažėjimą nulėmė šeimų, patiriančių riziką, bei, nukreipiamų vaikų netekusių tėvų globos į institucijas skaičių mažėjimas (20 lentelė).

20 lentelė. Šeimų, patiriančių riziką, skaičiaus pokytis 2016–2018 metais

Rodikliai	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Šeimų, patiriančių riziką, sk.	196	171	143
Vaikų, augančių šiose šeimose, sk.	499	439	365

Vaiko globos (rūpybos) organizavimas

Nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliojus CK, CPK, pakeitimams, naujos redakcijos Lietuvos Respublikos vaiko teisių pagrindų įstatymui, Vyriausybės nutarimu patvirtintiems Vaiko globos organizavimo nuostatomis bei socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintiems Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatomis, savivaldybių administracijoms buvo priskirtos vykdyti vaiko globos (rūpybos) organizavimo funkcijos. Duomenys apie šių funkcijų vykdymą pateikiami lentelėje 21 lentelėje.

21 lentelė. Vaiko globos (rūpybos) organizavimas per 2018 m. II pusmetį

Eil. Nr.	Dokumentų pavadinimai	2018 m. II pusmetis
1.	Prašymai, norinčių tapti budinčiais globotojais	8
2.	Prašymai, norinčių priimti vaiką laikinai svečiuotis	1
3.	Prašymai dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) tėvų prašymu nustatymo/nutraukimo	23
4.	Parengta administracijos direktoriaus įsakymų iš viso:	30
	iš jų:	
4.1.	Dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) tėvų prašymu nustatymo	9
4.2.	Dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) tėvų prašymu nutraukimo	14
4.3.	Dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) institucijoje (Grūžių vaikų globos namai) nustatymo	3
4.4.	Dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) institucijoje (Pasvalio socialinių paslaugų centras) nustatymo	3
4.5.	Dėl laikinosios rūpybos panaikinimo (grąžinimas tėvams)	1
5.	Teikimai Administracijos direktoriui dėl globos (rūpybos) nustatymo	30

Neigaliųjų socialinė integracija

Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimas

Gautos 4 paraiškos projektų finansavimui, finansavimas skirtas 4 organizacijų projektams. Duomenys apie Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimo 2018 m. pasiektus rezultatus pateikiami 22 lentelėje.

22 lentelė. Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimo 2016–2018 m. pasiekti rezultatai

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Skirta lėšų			Iš jų 2018 m.		Paslaugas gavusių asmenų skaičius	Projekte dirbusių asmenų skaičius
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	iš VB	iš SB		

1.	Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija	13185	13315	13072	12045	1027	112	6
2.	Pasvalio krašto klubas „Užjaušk draugą“	7650	8830	11830	11430	400	32	3
3.	VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklujų centras	13024	14952	15428	14728	700	50	6
4.	Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Pasvalio bendrija	3905	4514	4873	-	4873	17	4
Iš viso projektams finansuoti		37764	41611	45203	38203	7000	211	19

Neįgalių asmenų civilinė globa, rūpyba, neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimas

Numatoma, kad 2019 padidės besikreipiančiųjų dėl asmens pripažinimo neveiksniais asmeninių turtinių santykių srityse. To priežastys – naujo paslaugos teikėjo, kuris pristato asmens pensijas į namus, teisėti reikalavimai negalinčiam sau atstovauti asmeniui turėti globėją, kuris turėtų teisę paimti globojamo asmens pensiją. Duomenys apie veiklą 2018 m. pateikiami 23 lentelėje.

23 lentelė. Darbo apimtys neįgalių asmenų civilinės globos, rūpybos srityje 2016–2018 m.

Eil. Nr.	Pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Išvados ir atsiliepimai teismui dėl globos, rūpybos nustatymo	20	13	38
2.	Išvados teismui dėl sprendimo, kuriuo asmuo buvo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo, asmens pripažinimo neveiksniu tam tikrose srityse	28	75	-
3.	Pareiškimai teismui dėl asmens pripažinimo neveiksniu, ribotai veiksnium tam tikrose srityse, globėjo, rūpintojo skyrimo	1	-	5
4.	Pareiškimai teismui dėl sprendimo, kuriuo asmuo buvo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo, asmens pripažinimo neveiksniu, ribotai veiksnium tam tikrose srityse	-	26	-
4.	Pareiškimai teismui dėl asmens pripažinimo veiksnium	1	-	-
5.	Priimta prašymų dėl asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienes sprendimus vertinimo	119	20	11
6.	Gauta apsilankymo aktų dėl globėjų, rūpintojų veiklos kontrolės	140	144	153
Iš viso:		183	278	207

Pasvalio rajono savivaldybės taryba 2016 m. rugsėjo 21 d. sprendimu Nr. T1-187 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos sudarymo ir komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“ sudarė Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisiją (toliau – Komisija). Pagrindinis Komisijos uždavinys – peržiūrėti neveiksnaus tam tikroje srityje asmens būklę ir priimti sprendimą dėl tikslingumo kreiptis į teismą dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje, peržiūrėjimo. Komisija veiklą pradėjo vykdyti 2017 metais, Komisijos darbo apimtys ženkliai padidėjo 2018 m. Duomenys apie komisijos veiklą ir neveiksnius asmenis pateikiami 24 ir 25 lentelėje.

24 lentelė. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos veikla 2017–2018 m.

Rodikliai	2017 m.	2018 m.
1. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos posėdžių skaičius	6	13
2. Neveiksnių asmenų, kurių būklė peržiūrėta komisijoje, skaičius	18	92
3. Komisijos priimti sprendimai, iš jų:	18	92
3.1. kreiptis į sprendimą pripažinti asmenį neveiksniu tam tikroje srityje priėmusį teismą dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje, peržiūrėjimo	1	-

3.2. nesikreipti į sprendimą pripažinti asmenį neveiksniu tam tikroje srityje priėmusį teismą dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje, peržiūrėjimo	17	92
3. Komisijos išsiųstų raštų skaičius (NBS registras)	98	405
4. Komisijos gautų raštų skaičius (NBS registras)	40	215

25 lentelė. Neveiksnių asmenų skaičius pagal gyvenamąją vietą ir globos rūšį 2018 m.

Rodiklis	2018 m.
1. Neveiksnių asmenų skaičius, iš jų:	125
1.1. mieste	29
1.2. kaime	96
1.3. globojami šeimose	95
1.4. globojami socialinės globos įstaigose	30

Specialiųjų poreikių lygio nustatymas asmenims sukakusiems senatvės pensijos amžių, neįgaliojo pažymėjimų išdavimas. Per 2018 metus dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo su prašymais kreipėsi 203 pareiškėjai. Per metus parengtos 205 pažymos dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo (ST), išduoti 209 nustatytos formos Neįgaliojo pažymėjimai.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T1-15 sudaryta Pasvalio rajono savivaldybės Specialiųjų poreikių lygio nustatymo ir jų tenkinimo komisija per 2018 metus rinkosi 12 kartų (12 komisijos posėdžių protokolų), svarstė 70 prašymų.

Vadovaujantis SADM ministro 2018 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-563 „Dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, tvarkos aprašo patvirtinimo“ specialiųjų poreikių lygio nustatymą asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, nuo 2019 m. sausio 1 d. perėmė Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie SADM teritoriniai skyriai. Atsižvelgiant į tai Savivaldybės tarybos sudaryta Pasvalio rajono savivaldybės Specialiųjų poreikių lygio nustatymo ir jų tenkinimo komisija 2019 m. veiklos nebevykdys.

Būsto ir jo aplinkos pritaikymas neįgaliesiems

Informacija apie būsto ir jo aplinkos pritaikymą neįgaliesiems pateikiama 26 lentelėje.

26 lentelė. Būsto ir jo aplinkos pritaikymas neįgaliesiems 2016–2018 m.

Metai	Pateiktų prašymų skaičius	Pritaikytų būstų skaičius	Valstybės biudžeto lėšos, tūkst. Eur	Savivaldybės biudžeto lėšos, tūkst. Eur	Iš viso sunaudota lėšų, tūkst. Eur
2016	7	7	10,4	4,7	15,1
2017	13	13	24,20	10,1	34,30
2018	6	4	15,3	10,5	25,8

Pagal Šeimų, auginančių vaikus su sunkia negalia, socialinio saugumo stiprinimo pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką programą 2018 metais 1 šeimai vaikams su sunkia negalia bu nupirkta sensorinių priemonių už 1036 Eur iš valstybės biudžeto lėšų.

Kita veikla

Projektų administravimas

Projektas „Pasvalio rajono bendruomeniniai šeimos namai“.

Pasvalio rajono savivaldybės administracija pagal 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioritetą „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.1-ESFA-V-416 „Kompleksinės paslaugos šeimai“ 2017 m. pradėjo vykdyti projektą „Pasvalio rajono bendruomeniniai šeimos namai“. Projektui iš Europos Sąjungos fondų skirta suma – 220 529,545.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Pasvalio rajono gyventojams gauti kokybiškas kompleksiskai teikiamas paslaugas šeimai.

Projekto partneris ir vykdytojas – asociacija Pasvalio šeimos gerovės centras.

Teikiamos šios paslaugos: pozityvios tėvystės mokymai, psichosocialinė pagalba, mediacijos paslauga, šeimos įgūdžių ugdymą ir sociokultūrinės paslaugas, vaikų priežiūros paslaugos, pavėžėjimo paslauga.

Per 2018 metus suteikta paslaugų 305 dalyviams: individualių konsultacijų suteikta 105 asmenims; individualių konsultacijų šeimos nariams suteikta – 110 asmenų; individualių konsultacijų tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo – 116 asmenių; grupinių konsultacijų šeimos nariams suteikta – 54 asmenims; mediacijos konsultacijos suteiktos – 40 asmenų; pavėžėjimo paslauga suteikta 20 asmenų; vaiko priežiūros paslauga – 39 vaikams.

Projektas „Parama maisto produktams“.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 2 d. sprendimu T1-51, Savivaldybė, kaip partneris, dalyvauja projekte „Parama maisto produktams“. 2018 m. pasirašyta sutartis dėl projekto „Parama higienos prekėms“. Maisto produktai per 2018 m. buvo vežami 6 kartus, higienos prekės 2 kartus iš sandėlio, kurį nuomoja Pasvalio rajono savivaldybės administracija, išdalinti seniūnijų atsakingiems darbuotojams, kurie maisto produktus ir higienos prekes išdalino savo seniūnijos gyventojams. Informaciją apie paramą maisto produktais pateikta 27 ir 28 lentelėse.

27 lentelė. Parama maisto produktais 2018 m. pagal seniūnijas

Seniūnija	Kreipėsi asmenų pagal mėnesius					
	vasaris	balandis	birželis	rugpjūtis	spalis	gruodis
Pasvalio m.	206	236	273	228	226	222
Pasvalio apyl.	314	323	334	345	340	343
Joniškėlio apyl.	450	468	474	470	474	476
Joniškėlio m.	149	159	159	160	163	165
Pušaloto	256	260	284	283	288	290
Namišių	114	118	115	115	114	110
Krinčino	193	207	208	212	214	219
Vaškų	313	375	417	423	426	426
Saločių	249	263	272	266	268	277
Pumpėnų	246	266	295	298	302	307
Daujėnų	152	156	182	184	186	190
Iš viso	2642	2831	3013	2984	3001	3025

28 lentelė. Vidutinis maisto produktų gavėjų skaičius per 2016–2018 m.

Metai	2016	2017	2018
Maisto gavėjų skaičius	3170	2919	2916

Pasvalio rajono savivaldybės administracija 2018 m. gruodžio 7 d. pateikė Projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto „Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas ir vaikų dienos centrų plėtra Pasvalio rajono savivaldybėje“. Skirta suma projekto įgyvendinimui – 309 429 Eur.

2018-10-30 Savivaldybės administracija, kaip vienas iš partnerių (antras partneris Pasvalio

socialinių paslaugų centras), pasirašė Jungtinės veiklos sutartį **Igyvendinant vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros projektą.**

XVIII. SVEIKATOS SRITIS

Pirminė asmens sveikatos priežiūra

Pirminę asmens sveikatos priežiūrą Savivaldybėje vykdo VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (toliau – VšĮ Pasvalio PASPC) ir D. Bagdžiūnaitės įmonė.

Prie VšĮ Pasvalio PASPC 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis buvo prisirašę 22 585 rajono gyventojai, prie D. Bagdžiūnaitės įmonės – 1 134.

29 lentelė. VšĮ Pasvalio PASPC 2014–2018 m. suteiktos paslaugos

Eil. Nr.		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Prisirašiusių gyventojų skaičius / turintis sveikatos draustumą	25 535/ 23 683	24 968/ 23 163	24 247/ 22 636	23 321/ 21 938	22 585 / 21 261
2.	Apsilankymų skaičius pas specialistus:					
2.1.	bendrosios praktikos gydytojus (BPG)	35 049	35 026	41 357	40 329	40 827
2.2.	vidaus ligų gydytojus	24 310	23 889	26 197	25 552	26 697
2.3.	vaikų ligų gydytojus	17 488	16 993	17 787	17 660	15 978
2.4.	akušerius-ginekologus	2 989	2 593	2 952	2 811	3 059
2.5.	chirurgus	5 144	4 660	4 990	4 986	4 028
2.6.	odontologus	13 713	13 458	15 433	15 000	14 020
2.7.	psichiatrus	5 553	5 279	6 915	4 895	6 185
3.	Psichikos dienos stacionaro paslaugų skaičius (pacientų sk. / paslaugų sk.)	120/ 2835	122/ 3221	120/ 3099	125/ 3 139	118/ 082
4.	Slaugos ir socialinių paslaugų pacientų namuose skaičius	2 119	6 669	5 287	2 225	3 150
5.	DOTS (tiesiogiai stebimo tuberkuliozės trumpo gydymo kurso paslaugos) paslaugų skaičius (pacientų sk. / paslaugų sk.)				8/70	20/562

2018 m. Savivaldybėje buvo vykdomos Valstybinės profilaktinės sveikatos programos, finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, kurias vykdo VšĮ Pasvalio PASPC ir D. Bagdžiūnaitės įmonė. Duomenys apie šių programų vykdymą pateikiami 30 lentelėje.

30 lentelė. Valstybinių sveikatos programų vykdymas Savivaldybėje 2014–2018 m.

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Priemonės (paslaugos) pavadinimas	Suteiktų paslaugų skaičius				
			2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių finansavimo	Informavimas dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos	1 029	1 075	1 407	1243	1749
		Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir	561	568	584	549	634

	programa	rezultatų įvertinimas					
2.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Informavimas dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimas	506	371	582	599	583
3.	Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Informavimas apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimas, pirminės prevencijos plano sudarymas ar siuntimas išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę	1 606	1 429	1 859	1 775	1849
4.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Informavimas apie ankstyvąją priešinės liaukos vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno nustatymas	797	707	985	700	772
5.	Storosios žarnos vėžio ankstyvos diagnostikos finansavimo programa	Informavimas apie storosios žarnos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir imunocheminio slapto kraujavimo testo išmatose rezultatų įvertinimas, siuntimas pas gydytoją specialistą atlikti kolonoskopiją	1 687	765	1 792	1 225	1519

VšĮ Pasvalio PASPC 2018 m. buvo vykdyti ir sėkmingai įgyvendinti Savivaldybės finansuojami projektai. Kartu su partneriais įgyvendintas Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo 2018 m. priemonių planas. Šis planas buvo orientuotas į įvairias veiklos sritis, tokias kaip, Pasvalio rajono gyventojų psichinės sveikatos gerinimą, tuberkuliozės bei širdies ir kraujagyslių ligų profilaktiką ir sergamumo mažinimą, prevencinių programų įgyvendinimą.

Įgyvendintas Pasvalio rajono savivaldybės lėšomis finansuotas projektas „Pasvalio rajono gyventojų sveikatos stiprinimas ir gyvenimo kokybės gerinimas“, finansuojama suma – 30 854,98 Eur. Programa tęstinė. Šio projekto įgyvendinimo laikotarpiu įsigyta medicininės, odontologinės įrangos, vykdytas informacinės sistemos ESIS (elektroninės sveikatos istorijos sistemos) palaikymas, priežiūra ir atnaujinimas, įsigyta kompiuterių.

Kartu su Savivaldybės administracija pradėtas įgyvendinti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamas projektas „Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims, įgyvendinimas Pasvalio rajone“.

2018 m. parengta ir pateikta paraiška projektui „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro veiklos efektyvumo didinimas“, kuris bus finansuojamas ES struktūrinių fondų lėšomis, projekto vertė 265 373 Eur.

Antrinė asmens sveikatos priežiūra

Antrinę asmens sveikatos priežiūrą Savivaldybėje vykdo VšĮ Pasvalio ligoninė. Duomenys apie VšĮ Pasvalio ligoninės suteiktas paslaugas pateikti 3 lentelėje.

31 lentelė. VšĮ Pasvalio ligoninės suteiktos paslaugos 2014–2018 metais

	Suteiktų paslaugų skaičius				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Aktyvaus gydymo lovų skaičius, iš jų palaikomojo gydymo ir slaugos	170 (66)	167 (66)	156 (66)	128 (50)	133 (51)
Ligonių skaičius	4 266	3 965	3 106	3 128	2 989
Suteiktų konsultacijų skaičius	34 700	32 972	37 075	41 461	43 894
Operacijų skaičius	1 147	1 143	1 067	1 175	831
Dienos stacionaro /dienos chirurgijos apimtys	4 794 /325	4 089 /301	3 983 /347	4 169 /379	4 472/411
Stebėjimo paslaugų skaičius	801	1 067	1 296	1 073	1 146
Vidutinė gulėjimo trukmė (dienomis)	7,2	7,6	9,3	9,3	9,9
Lovos funkcionavimo rodiklis (dienomis)	273	272	294	344	335
Gimdymų skaičius	320	322	296	238	170
Valstybinių sveikatos programų vykdymas: Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa					
			45	24	15
			12	25	44

VšĮ Pasvalio ligoninė 2018 m. įgyvendino projektą Nr. 08.1.3-CPVA-V-607-02-0011 „Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo gerinimas neįgaliesiems viešojoje įstaigoje Pasvalio ligoninėje“. Projekto įgyvendinimui buvo skirta 119 290,79 Eur. Gautas finansavimas iš Europos Sąjungos fondų lėšų 101 397,17 Eur ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų 17 893,62 Eur. Statybos, rekonstravimo, remonto ir kitiems darbams skirta 114 867,04 Eur. Įgyvendinus projekte numatytas veiklas, neįgaliesiems pacientams ir Ligoninės lankytojams pagerėjo fizinis sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas. Įvairių negalią turintys pacientai gali savarankiškai ir laisvai patekti bei judėti Ligoninės patalpose: įrengtas pandusas bei automatinės lauko duris, neįgaliųjų automobilių stovėjimo aikštelė, laiptai, atitinkantis reikalavimus žmonių su negalia reikmėms, sutvarkyti ir pritaikyti šaligatviai asmenims su judėjimo ar regos negalia, atnaujintas liftas, pritaikyti tualetai neįgaliesiems, registratūroje vienas iš aptarnavimo langelių pritaikytas (pažemintas) neįgaliesiems.

Visuomenės sveikatos priežiūra

Pasvalio rajono savivaldybėje Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas įgyvendina Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras). Biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną. Organizuoja visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, vykdo užkrečiamųjų ligų ir neinfekcinių ligų ir traumų profilaktiką, įgyvendina valstybines visuomenės sveikatos strategijas ir programas, vykdo vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą, teikia privalomojo sveikatos mokymo paslaugas.

Sveikatos priežiūra ugdymo įstaigose. 2018 m. Pasvalio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose sveikatos priežiūrą vykdė 7 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurie teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 3 593 įvairaus amžiaus vaikams ir jaunimui. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dirbo pagal parengtą 2018 metų sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos planą, patvirtintą Visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2018 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. VO-1.

2018 metais Pasvalio rajono ugdymo įstaigose buvo surengti 431 pranešimai, paskaitos, kuriuose dalyvavo 9 007 dalyviai, 351 diskusijų, debatų ir kitų aktyvių mokymo būdų, kuriuose dalyvavo 6 632 dalyvių, 121 konkursų, viktorinų, varžybų, viešų renginių, kuriuose dalyvavo 5 470 dalyvių. Renginiuose dalyvavo 2 881 ikimokyklinio amžiaus vaikų, 16 834 mokiniai ir 1 088 pedagogai. Pranešimų, paskaitų ir praktinių užsiėmimų metu vaikams daugiausia buvo organizuojama renginių fizinio aktyvumo, užkrečiamųjų ligų profilaktikos, asmens higienos, traumų ir nelaimingų atsitikimų, sveikos mitybos ir nutukimo tematika, psichikos sveikatos tema. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ugdymo įstaigose atliko 6 666 patikrinimus dėl pedikuliozės ir nustatė 93 susirgimų atvejus. Specialistai mokyklose suteikė 2 871 konsultacijas mokiniams, tėvams ir mokytojams. Buvo užfiksuoti 466 atvejai, kai visuomenės sveikatos priežiūros specialistai teikė mokiniams pirmąją medicinos pagalbą.

Pagrindiniai renginiai, kurie pritraukė gausų jaunimo dėmesį: „Paplūdimio tinklinio turnyrai Mero taurei laimėti“, Moksleivių festivalis „Pažink švęsk, kurk“, kurio metu vyko sporto varžybos „Sporto infekcija“, „Jėgos sportas – jėga“, psichologo – psichoterapeuto Nerijus Oginto užsiėmimai su berniukais lytiškumo tema, Gegužės 31-oji – Pasaulinė diena be tabako, kurios metu organizuojama akcija „Obuolys vietoj cigaretės“, paskaitos / pokalbiai „Esu blaivus ir sąmoningas“, Europos Judrumo, „Beactive“ savaitės su šiaurietiškojo ėjimo užsiėmimais, bėgimu aplink mokyklą, sporto olimpiadomis, pirmosios pagalbos mokymai, užsiėmimai mergaitėms su akušere, pokalbiai su berniukais lytiškumo tema, druskų kambario lankymas. Organizuotos vaikų vasaros ir rudenio stovyklos „Pažinkime vieni kitus“. Psichinę sveikatą stiprinantys mandalų piešimo užsiėmimai jaunimo erdvėse. Žaidybiniai fizinio aktyvumo užsiėmimai ikimokyklinio amžiaus vaikams. Pasvalio rajono Vaikų dienos centrų vaikams estafetinės rungtys su triračiais „Trikke“. Darželių specialistams aiškinta apie mitybą, miegą, fizinį aktyvumą, laiko planavimą, mokoma lengvų fizinių pratimų ir atsipalaidavimo meditacijos. Organizuotas seminaras „Vaikų ir paauglių sveikatos užtikrinimas mokykloje, namuose ar netoli jų“, skirtas mokyklų bendruomenėms, socialiniams darbuotojams, sporto treneriams, psichologams, kitiems specialistams bei visuomenei.

Pagal Pasvalio rajono savivaldybės įgyvendintą projektą „Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo Pasvalio rajono savivaldybės jaunimui“, buvo tęsiamos internetinio jaunimo portalo administravimo bei Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinacinio centro veiklos. Šiame centre apsilankė 329 jaunuoliai: pirmos pagalbos teikimo pagrindus išklausė 207, lytiškumo tema 84 jaunuoliai. Individualios konsultacijos psichikos sveikatos klausimais – 25 atvejai, lytiškumo – 1, sveikatos stiprinimo klausimais kreipėsi 38 jaunuoliai.

Visuomenės sveikatos stiprinimas.

Biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla 2014–2018 metus pateikiama 32 lentelėje.

32 lentelė. Visuomenės sveikatos biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla 2014–2018 m.

	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Organizuota sveikatinimo renginių	258	371	490	469	421
Sveikatinimo renginių dalyvių skaičius	6 482	11 010	15 019	15 548	7826
Publikacijos spaudoje ir internete	419	803	448	421	367
Parengti informaciniai stendai, skelbimai	175	267	310	157	97

Biuras kartu su partneriais įgyvendino Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo 2018 m. priemonių planą, Pasvalio rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2017–2019 metų programos 2018 m. priemonių planą, Pasvalio rajono savižudybių prevencijos 2018–2020 metų programą. Organizavo Rotary International Globalios dotacijos projekto „Savižudybių prevencijos modelis ir jo taikymas Lietuvos savivaldybėse“ mokymus specialistams. Organizuota 15 pirmos pagalbos mokymų, kuriuose dalyvavo 920 dalyvių. Privalomuosiuose higienos įgūdžių mokymuose dalyvavo 1 435 dalyviai.

2018 m. pradėtas įgyvendinti ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamas projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajono savivaldybėje“.

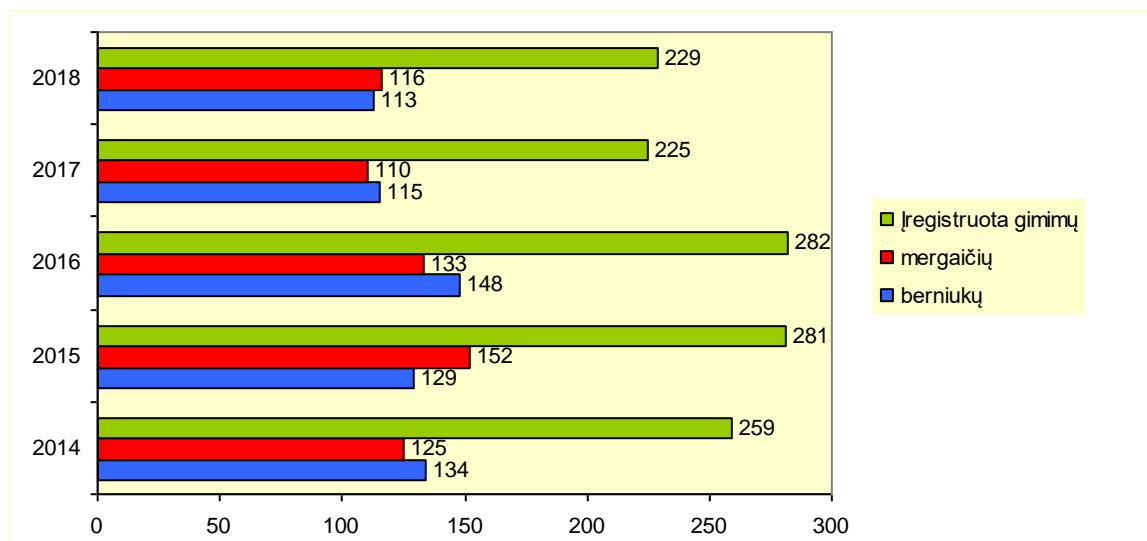
Visuomenės sveikatos stebėseną. Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaita, pristatyta Savivaldybės tarybai ir patvirtinta 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T1-273 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaitos patvirtinimo“. Dėl Pasvalio rajono savivaldybės stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo buvo parengtas stebėsenos rekomendacijų įgyvendinimo veiklos planas, kuris buvo įgyvendinamas bendromis Pasvalio rajono įstaigų, organizacijų ir bendruomenių pastangomis.

Biuras kartu su Higienos institutu 2018 metais balandžio mėnesį atliko „Sveikatos priežiūros specialistų tyrimą“, balandžio–gegužės mėnesiais organizavo ir vykdė „Suaugusių gyvensenos tyrimą“. Apklausta 420 Pasvalio rajono gyventojų, 177 vyrai ir 243 moterys. Tyrimo suvestinė pateikta Higienos institutui. 2018 metais buvo registruojami vaikai, įtariamai sergant užkrečiamosiomis ligomis. Duomenys apie galimus užsikrėtimo atvejus kiekvieną mėnesį buvo registruojami užkrečiamųjų ligų ataskaitoje. Metinė užkrečiamųjų ligų ataskaita už 2018 metus buvo pateikiama Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro epidemiologinės priežiūros skyriui. Siekiant išsiaiškinti Pasvalio rajono vaikų dantų ir žandikaulių būklę, Biuras atliko Pasvalio rajono vaikų dantų būklės vertinimo analizę. Tyrimo rezultatai pateikti visuomenei. 2016 metais startavo vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema, kurioje kaupiami, analizuojami vaikų sveikatos pažymėjimų duomenys. Suformuotos ataskaitos už 2018 metus pristatytos Pasvalio rajono ugdymo įstaigoms. Siekiant gerinti paslaugų kokybę bei išsiaiškinti, koks renginių poreikis gyventojus domintų labiausiai, Biuras vykdė internetinę gyventojų apklausą. Apklausos rezultatai pristatyti visuomenei.

XIX. CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMAS IR DUOMENŲ TEIKIMAS

Gimimo registravimas

2018 m. Pasvalio r. Civilinės metrikacijos skyriuje įregistruoti 229 vaikų gimimai, tai yra 4 vaikais daugiau nei praėjusiais metais (10 pav.)

10 pav. Gimimų kitimo dinamika Pasvalio rajone 2014–2018 metais

Populiariausi berniukų vardai 2018 metais: 5 vaikams suteiktas Jorio vardas, po 4 kartus duotas vardas Benas, Domas, Ajus. Po 3 kartus – Dominykas, Matas, Adas, Jonas, Kajus, Nojus, Vakarīs, Martynas. Po 2 kartus Ažuolas, Rokas, Arnas, Jokūbas, Augustas, Dovydas, Arijus, Ugnius. Berniukams suteikti šie retesni vardai – Evanas, Eitvilas, Darenas, Timas, Neiridas, Markus, Herkus, Isaac Elīan, Alejandro, Noelīs, Rayen. Tėveliai savo vaikams rinko ir senesius, gerokai primirštus vardus: Motiejus, Anupras, Vincas, Benediktas, Vytautas.

Populiariausi mergaičių vardai: 4 mergaitėms duotas vardas Luknė, 3 – Gabija, Emilė, Rusnė, Austėja, Viltė, Goda, 2 – Patricija, Ugnė, Viktorija, Rugilė, Amelija, Miglė, Elija, Liepa, Saulė, Vakarė, Andrėja, Iglė, Lėja, Leila, Ema, Luka.

Retesni: Ebigailė, Meivė, Milėja, Gilė, Deira, Gluosnė, Vėjūnė, Elada, Arija, Atėnė, Radvilė. Atgaivinta senesnių moteriškų vardų tradicija: Lukrecija, Jonė, Adelė, Veronika, Marija, Vitautė.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo 7 str. 1 p., įsigaliojusiu 2017-01-01, Lietuvos Respublikos piliečiai privalo pranešti civilinės metrikacijos įstaigai apie užsienio valstybėse jiems įregistruotus ir patvirtintus civilinės būklės aktus. Pastebima, kad atvykstantys vaikų registruoti užsienyje gyvenantys mūsų piliečiai dažniausiai jau svečioje šalyje yra įsitvirtinę. Turi gyvenamąjį būstą, darbą, stabilias pajamas, vaikų. Jų atžalos ten lanko darželius, mokyklas. Tokių vaikų kasmet įregistruojama maždaug penktadalis nuo visų gimimų. 2018 m. užsienio valstybėse gimusių Lietuvos Respublikos piliečių vaikų gimimų apskaityta 51. Lietuvos Respublikos piliečiai įtraukė į apskaitą vaikus, gimusius: Norvegijoje 11, Jungtinėje Karalystėje 27, Airijoje 3, Vokietijoje 3, Prancūzijoje 1, Danijoje 1, Ispanijoje 1, Rusijoje 1, Suomijoje 1.

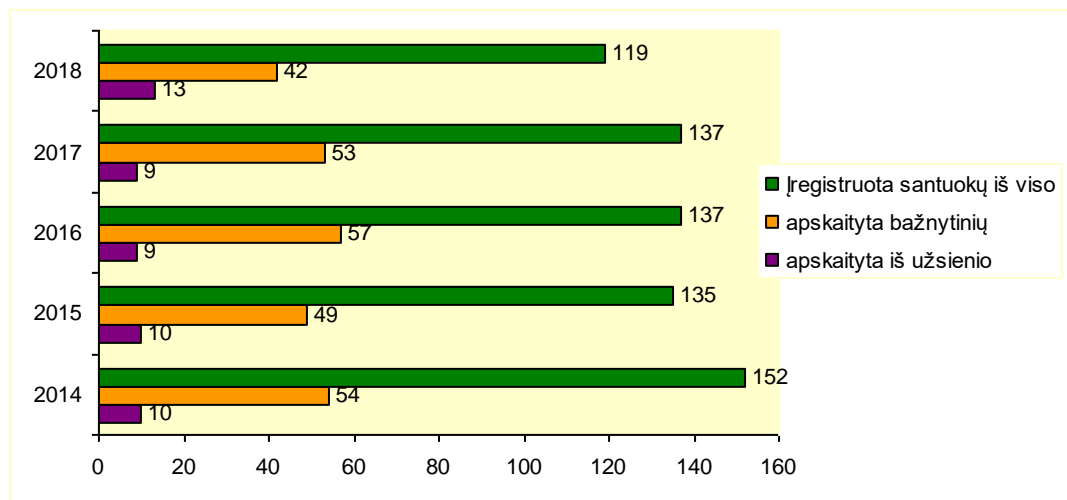
Pagal vaikų gimimo seką šeimoje daugiausia gimsta pirmųjų (91) ir antrųjų (90) vaikų. 2018 metais trečią vaiką gimdė 25 moterys, ketvirtas vaikas atėjo į 5 šeimas, 11 moterų pagimdė penktą, 3 pagimdė šeštą, 2 – septintą vaiką, 1, moteris gimdė aštuntą vaiką. Jauniausia mama tapo šešiolikmetė, vyriausia – keturiasdešimt dvejų metų moteris. Jauniausias tėvu tapęs jaunuolis 17 m., vyriausias naujagimio tėvas 47 m. amžiaus. 143 vaikai gimė tėvams esant santuokoje. Tėvystė buvo pripažinta 58 naujagimiams, vienišų motinų buvo 28.

Pripažinta tėvystė 8 anksčiau gimusiems vaikams.

Nustatyta tėvystė 2 anksčiau gimusiems vaikams.
 Nuginčyta teisme tėvystė 2 vaikams.
 Įregistruotos 2 dvynukų poros –1 mergaičių, kita berniukų.
 Įregistruoti 2 negyvagimiai.
 Įvaikinti 2 vaikai.

Santuokos registravimas

2018 m. santuokų įregistruota mažiau nei praėjusiais metais (11 pav.).

11 pav. Santuokų kitimo dinamika Pasvalio rajone 2014–2018 metais

Į apskaitą įtrauktos 42 bažnytinės santuokos (2017 – 53, 2016 metais apskaiyta 57 bažnyčios (konfesijų) nustatyta tvarka įregistruotos santuokos). Užsienio valstybėse sudarytų santuokų skaičius panašus kaip ir kiekvienais metais, bet po truputį didėjantis. 2018 metais įtraukta į apskaitą 13 santuokų, (2017 m. jų įtraukta į apskaitą 9, lygiai tiek pat, kiek ir 2016 m., o 2014 m. ir 2015 m. – po 10 santuokų). Įtrauktos į apskaitą santuokos, sudarytos, Jungtinėje Karalystėje, Latvijoje, JAV, Vokietijoje, Ispanijoje, Danijoje. Dažniau Lietuvos Respublikos pilietės moterys tekėjo už užsieniečių vyrų, (6) nei Lietuvos Respublikos piliečiai vyrai vedė užsienio pilietes (2). Organizuotos 5 išvažiuojamosios santuokos jaunavedžių pasirinktoje vietoje (Balsių malūne, Lėvens brastos, Raubonių kaimo turizmo sodybose). Išduota 15 pažymų, patvirtinančių kliūčių įregistruoti santuoką užsienio valstybėje nebuvimą. Santuokas registruoja ne tik jaunimas, bet ir vyresnio amžiaus žmonės, vien penkiasdešimtmečių ir vyresnių žmonių tuokėsi 11 vyrų ir 8 moterys, vyriausia nuotaka 83 metų, jos sutuoktinis buvo vyriausias vyras, 88 metų amžiaus. Jie įregistravo bažnytinę santuoką, kuri buvo įtraukta į apskaitą bendra tvarka. Nepilnamečių asmenų santuoka, pateikus teismo nutartį dėl santuokinio amžiaus sumažinimo, buvo 1. Jauniausia nuotaka buvo 17 metų amžiaus, jauniausias vyras – 20 metų.

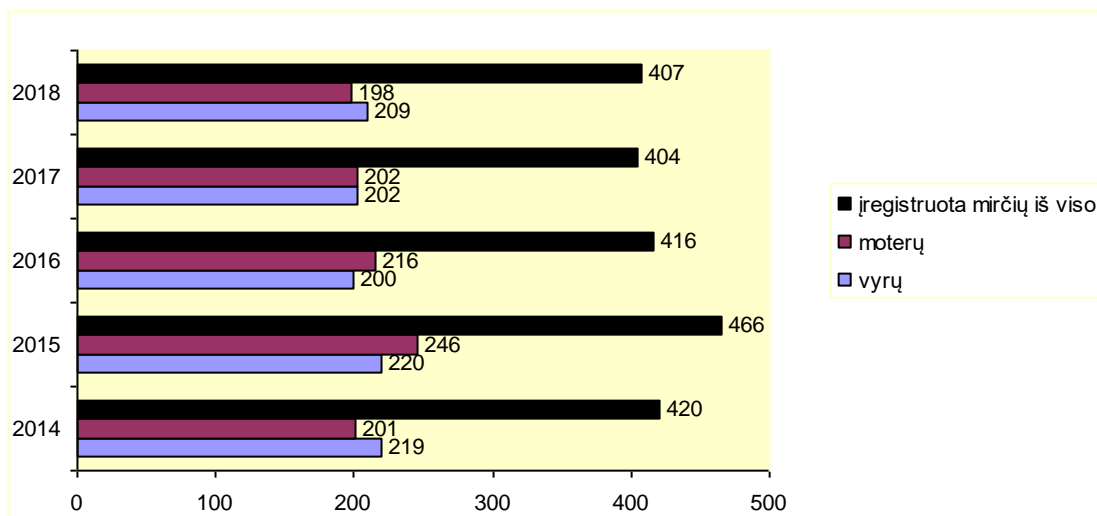
Dažniausiai po santuokos įregistravimo savo pavardę keičia moterys, ir 2018 m. dauguma jų (83 moterys) rinkosi tradicinę lietuvišką moterišką pavardę su priesaga -ienė, -uvenė. Savo turimą pavardę pasiliko 15 moterų (lygiai tiek pat kaip ir 2017 m.), o 18 moterų rinkosi vyro pavardę, tačiau šeimyninės padėties nenurodančią pavardės formą su galūne -ė. Dvi moterys rinkosi dvigubą pavardę, prie savo turimos prijungiant vyro pavardę. Vyrai savo pavardės nekeitė. Antrą kartą tuokėsi 23 moterys ir 23 vyrai, trečią kartą tuokėsi 1 vyras.

Santuokos nutraukimo registravimas

Ištuokų įregistruota 65, dešimčia daugiau nei praėjusiais metais (2017 m. ir 2016 m. įregistruota po 55). 2 ištuokos įtrauktos į apskaitą, Lietuvos Respublikos piliečiams nutraukus santuoką Vokietijoje ir Ispanijoje.

Mirties registravimas

Gyventojų mirtingumas mūsų rajone išliko pakankamai aukštas, 2018 m. mirė 407 žmonės, panašiai kaip 2017 m. – 404 žmonės. (12 pav.).

12 pav. Mirčių kitimo dinamika Pasvalio rajone 2014–2018 metais

Vyrų mirė daugiau nei moterų: 209 vyrai ir 198 moterys. Atsisveikinome su beveik 103 m. sulaukusia ilgaamžė moterimi. 90 metų ir daugiau sulaukę mirė 6 vyrai ir 33 moterys (panašiai buvo ir 2017 m. – 90 metų ir daugiau sulaukė 13 vyrų ir 43 moterys, 2016 m. 90-ties metų ir daugiau sulaukė 13 vyrų ir 59 moterys). Mirė 2 vaikai iki vienerių metų. 5 Lietuvos Respublikos piliečiai mirė užsienio valstybėse, (Jungtinėje Karalystėje 3, Prancūzijoje 1, Latvijoje 1), jų mirties įrašai įtraukti į Lietuvos Respublikos Gyventojų registro apskaitą. Dažniausia mirties priežastis buvo įvairios širdies ir kraujagyslių ligos 196 (apie 48,15 proc. nuo visų mirčių) ir piktybiniai navikai 74 (apie 18,18 proc. nuo visų mirčių).

Civilinės būklės aktų įrašų papildymas, pakeitimas, ištaisymas

2018 m. sudaryta 70 civilinės būklės akto įrašo pakeitimo ar papildymo įrašų. Pripažinta, nustatyta ar nuginčyta tėvystė 12 anksčiau gimusiems vaikams. Sudaryta 70 civilinės būklės aktų įrašų pakeitimo ar papildymo įrašai, kuriais buvo taisomi asmens duomenys. Surinkti dokumentai ir parašyta išvados 16-oje bylų dėl asmens pavardės ar vardo pakeitimo. 20 bylų sudaryta dėl asmens duomenų keitimo ar pildymo, taisant civilinės būklės aktų įrašus asmenų prašymu ar pasikeitus įrašų įregistravimo pagrindui, dėl klaidų medicininiuose mirties liudijimuose, gimimo pažymose ar kituose baziniuose dokumentuose, kurių pagrindu įrašai buvo sudaryti.

Korespondencijos paštu gaunama vis mažiau, mažinant išlaidas ir gerinant paslaugų kokybę didžioji dalis bendradarbiavimo ir keitimosi informacija tarp įstaigų ir piliečių vyksta elektroninėje erdvėje. Išsiųsta dokumentų ir atsakymų į paklausimus iš viso 787, iš jų maždaug 90 proc. elektroninėmis priemonėmis. Tai labai pagreitino piliečių prašymų nagrinėjimą ir vykdymą bei Gyventojų registro duomenų bazės pildymą. Skyriuje gauta 364 įstaigų ir institucijų paklausimai dėl civilinės būklės aktų įrašų, į visus buvo atsakyta laiku. Tarpininkauta 558 asmenims, pageidavusiems gauti pakartotinius civilinės būklės aktų įrašų kopijas ar jų pagrindu išrašytus išrašus, kurių civilinės būklės aktų įrašai saugomi Pasvalio ir kitų rajonų civilinės metrikacijos įstaigų archyvuose. Išduota 727 civilinės būklės aktų įrašus liudijantys išrašai: 405 gimimo, 207 santuokos, 55 mirties, 59 ištuokos, 1 pakeitimo ar papildymo įrašus liudijantys išrašai. Išduoti 53 daugiakalbiai civilinės būklės aktų įrašų išrašai pagal 1976 m. Vienos konvenciją: gimimo 39, santuokos 11, mirties 3 (pernai išduoti iš viso 44 išrašai pagal Vienos konvenciją). Gauti 738 piliečių prašymai sudaryti civilinės būklės aktų įrašus. Iš jų per MEPIS sistemą: 7 prašymai išduoti išrašą, gimimui įregistruoti 18

prašymų, ištuokai 1 prašymas, 1 prašymas išduoti pažymą, pažymintį kad nėra kliūčių santuokai sudaryti užsienio valstybėje, 2 prašymai įtraukti į apskaitą užsienio valstybėje gimusio vaiko gimimą, 3 prašymai patikrinti tuoktis norinčių asmenų duomenis prieš paduodant prašymą santuokai registruoti.

Valstybės rinkliavos už civilinės būklės aktų registravimą ir kartotinių dokumentų išdavimą surinkta 3723,71 eurai.

XX. ŠVIETIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarka

2018 metais Pasvalio rajone mažėjo mokinių skaičius: 2018 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 1–12 kl. mokėsi 2678 mokiniai, t. y. 119 mokiniais mažiau negu 2017 m. (2017 m. – 2797). Iš viso Savivaldybės švietimo įstaigose 2014–2018 m. ugdomų vaikų ir mokinių sumažėjo 514, t. y. apie 13 proc. Didžiausias yra 5–12 klasių mokinių skaičiaus mažėjimas. Tačiau vis daugiau vaikų yra ugdoma pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nes daugiau grupių dirba daugiau negu 4 val. arba visą darbo dieną. Nuo 2018 m. ilgesnė ugdymo trukmė taikoma Daujėnų pagrindinėje mokykloje ir Kriklinių pradinio ugdymo skyriuje.

33 lentelė. Mokyklinio, priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus Pasvalio švietimo įstaigose pokytis (rugsėjo 1 d. duomenimis)

		Ikimokykl. amžiaus vaikų sk.	Priešmokykl. amžiaus vaikų sk.	1–4 kl. mokinių sk.	5–8 kl. mokinių sk.	9–10 kl. mokinių sk.	11–12 kl. mokinių sk.	Iš viso
2014 m.		577	185	898	1206	647	496	4009
2015 m.		533	235	873	1113	642	406	3802
2016 m.		590	208	868	1036	603	412	3717
2017 m.		621	213	866	959	564	408	3631
2018 m.		618	199	858	914	518	388	3495
5 m. pokytis	sk.	+41	+14	-40	-292	-129	-108	-514
	proc.	+7, 2	+7, 6	-4, 4	-24, 2	-20	-21, 8	-12, 8

Mokinių ir vaikų skaičiaus mažėjimas turi įtakos klasių komplektų skaičiui. Lyginant su 2017 m., sumažėjo 5 klasių komplektais (2017 m. – 213; 2018 m. – 205 komplektai).

2018 m. Nesimokančių vaikų ir mokyklos nelankančių mokinių informacinės sistemos (NEMIS) duomenimis Pasvalio rajone nesimokė 7–16 m. amžiaus 109 mokiniai, iš jų – 108 išvykę į užsienį, 1 – neleidžia tėvai.

2018 m. Pasvalio rajono savivaldybėje veikė 18 savarankiškų švietimo įstaigų.

2018 metais vykdytas Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T1-34 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metais bendrojo plano patvirtinimo“, įgyvendinimas. Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. uždarytas Pušaloto pradinio ugdymo skyrius; Tetirvinių skyrius perduotas Vaškų gimnazijai ir jame vykdomos tik ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programos; Mikoliškio ikimokyklinio ugdymo skyrius perduotas Pumpėnų gimnazijai (priklausė Pasvalio l-d „Eglutė“). Priimti sprendimai dėl Daujėnų, Krinčino Antano Vienažindžio ir Pajiešmenių pagrindinių mokyklų struktūros – palaipsniui pertvarkymo į progimnazijas nuo 2020 m. Be to, vyko susitikimas su Švietimo ir mokslo ministerijos ir Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos bei Joniškėlio Igno Karpio žemės ūkio ir paslaugų mokyklos bendruomene dėl tolimesnės Joniškėlio Igno Karpio žemės ūkio ir paslaugų

mokyklos veiklos perspektyvos.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimas

2018–2019 m. m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas Savivaldybėje yra ugdoma 1–6 m. amžiaus 817 vaikų, tai sudaro 78,8 proc. nuo bendro (1 037) to amžiaus vaikų skaičiaus. Švietimo įstaigos, vykdančios ikimokyklinio ugdymo programas, nuolatos tikslina informaciją apie laisvas ugdymosi vietas ikimokyklinio ir priešmokyklinio grupėse. Informacija skelbiama Pasvalio rajono savivaldybės tinklapyje.

Daugiafunkčių centrų veikla

Tęsiama daugiafunkčių centrų veikla. 2019 m. centrus lanko apie 263 vaikus, tai sudaro apie 10 proc. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 klasių mokinių. 2018 m. centrus lankė apie 349 vaikų, (13 proc. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 klasių mokinių).

Atsižvelgiant į žymiai sumažėjusį lankančių vaikų skaičių, nuo 2018 m. lapkričio 1 d. uždarytas Puškonių daugiafunkcis centras – lankė tik 4 vaikai.

34 lentelė. Daugiafunkčius centrus lankančių vaikų skaičius

Mokykla	Daugiafunkcis centras	Lankančių vaikų skaičius	
		2019 m.	2018 m.
Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos	Deglėnų daugiafunkcis centras	14	32
	Nakiškių daugiafunkcis centras	20	36
	Norgėlų daugiafunkcis centras	16	21
	Meškalaukio daugiafunkcis centras	41	34
	Švobiškio daugiafunkcis centras	23	28
Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinės mokyklos	Gulbinėnų daugiafunkcis centras	16	24
Pajiešmenų pagrindinės mokyklos	Raubonių daugiafunkcis centras	40	34
Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos	Žilpamūšio daugiafunkcis centras	32	49
Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos	Dagių daugiafunkcis centras	17	26
	Puškonių daugiafunkcis centras	-	16
	Žadeikonių daugiafunkcis centras	22	23
	Saločių daugiafunkcis centras	22	26
	Iš viso:	263	349

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo įgyvendinimas

2018 m. įvyko 5 Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžiai. Skirtos minimalios priežiūros priemonės – 4 vaikams. 2017 m. – 3 posėdžiai; skirtos minimalios priežiūros priemonės – 8 vaikams.

Smurto ir patyčių prevencija

Visos rajono švietimo įstaigos tęsia nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. pradėtas įgyvendinti prevencines priemones, vadovaujantis nuoseklaus socialinio emocinio ugdymo metodika (toliau – SEU): sudarytos darbo grupės, numatyti veiklos planai, atlikti pirminiai tyrimai. Dauguma mokyklų bendruomenių veiklas organizavo kompleksiskai ir nuosekliai, kad veikla vyktų ne epizodiškai, bet

būtų integruota į mokyklos gyvenimą – taikant tarpusavio bendravimo principus, specialus ugdymo metodus ir įvairias veiklas, mokomuosius dalykus, vykdomus projektus, neformalųjį ugdymą ir kt.

35 lentelė. Mokyklose vykdomos prevencinės programos

Prevencinė programa	Mokykla
Aš žinau	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Pajiešmenių pagrindinė mokykla
Paauglystės kryžkelės	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Pumpėnų gimnazija Daujėnų pagrindinė mokykla Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla Pajiešmenių pagrindinė mokykla Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla Ustukių pagr. ugd. sk. Pasvalio Svalios progimnazija. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla Pasvalio specialioji mokykla
Laikas kartu	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Daujėnų pagrindinė mokykla
Raktai į sėkmę	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Pasvalio Petro Vileišio gimnazija Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Vaškų gimnazija
Sniego gniūžtė	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija Pajiešmenių pagrindinė mokykla.
Zipio draugai	Pumpėnų gimnazija Vaškų gimnazija Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla Ustukių pagr. ugd. sk. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla Narteikių mokykla-darželis „Linelis“ Joniškėlio ikimokykl. ugd. sk. Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“ Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“ Pasvalio specialioji mokykla
Įveikiame kartu	Pumpėnų gimnazija Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla
Obuolio draugai	Pumpėnų gimnazija. Ustukių pagr. ugd. sk. Valakėlių sk. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla Namišių prad. ugd. sk. Narteikių mokykla-darželis „Linelis“
Kimochis	Mikoliškio ikimokykl. ugd. sk. Kalno ikimokykl. ugd. sk. Tetirvinių ikimokykl. ugd. sk.

	Kriklinių prad. ugd. sk. Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“ Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“ Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“ Pasvalio specialioji mokykla
Olweus	Vaškų gimnazija
Gerų emocijų ir saugumo mokyklėlė	Daujėnų pagrindinė mokykla
Sveika gyvensena	Pasvalio Svalios progimnazija
Antras žingsnis	Pasvalio Svalios progimnazija
Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa	Narteikių mokykla-darželis „Linelis“

2018 m. birželį buvo pasirašyta Bendradarbiavimo sutartis su Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centru dalyvauti įgyvendinant 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijomis finansuojamą valstybės planavimo projektą „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“, Pasvalio rajono savivaldybei psichologinės pagalbos veiklai švietimo įstaigose 2019 metais sausio–balandžio mėn. skiriama beveik 65 tūkst. eurų.

Kvalifikacijos tobulinimas

2018 m. gegužės mėn. Pasvalyje lankėsi Drangedalo komunos (Norvegijos Karalystė) švietimo skyriaus ir mokyklų vadovų delegacija, vadovaujama Pasvalio krašto garbės pilietės Marit Kolloen. Tai praėjusių metų rudenį pradėto vykdyti projekto „Pasvalio rajono ir Drangedalo komunos (Norvegijos karalystė) mokyklų veiklos tobulinimas“ darbinis vizitas. Jo metu svečiai iš Drangedalo lankėsi Pasvalio Petro Vileišio, Vaškų ir Pumpėnų gimnazijose, Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje ir Pasvalio Svalios progimnazijoje, susitiko su Savivaldybės vadovais. Pagrindinė projekto ir susitikimo tema – „Mokinio individualios pažangos ir pasiekimų stebėjimo sistema – pagalba kelyje į sėkmę“. Drangedalo mokyklų vadovai ir Pasvalio rajono savivaldybės vadovai, Švietimo ir sporto skyriaus, Švietimo pagalbos tarnybos atstovai, projekte dalyvaujančių mokyklų direktoriai, pavaduotojai ir mokytojai diskutavo, kas turi įtakos individualiai mokinio pažangai, mokymosi pasiekimams, koks turėtų būti bendravimas ir bendradarbiavimas su tėvais, kokia pagalbos mokyklai, mokiniui ir mokytojui praktika yra veiksmingiausia. Svečiai stebėjo įvairių dalykų pamokas, kurias vedė Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos ir Pumpėnų gimnazijos mokytojai. Taip buvo sudaryta galimybė praktiškai pamatyti taikomus mokinių pasiekimų, pažangos į(si)vertinimo būdus ir metodus. Didelį įspūdį paliko netradicinės mokinių mokymuisi ir poilsui sukurtos erdvės mokyklose, susitikimai su vietos bendruomenės atstovais, dalyvavimas kultūrinio paveldo edukacinės programose. Apibendrinant vizito rezultatus, Drangedalo komunos ir Pasvalio rajono savivaldybės atstovai įvardijo, kad dalijimasis gerąja patirtimi yra viena iš galimybių siekti mokinio, o kartu ir mokyklos veiklos pažangos.

Mokytojai kvalifikaciją tobulinto Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos Suaugusiųjų švietimo skyriuje. 2018 metais šis skyrius organizavo 78 kvalifikacijos tobulinimo renginius: seminarus, paskaitas, kursus, edukacines išvykas, gerosios patirties sklaidos ir kitus renginius pedagogų bendruomenei. Juose dalyvavo 1177 dalyviai. 15 kvalifikacijos tobulinimo renginių organizuota ugdymo įstaigų bendruomenių užsakymu, 448 dalyviai mokėsi kartu su savo kolegomis.

2018 m. 6 savivaldybės švietimo įstaigų atstovai pradėjo mokytis ISM Vadybos ir ekonomikos universitete pagal formaliųjų magistrantūros studijų programą „Švietimo lyderystė“, kuri finansuojama pagal projektą „Lyderių laikas 3“.

Mokytojų atestacija

2018 metais atestuota (*Pedagogų registro duomenys*): 7 mokytojai metodininkai (2 matematikos,

po 1 geografijos, lietuvių k., socialinis pedagogas, ikimokyklinio ugdymo auklėtojas, pradinio ugdymo mokytojas); 2 vyresnieji mokytojai (muzikos mokytojas ir socialinis pedagogas).

Mokinių pavėžėjimo organizavimas

Visi mokyklų mokiniai, kurie, vadovaujantis teisės aktais, turi būti pavežami, buvo vežiojami į mokyklą ir atgal bei į neformaliojo ugdymo užsiėmimus. Iš viso pavežama apie 61,3 proc. (1641 mokiny) Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių. 2016 m. iš viso buvo vežama apie 59,6 proc. mokinių (1787). 2017 m. iš viso buvo vežama apie 59,1 proc. mokinių (1707). Mokinių pavėžėjimo apimtys 2018 metais padidėjo.

36 lentelė. Mokinių pavėžėjimo poreikio kaita

Metai	Vežama mokinių (sk.)	Dalis nuo bendro mokinių sk. (proc.)
2016 m.	1787	59,6
2017 m.	1707	59,1
2018 m.	1641	61,3

XXI. UGDYMO ORGANIZAVIMO IR UGDYMO REZULTATŲ STEBĖSENA

Mokyklų veiklos vertinimas ir įsivertinimas

Kasmet bendrojo ugdymo mokyklos teikia Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai informaciją-anketą apie mokyklos veiklos pažangą. Pagal mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės vertinimo rodiklius kaip sėkmingiausias veiklos sritis mokyklos nurodė rodiklius, susijusius su ugdymo (si) planavimu, vadovavimu mokinių mokymuisi; tobulintinas sritis – mokinių ugdymo (si) vertinimas ir įsivertinimas.

2018 m. Savivaldybės mokyklos skelbė pažangos rezultatus Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS'e).

37 lentelė. Mokyklų veiklos pažangos skelbimas ŠVIS'e

	Pasvalys		Lietuva (proc.)
	Mokyklų sk.	Dalis (proc.)	
2018 m.	7	58	53
2017 m.	7	58	53
2016 m.	7	58	55
2015 m.	7	58	54
2014 m.	4	31	30

2018 m. Pumpėnų, Vaškų gimnazijose ir Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje atliktas veiklos išorės vertinimas. Atsižvelgdamos į išorės vertinimo išvadas mokyklos parengė veiklos tobulinimo planus. 2015–2018 metų laikotarpiu mokyklos veiklos išorės vertinimas atliktas iš esmės visose bendrojo ugdymo programose vykdančiose mokyklose (nevyko tik Narteikių mokykloje-darželyje „Linelis“).

Ugdymo pasiekimai

Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas

Nuo 2014 m. visų Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2, 4, 6, 8 klasių mokiniai dalyvauja Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (iki 2016 m. – standartizuoti testai). Gautas ataskaitas analizuoja mokytojai, rezultatai aptariami su pačiais mokiniais ir jų tėvais.

Atsižvelgiant į išryškėjusias problemines sritis planuojamas mokytojų kvalifikacijos tobulinimas, tam tikrų veiklos priemonių, padedančių pagerinti mokinių mokymo (si) pasiekimus, įgyvendinimas.

Vertinant pagal surinktus mokomųjų dalykų procentinius vidurkius pastebima rezultatų gerėjimo tendencija (*Pastaba: procentinis rodiklis parodo, kiek procentų visų galimų surinkti taškų vidutiniškai surinko mokiniai*). 2018 m. prastesni už šalies vidurkį yra tik 2 kl. ir 6 kl. (skaitymo) mokinių rezultatai.

38 lentelė. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) rezultatai
(dalykų vidurkis)

	Lietuvių k.			Matematika		
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Lietuva	6,54	6,45	6,26	5,73	5,84	4,74
Pasvalys	6,36	6,42	6,25	5,25	5,68	4,32

2018 m. Pasvalio rajono savivaldybės mokyklų 10 klasės mokinių yra žemesni už praėjusiųjų dvejų metų Savivaldybės ir Lietuvos vidurkį. Lietuvių k. beveik atitinka šalies vidurkį 2018 m.

39 lentelė. Valstybinių brandos egzaminų rezultatai

Dalykas	Metai	Lietuva	Pasvalio r.
Anglų k.	2015 m.	99,8	100
	2016 m.	97,9	92,7
	2017 m.	98,5	98,0
	2018 m.	99,3	97,3
Biologija	2015 m.	95,7	97,1
	2016 m.	95,5	95,7
	2017 m.	97,8	95,1
	2018 m.	98,7	100
Chemija	2015 m.	96,1	85,7
	2016 m.	98,5	100
	2017 m.	99,1	94,4
	2018 m.	98,4	100
Fizika	2015 m.	95,3	86,4
	2016 m.	98,2	95,2
	2017 m.	97,6	91,7
	2018 m.	97,8	100
IKT	2015 m.	94,0	93,3
	2016 m.	93,5	89,7
	2017 m.	97,0	88,0
	2018 m.	97,2	100
Istorija	2015 m.	99,4	100,0
	2016 m.	98,3	99,0
	2017 m.	98,1	98,8
	2018 m.	95,3	97,9
Lietuvių k.	2015 m.	89,8	86,4
	2016 m.	89,8	87,0
	2017 m.	89,0	88,7
	2018 m.	91,4	90,7
Matematika	2015 m.	91,7	88,8

	2016 m.	89,3	83,9
	2017 m.	94,4	96,9
	2018 m.	87,2	87,9
	Geografija	2015 m.	97,8
2016 m.		98,5	100
2017 m.		98,4	100
2018 m.		96,5	100

Mūsų gimnazijų abiturientų 2018 m. Brandos egzaminų pasiekimai įvertinti dvylika „100-ukų“ (2017 m. – devyniais; 2016 m. – septyniais). Visi 2018 m. „100-ukus“ gavusieji yra Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniai.

Visi laikusieji išlaikė (100 proc.) biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų mokomųjų dalykų valstybinius brandos egzaminus ir šie rezultatai yra aukščiau už šalies vidurkį. Anglų ir lietuvių k. VBE rezultatai žemesni už šalies.

40 lentelė. Išsilavinimo įgijimas (proc.)

Metai	Pagrindinis išsilavinimas	Vidurinis išsilavinimas
2016 m.	91,6	97,1
2017 m.	96,5	95,1
2018 m.	96,2	97,1

XXII. NEFORMALUSIS UGDYMAS

Savivaldybėje sportinius, meninius ir muzikinius gebėjimus vaikai ir mokiniai gali ugdyti Pasvalio sporto ir muzikos mokyklose. Muzikos mokyklą kasmet vidutiniškai lanko apie 10 proc. 1–12 kl. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių.

41 lentelė. Mokinių laimėjimai

Renginys	pasiekimai
ES Jaunųjų mokslininkų konkurso nacionalinis etapas	viena II dvi III
Panevėžio krašto 5–9 klasių jaunųjų matematikų 24-oji olimpiada	trys I dvi II
67-oji Lietuvos mokinių matematikos olimpiada (9-12 kl.)	viena III
Tarptautinis matematikos konkursas „Pangea“	viena III
Dr. Juozo Kazicko programavimo Aukštaitijos krašto konkursas	viena III
Pakruojo krašto jaunųjų matematikų 1-2 kl. mokinių komandinės varžybos	viena II
Pasvalio krašto 1-2 kl. mokinių 19-osios komandinė olimpiada prof. B. Grigelionio taurei laimėti	dvi II
Tarptautinis tautinių šokių festivalis – konkursas „Baltic Amber Jūrmala 2018“	viena I
50-ojo Lietuvos mokinių jaunųjų filologų konkursas	viena III
Lietuvos mokinių ekonomikos ir verslo olimpiados regioninis etapas	viena I
24-osios Lietuvos mokinių ekonomikos ir verslo olimpiada	viena I
Pradinių (1–4) klasių mokinių varžybos „Šviesoforas“	viena II
Respublikinis informatikos konkursas „Kompiuterinė Kalėdų pasaka“	viena I
Dr. J. P. Kazicko mokinių kompiuterininkų forumas, informacinių technologijų konkursas	viena I

Tarptautinis konkursas „ACCORDION ART FESTIVAL“ Italijoje	GRAND PRIX viena I
II tarptautinis bajanistų ir akordeonistų konkursas „AccoPremium 2018“	viena I
TV konkursas „Dainų dainelė“	3 laureatai
Talentingiausių Lietuvos vaikų koncertas, skirtas Juozo Kazicko 100-osioms metinėms	Premija
II tarptautinis Vaclovo Furmanavičiaus jaunųjų akordeonistų konkursas-festivalis	2 laureatai
Lietuvos mokinių keramikos konkursas „Kitas 100“	1 laureatas

Bendruomeniškumo ugdymas

2018 metais Pasvalio rajono ugdymo įstaigos, jaunimo ir nevyriausybinės organizacijos, kaimo bendruomenės, jaunimo iniciatyvinės grupės prie daugiafunkčių centrų dalyvavo Pasvalio rajono savivaldybės administracijos paskelbtuose įvairiuose konkursuose.

Gabių vaikų ir juos rengusių mokytojų skatinimui 2018 m. skirta 5350 Eur (2017 m. – 3830 Eur)

Vaikų ir jaunimo vasaros socializacijos programų konkurse finansuoti 26 projektai. Programų vykdymui panaudota 32 698,51 Eur.

2018 metų vasarą Pasvalio rajone veikė 26 vaikų vasaros poilsio stovyklos. Dalyvavo 624 dalyviai, iš jų 247 iš socialiai remiamų šeimų. Dirbo 84 mokytojai, 1 sveikatos priežiūros specialistas, 42 savanoriai.

Organizuoti konkursai: „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“, „Nacionalinis diktantas“, Teisinių žinių konkursas „Temidė“, folkloro ansamblių šventė „Pavasarelis linksmas atėjo“, „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, „Šviesoforo“ varžybos, „Sveikuolių sveikuoliai“, vaikų ir moksleivių televizijos konkurso „Dainų dainelė“ rajono turas, akcijos: „Atmintis gyva, nes liudija“, „Taikos glėbys“ ir kt. Policijos dienos surengta paroda – konkursas „Mes policijos bičiuliai“. Kartu su KASP 503 ir LŠS Pasvalio 7 kuopomis surengtas renginys Lietuvos kariuomenės dienos, vyko 9-12 kl. mokinių sportinių žaidynių olimpiada. Visose mokyklose vyko Lietuvos šimtmečio minėjimo renginiai.

Šimtmečio dainų šventėje „Vardan Tos“ dalyvavo: Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos merginų choras, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos tautinių šokių kolektyvas „Apynėlis“, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos teatras, Pasvalio Svalios progimnazijos vaikų folkloro ansamblis „Saulutė“, Pasvalio Svalios progimnazijos tautinių šokių kolektyvas „Bruknelė“, Pasvalio muzikos mokyklos kanklininkų ansamblis, Narteikių darželio – mokyklos „Linelis“ vaikų folkloro ansamblis.

Tradiciskai vyko akcija „Kuriame jaukią mokyklos aplinką“; surengta aplinkos tvarkymo akcija „Darom“.

Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla pripažinta viena iš 10 geriausių šalies edukacinių erdvių kūrimo mokyklų, dalyvavo LR švietimo ir mokslo ministerijos organizuotoje tarptautinėje konferencijoje „Edukacinės erdvės ir ugdymo procesas“ ir dalinosi gerąja patirtimi pristatydama stendinį pranešimą „Edukacinių erdvių geroji patirtis Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje“.

XXIII. SPORTO ADMINISTRAVIMAS

Sportas mokyklose

Rajone vykdytos 15 sporto šakų varžybos, kuriose dalyvavo apie 1000 mokinių. Mokyklos aktyviai dalyvauja kvadrato, futbolo, krepšinio, plaukimo, lengvosios atletikos keturkovės varžybose. Sporto mokykloje vystomos septynios sporto šakos: rankinis, krepšinis, futbolas, lengvoji atletika, boksas, dziudo ir plaukimas.

2018 metais Sporto mokykloje ugdymas vyko 32 grupėse, kuriose sportavo 345 moksleiviai; iš jų: 144 rankininkai, 48 lengvaatlečiai, 48 krepšininkai, 20 boksinkų, 36 futbolininkai, 9 dziudo ir 46 mokiniai lankė plaukimo užsiėmimus. Kasmet vidutiniškai Sporto mokyklą lanko apie 12,9 proc. bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 klasių mokinių.

Pasvalio sporto mokykla organizavo ir vykdė tęstinius projektus: Lietuvos seniūnijų sporto žaidynes (organizatorius Vidmantas Kazlauskas), vaikų ir jaunimo socializacijos programą „Rankininkų vasara“ (projekto vadovas Arvydas Daugis); Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektą „Sportas – mūsų sveikata“ (projekto vadovė Diana Vanagienė).

Projekto „Sportas – mūsų sveikata“ dalyviams buvo skirtos atskiros dienos. Vaikai buvo supažindinti su Sporto mokyklos veikla, patys išbandė naują sportinį inventorių. Mažieji pademonstravo savo žinias apie sportinius žaidimus, dalyvavo viktorinoje apie sveiką mitybą ir sportą. Visi projekto dalyviai buvo apdovanoti taurėmis, geriausi sporto mokyklos auklėtiniai – prizais.

Pasvalio sporto mokykla organizavo ir vykdė Lietuvos mokyklų žaidynes, dalyvavo respublikinėse moksleivių sporto žaidynėse, „Sportas visiems“ varžybose, rengė populiariausių sporto šakų Pasvalio rajono pirmenybes, tradicinį rankinio festivalį, bokso ir futbolo turnyrus; vyko kitos varžybos.

2018 metais Pasvalio sporto mokyklos baseine apsilankė 41 379 klientai (2016 m. – 48 970; 2017 m. – 50 551). Už baseino paslaugas 2018 m. surinkta 225 321 tūkst. Eur. (2016 m. – 248 590 tūkst. Eur; 2017 m. – 272 363 tūkst. Eur).

Mokinių laimėjimai

2018 m. Lietuvos mokyklų žaidynėse Pasvalio rajonas bendroje III rajonų įskaitoje užėmė XI vietą (dalyvavo 27 savivaldybių komandos); surinkta 1314 taškų. Rajonui taškus iškovojo (mokyklų įskaitoje užimta vieta):

1. Pasvalio Petro Vileišio gimnazija – 388,5 taško, 11 vieta;
2. Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla – 315 taškų, 13 vieta;
3. Pasvalio Svalios progimnazija – 185,5 taško, 19 vieta;
4. Pasvalio r. Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla – 89,5 taško, 33 vieta;
5. Pasvalio r. Vaškų gimnazija – 88 taškai, 40 vieta.

Kaimo mokyklų įskaitoje Pasvalio rajonas užėmė 27 vietą (dalyvavo 46 savivaldybės). Surinkta 544,5 taško. Rajonui taškus iškovojo:

1. Pasvalio r. Pumpėnų gimnazija – 178,5 taško, 48 vieta;
2. Pasvalio r. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla – 126,5 taško, 38 vieta;
3. Pasvalio r. Daujėnų pagrindinė mokykla – 111 taškų, 40 vieta;
4. Pasvalio r. Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla – 88 taškai, 45 vieta;
5. Pasvalio r. Pajiešmenių pagrindinė mokykla – 44,5 taško, 71 vieta;
6. Pasvalio Svalios progimnazija – 164,5 taško, 23 vieta.

Sportas seniūnijose

Kūno kultūra ir sportinė veikla Pasvalio rajone aktyviai organizuojama seniūnijose. Pasvalio sporto mokykloje dirba 9 sporto organizatoriai iš Pasvalio, Pumpėnų, Vaškų, Joniškėlio, Daujėnų, Namišių, Krinčino, Saločių ir Pušaloto seniūnijų.

2018 m. rajono seniūnijų sporto žaidynėse organizuotos tinklinio (Namišių seniūnija), stalo teniso (Vaškų seniūnija), futbolo (Daujėnų seniūnija), šaškių (Saločių seniūnija), krepšinio 3x3 (Namišių seniūnija), svarsčių kilnojimo (Krinčino seniūnija), virvės traukimo (Krinčino seniūnija), plaukimo (Pasvalio rajono apylinkių seniūnijos) ir paplūdimio tinklinio (Namišių seniūnija) varžybos, kuriose dalyvavo virš 420 dalyvių.

Galutinėje žaidynių įskaitoje, surinkusi 600 taškų, I vietą iškovojo Krinčino seniūnija; II vietą iškovojo Namišių seniūnija, surinkusi 560 taškų; III vietą – Vaškų seniūnija, surinkusi 560 taškų; Daujėnų seniūnija – IV vieta, 490 taškų; Joniškėlio seniūnija – V vieta, 420 taškų, Saločių seniūnija

– VI vieta, 260 taškų; Pasvalio apylinkių seniūnija – VII vieta, 220 taškų; Pumpėnų seniūnija – VIII vieta, 30taškų; Pušaloto seniūnija – IX vieta, 30 taškų.

2018 metais vyko rajono krepšinio pirmenybės (dalyvavo 10 komandų, 160 dalyvių), rankinio turnyras (dalyvavo 6 komandos – 80 dalyvių), tinklinio pirmenybės (dalyvavo 10 komandų - 105 dalyviai); rajono veteranų krepšinio pirmenybės (dalyvavo 6 komandos – 80 dalyvių), rajono salės futbolo 8x8 pirmenybės (dalyvavo 10 komandų – 150 dalyvių), rajono lauko teniso pirmenybės (14 dalyvių).

Organizuotos tritaškių konkurso varžybos, Pasvalio miesto šventės metu vyko veteranų futbolo turnyras. Padėta organizuoti ir pravesti neįgaliųjų sporto šventę, Visuomeninės sveikatos biuro varžybas, Policijos komisariato organizuotas krepšinio, kroso varžybas, kaimo bendruomenių sporto ir meno šventes.

Kita veikla

2018 m. parengtas draugijos „Sveikata“ neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektas. Projekto įgyvendinimui gauta 2 836 Eur valstybės biudžeto lėšų ir skirta 700 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų.

Parengta nevyriausybinių kūno kultūros ir sporto organizacijų, viešųjų įstaigų sportinės veiklos projektams finansuoti programa. Lėšos (177 000 Eur) paskirstytos 10 Savivaldybėje registruotų sporto klubų ir viešosioms įstaigoms. 2017 m. – 77 000 Eur, 14 Savivaldybėje registruotų sporto klubų ir viešosioms įstaigoms.

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos stadiono atnaujinimui 2018 m. gauta 112 000 Eur iš Švietimo ir mokslo ministerijos ir 58 000 Eur skirta iš Savivaldybės biudžeto.

XXIV. BENDRUOMENINĖ VEIKLA, KULTŪRA IR JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

Bendruomeninė veikla

Pasvalio rajone 2018 m. veikė 33 nevyriausybines organizacijos ir 48 bendruomenės. 2018 m. Savivaldybės biudžete 8 programos priemonei „Nevyriausybinių organizacijų rėmimas“ buvo skirta daugiau nei 51 000. Remiantis Pasvalio rajono nevyriausybinių organizacijų projektų rėmimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarka lėšos nevyriausybiniams organizacijoms gali būti skiriamos konkurso ir ne konkurso būdu. 2018 m. konkurso būdu rajono nevyriausybiniams organizacijoms buvo paskirstyti 33 759 eurai. Maksimali vieno projekto finansavimo suma siekė 600 eurų. Finansavimą konkurso būdu gavo 57 rajone veikiančios bendruomenės, nevyriausybines organizacijos ir viešosios įstaigos. Likusios lėšos bendruomenėms ir nevyriausybiniams organizacijoms buvo paskirstytos ne konkurso būdu. Finansavimą ne konkurso būdu gavo 16 organizacijų.

Įgyvendinant Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonę „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ Pasvalio rajono savivaldybei iš valstybės biudžeto buvo skirta 17 238 eurai. Priemonės įgyvendinime dalyvavo 18 rajone veikiančių bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų.

Jaunimo politikos įgyvendinimas

2018 m. Savivaldybės biudžete jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veikloms ir projektams buvo numatyta 15 000 eurų. Remiantis Pasvalio rajono jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų projektų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašu Savivaldybės biudžeto lėšos šiems projektams gali būti skiriamos konkurso ir ne konkurso būdu. 2018 m. buvo gauta 40 paraiškų. Konkurso būdu 32 jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms buvo paskirstyta 13 529 eurai. Ne konkurso būdu buvo paskirstyta 1 471 eurai. Šios lėšos buvo skirtos dar 3 jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų projektams.

Pilietiškumo mokykla 2018. Šis projektas yra vienas didžiausių jaunimo renginių Lietuvoje, skatinančių jaunas žmones domėtis pilietine veikla ir sprendimų priėmimu. Projektas yra sudarytas iš dviejų dalių: pirmosios dalies metu dalyviai supažindinami su Lietuvos savivaldybių veikla, o antrosios – su Seimo darbo principais. Pirmoji projekto dalis skatina jaunuolius prisijungti prie savivaldybės darbo simuliacijos, kurios metu jaunuoliai yra padalijami į penkis komitetus, apimančius skirtingas savivaldybės veiklos sritis. Kartą per metus, metų pabaigoje, jaunuoliai susirenka Pasvalio rajono savivaldybėje ir padedami savivaldybės darbuotojų, savivaldybės tarybos narių ir vadovų, dirbdami komitetuose analizuoja Pasvalio rajono situaciją įvairiose srityse, diskutuoja ir rengia geriausius, jų manymu, pasiūlymus. Renginio pabaigoje, išanalizavus Pasvalio rajono situaciją jaunimo požiūriu, parengiama rezoliucija su siūlymais, ką ir kaip rajone reikėtų keisti, kad čia gyventi būtų geriau. Kasmet renginyje dalyvauja apie 25 jaunuoliai. Atsižvelgiant į rezoliucijoje išreikštus pastebėjimus, siūlymus ir išanalizavus galimybes, Savivaldybės administracija stengiasi atsižvelgti į jaunimo poreikius. Vienas svarbiausių pavyzdžių 2017 metais pateiktoje rezoliucijoje jaunimas išreiškė poreikį turėti saugią vietą, kurioje galėtų saugiai susirinkti ir leisti laisvalaikį. Atsižvelgiant į šį poreikį, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje buvo įkurtas pirmasis ir vienintelis **atviras jaunimo centras**.

Kultūros politikos įgyvendinimas

Pasvalio ir Pasvalio rajono žmonėms 2018 metų laikotarpis išsiskyrė ne vienu svarbiu renginiu, veikla ar projektu – Lietuva minėjo valstybės atkūrimo šimtmetį. Nenuostabu, kad renginių gausa ir įvairovė buvo didesnė nei įprastai.

Svarbiausia 2018 m. veikla:

- leidybos lėšų paskirstymas;
- reprezentacinės knygos apie Pasvalio kraštą parengimas ir leidyba;
- B. Brazdžionio literatūros premijos paskyrimas;
- Šimtmečio dainų šventės „Vardan tos“ koordinavimas Pasvalio rajone;
- Pasvalio miesto šventės veiklų organizavimas;
- Pirmojo pasaulio pasvaliečių suvažiavimo koordinavimas.

Leidybos lėšų paskirstymas. 2018 m. Savivaldybės biudžete leidybai buvo numatyta 20 000 Eur. Iš šios sumos 11 093 Eur buvo numatyti reprezentacinės knygos apie Pasvalio kraštą leidybai. Likusi suma (8 907 Eur) paskirstyta leidybos daliniam finansavimui. Buvo gauti 6 prašymus dėl leidybos dalinio finansavimo. Finansavimas skirtas 4.

Knygos apie Pasvalio kraštą išleidimas. Pasvalio rajono savivaldybė, minėdama Lietuvos atkūrimo šimtmetį, nutarė išleisti reprezentacinę knygą apie Pasvalio kraštą. Knygos rengimo procesas prasidėjo 2017 m. pabaigoje. Knygos rengimui buvo sudaryta darbo grupė, kuri kartu su knygos leidėju rengė reprezentacinę knygą. 135 fotoalbumo puslapiuose atskleista, kaip Pasvalys atrodė praityje ir dabar: paveldas, kraštovaizdis, kultūrinis gyvenimas ir žymūs žmonės.

B. Brazdžionio literatūros premija. Pasvalio rajono savivaldybės taryba nutarė, pagerbiant bei minint B. Brazdžionio atminimą, teikti Bernardo Brazdžionio literatūros premiją Pasvalyje. 2018 m. rugsėjo 16 d. Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje buvo iškilmingai įteikta pirmoji premija, kuri, premijos vertinimo komisijos nuomone ir Pasvalio rajono savivaldybės tarybos pritarimu, buvo skirta poetei Erikai Drungytei už eilėraščių knygą „Patria“.

Šimtmečio dainų šventė „Vardan tos...“ – tai jubiliejinė, dvidešimtoji dainų šventė, skirta Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti. „Vardan tos...“ yra Lietuvos valstybės himno – „Tautiškos giesmės“ frazė. Ši giesmė tapo šventės idėjų pagrindu, visų jos renginių

jungtimi. Šimtmečio dainų šventės kviesliai, 2018 m. kovo 11 d. kartu su Edita Mildažyte priešakyje ir šimtmečio žygiu per Lietuvą viešėjo Pasvalyje ir kvietė į vasarą vyksiančią šimtmečio Dainų šventę.

Šimtmečio dainų šventėje „Vardan tos...“ dalyvavo 36 000 dalyvių (1 491 kolektyvai) iš visos Lietuvos ir pasaulio. Šimtmečio dainų šventėje dalyvavo ir Pasvaliui atstovavo 25 kolektyvai (daugiau nei 400 dalyvių).

Pasvalio jaunimo apdovanojimai 2018. 2018 metais Pasvalio Jaunimo apdovanojimai buvo surengti jau antrą kartą ir tai tampa gražia metų pabaigos tradicija, kurios metu pagerbiamas gabiausias, aktyviausias, šauniausias Pasvalio rajono jaunimas bei kiti asmenys ar organizacijos, padedančios jaunimui kurti, tobulėti, atrasti save. Jaunimo apdovanojimuose jaunimas buvo įvertintas 6 nominacijose. Šiais metais „**Metų iniciatyva**“ išrinkta jaunimo programa „Jaunimas gali / Youth can“. Programos tikslas suteikti Lietuvos jaunimui galimybes žaisti, mokytis ir augti gerais žmonėmis. Programa motyvuoja jaunimą atpažinti savo galimybes ir leisti suprasti, kad jie gali viską. Už aktyvią bendruomeninę veiklą, suteiktą galimybę jaunimui sportuoti bei sveiko gyvenimo būdo propagavimą „**Metų jaunimo ambasadoriumi**“ išrinktas Arminas Vareika, Kazickų šeimos fondo programos „Jaunimas Gali“ koordinatorius. Už aktyvią visuomeninę veiklą „**Metų jaunimo lyderiu**“ tapo Gabija Račinskytė, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinių atstovybės pirmininkė. Už pagalbą jaunimui bei suteiktą galimybę tobulėti ir augti „**Metų jaunimo partneriu**“ nominuota Viktorija Gaspariūnaitė, Jaunimo reikalų koordinatorė. „**Metų jaunimo organizacija**“ pripažinta Pasvalio rajono Vaškų miestelio jaunimo iniciatyvinė grupė „Marabu“. Už pasiektus aukštus rezultatus įvairiose olimpiadose bei aktyvų dalyvavimą akordeonistų ansamblio veikloje „**Metų moksleiviu**“ išrinktas Dominykas Dulevičius, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinys.

Pasvalio miesto gimtadienis ir paminklo Žygimantui Augustui atidengimas. Gruodžio 6 d. Pasvalys mini Pasvalio miesto gimtadienį. Minint šią gražią ir Pasvaliui svarbią datą skvere šalia Pasvalio muzikos mokyklos atidengtas Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos valdovo Žygimanto Augusto paminklas. Paminklą Pasvalio miestui padovanojo Pasvalio krašto garbės pilietis dr. Pranas Kiznis. Paminklas pastatytas Vyčio paramos fondo lėšomis. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos įnašas – paminklo pagrindo paruošimas (išlietas cementas ir sutvarkyta aplinka).

Pirmasis pasaulio pasvaliečių suvažiavimas ir deklaracijos pasirašymas. Pirmą kartą Pasvalio istorijoje 2018 metais vyko pirmasis pasaulio pasvaliečių suvažiavimas. Šį įsimintą istorinį renginį organizavo Pasvalio rajono savivaldybė kartu su Pasvalio kraštiečių bendrija. Pirmasis pasaulio pasvaliečių suvažiavimas vyko 2018 m. birželio 28–29 d. Pirmąją dieną susitikimas su kraštiečiais vyko Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime. Susitikimo metu vyko konferencija-diskusija „Emigracija ir mes“, kurios metu buvo aptarta emigracija, jos priežastys, pasekmės ir galimi sprendimo būdai. Buvo kalbama ir apie Pasvalio krašto enciklopedijos parengimą. Sugrįžusieji iš užsienio pasvaliečiai turėjo galimybę lankytis Pasvalio rajono bendruomenėse, susitikti su savo krašto, gimtinės gyventojais ir pasibūti drauge. Antrąją dieną Pasvalio pasvaliečių susitikimas vyko Pasvalyje. Pasvalio krašto muziejuje buvo diskutuojama apie Pasvalio kraštą ir jo ateities perspektyvas. Čia susirinko ne tik pasvaliečiai, trumpam sugrįžę į gimtinę, bet ir rajono verslininkai, Savivaldybės tarybos nariai ir vadovai, švietimo ir kultūros įstaigų atstovai, rajono bendruomenių atstovai, ūkininkai ir rajono gyventojai. Buvo diskutuojama apie galimybę pritraukti investicijas, jaunus žmones bei verslą į Pasvalio rajoną. Renginio metu pasirašyta pirmojo pasaulio pasvaliečių

suvažiavimo, skirto Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui, deklaracija.

2018 metai Pasvaliui, o ypač Vaškų miesteliui ir jo bendruomenei, prasidėjo su netikėtais, bet džiugiais rūpesčiais, kadangi **Vaškai tapo mažąja kultūros sostine**. Šis titulas buvo didelis ir atsakingas įpareigojimas, pareikalavęs Vaškų bendruomenės ir kitų asmenų ir organizacijų susitelkimo. Visus metus Pasvalio rajono Vaškų miestelyje vyko įvairūs renginiai siekiant pateisinti gautą Mažosios kultūros sostinės vardą.

XXV. PILIEČIŲ APTARNAVIMAS, DOKUMENTŲ TVARKYMAS

Gyventojų patogumui Administracijos pastato pirmajame aukšte įrengtos gyventojų aptarnavimui skirtos 2 darbo vietos. Asmenys priimami: pirmadienį, ketvirtadienį nuo 8.00 iki 17.00 val., antradienį, trečiadienį nuo 7.30 iki 17.30 val., penktadienį nuo 8.00 iki 15.45 val., pateikti prašymą ar skundą asmeniškai galima visą darbo dienos laiką, taip pat ir pietų pertraukos metu. Asmenų aptarnavimo padalinyje 2018 m. užregistruoti 1 422 piliečių ir juridinių asmenų prašymai. Pastebima, kad asmenys dėl administracinių paslaugų suteikimo dažniausiai kreipiasi atvykdami į Savivaldybės administraciją, tokiu būdu pateiktas 1 131 prašymas.

Dažniausiai fiziniai ir juridiniai asmenys į Savivaldybės administraciją kreipėsi dėl šių administracinių paslaugų suteikimo:

- dėl paramos ir finansavimo – 207;
- dėl adresų suteikimo – 177;
- dėl leidimo kirsti medžius – 171;
- dėl statinio techninės būklės įvertinimo - 66;
- dėl žemės paskirties ir (ar) būdo pakeitimo – 50;
- dėl drenažo įrenginių remonto – 45;
- dėl socialinio būsto – 39;
- dėl leidimų, licencijų išdavimo – 39;
- dėl eismo saugumo -28;
- dėl leidimo prekiauti – 27;
- dėl kelio remonto – 25;
- dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo – 23;
- dėl globos ir rūpybos – 22;
- dėl triukšmo – 22;
- dėl ekonominio dydžio vieneto (EDV) – 21.

Gyventojai bei juridiniai asmenys Elektroninių valdžios vartų portale www.epaslaugos.lt bet kuriuo jiems patogiu laiku, nepriklausomai nuo Savivaldybės darbo laiko, gali pateikti prašymus įvairioms pažymoms ir leidimams gauti, deklaruoti gyvenamąją vietą, pateikti skundą ar gauti kitas paslaugas elektroniniu būdu. Džiugu, kad teikiamų elektroninių paslaugų populiarumas ir vartotojų skaičius auga. 2018 m. per VIISP gauti 49 elektroniniai prašymai suteikti administracines paslaugas. 40 elektroninių paslaugų užsakė fiziniai asmenys, 9 juridiniai asmenys (2017 m. buvo gauti 38 elektroniniai prašymai, 2016 m. tokių prašymų tebuvo tik 6).

2018 metais gauta 10 skundų, kurie sudarė 0,7 proc. visų 2018 m. gautų prašymų. Lyginant su ankstesniais metais pastebimas skundų skaičiaus augimas (2017 m. – 0,6 proc.; 2016 m. – 0,3 proc.).

Atlikus anoniminę asmenų apklausą apie asmenų aptarnavimą ir prašymų nagrinėjimą Savivaldybės administracijoje ir susumavus kiekvieno klausimo rezultatus, galima teigti, kad

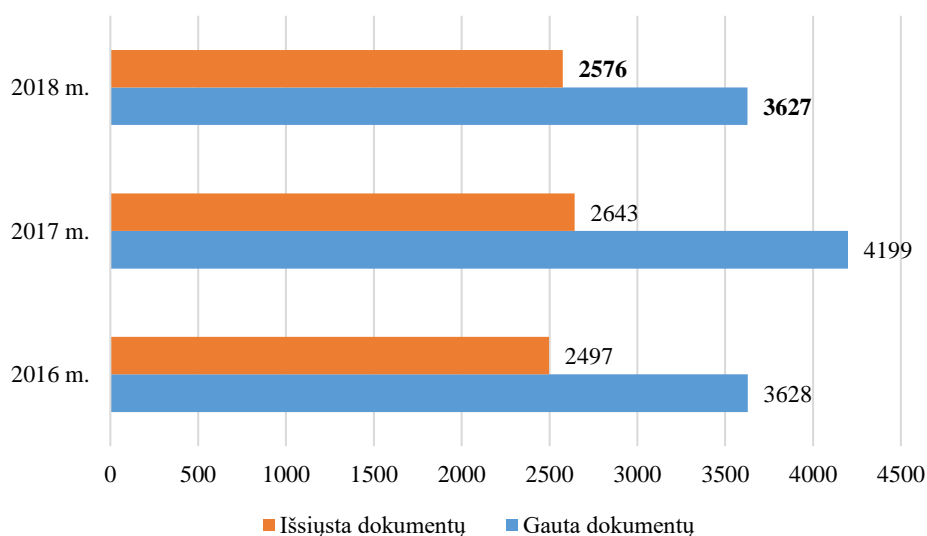
dauguma gyventojų, dalyvavusių apklausoje, patenkinti Pasvalio rajono savivaldybės administracijos aptarnavimo paslaugų kokybe. Asmenų aptarnavimas Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje vertinamas teigiamai (95 proc. apklaustųjų įvertino labai gerai, gerai).

Savivaldybės institucijų dokumentų tvarkymas

Viena iš veiklos sričių, nuo kurios priklauso visos Savivaldybės administracijos sklandus darbas, yra priimti, registruoti, skirstyti ir išsiųsti korespondenciją, užtikrinti, kad visa gaunama korespondencija ir vidaus dokumentacija būtų operatyviai perduodama Savivaldybės vadovybei, po to – vykdytojams, kontroliuoti dokumentų užduočių įvykdymo terminus.

2018 metais užregistruoti 3627 raštai gauti iš Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, savivaldybių, įvairių įmonių, organizacijų.

Duomenys kaip kito gaunamų ir siunčiamų dokumentų skaičiai 2016–2018 m. atvaizduoti 13 paveiksle.

13 pav. Užregistruotų gautų ir siunčiamų dokumentų kaita 2016–2018 m.

Užregistruoti ir darbuotojams vykdymui pateikti 838 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai veiklos klausimais (iš jų – 48 norminiai teisės aktai). Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) pavišinti 575 įsakymai veiklos klausimais.

Savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės biudžetinėse įstaigose naudojama dokumentų valdymo sistema leidžia centralizuotai kaupti visus sukuriamus bei gaunamus dokumentus, elektroniniu būdu juos derinti ir pasirašyti, nukreipti ir nusiųsti reikiamus dokumentus jų adresatams. Dokumentus galima greitai surasti ir susipažinti su juose esančia informacija bet kuriuo metu, kai tai yra reikalinga, o dokumentais ir juose esančia informacija gali naudotis tik tie asmenys, kuriems jie skirti, t. y. kiekvienam darbuotojui padeda per daug trumpesnę laiką atlikti praktiškai visus su dokumentais susijusius veiksmus (parengti, redaguoti, išsaugoti) ir leidžia sutaupyti dokumentų spausdinimui bei tvarkymui skirtas išlaidas.

Likviduotų įmonių archyvas

Likviduojamo juridinio asmens veiklos dokumentai, kurių saugojimo terminas, nustatytas teisės aktuose, nėra pasibaigęs, turi būti perduoti savivaldybei, kurios teritorijoje buvo juridinio asmens buveinė, iki jo išregistravimo iš juridinių asmenų registro. 2018 m. priimta saugoti 12 juridinių asmenų dokumentai, tai sudarė 1 tiesinį metrą. Iš viso likviduotų įmonių archyve saugomi

527 tiesiniai metrai likviduotų įmonių dokumentų, iš jų laikino saugojimo – 184 tiesiniai metrai. Kaip matosi iš 42 lentelėje pateiktų duomenų, didėja dokumentus perduodančių įmonių skaičius, tačiau mažėja perduodamų dokumentų kiekiai, tai sąlygoja tai, kad iš juridinių asmenų registro išregistruojami juridiniai asmenys veiklą vykdė trumpai ir turėjo mažai samdomų darbuotojų.

42 lentelė. Savivaldybės likviduotų įmonių archyvo 2016–2018 m. priimti ir saugomi dokumentai

	Priimta dokumentų			Saugoma dokumentų	
	Dokumentus perdavusių įmonių skaičius	Bylos	Tiesiniai metrai	Tiesiniai metrai	Iš jų laikino saugojimo (tiesiniais metais)
2018 m.	12	133	1	527	184
2017 m.	8	1166	28	531	169
2016 m.	11	828	147	503	161

Informacija apie Savivaldybės likviduotų įmonių archyve gautus dokumentus ir išduotas pažymas pateikiama 43 lentelėje. Iš įstaigų ir piliečių per metus gauta 156 prašymais daugiau, išduotų pažymų skaičius panašus kaip ir 2017 m. Analizuojant likviduojamų įmonių archyvo gaunamų ir išduodamų dokumentų kiekius, pastebimas priimtų prašymų didėjimas.

43 lentelė. Savivaldybės likviduotų įmonių archyvo darbo apimtys

	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Priimta prašymų	795	814	970
Išduota pažymų	1526	1361	1355

XXVI. INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

Vis į daugiau gyvenimo sričių besiveržiant informacinėms technologijoms, plečiantis viešųjų elektroninių paslaugų spektrui bei siekiant apsaugoti duomenis, ataskaitiniu laikotarpiu didelis dėmesys buvo skirtas informacinių technologijų palaikymui ir plėtojimui. Vykdamas Pasvalio rajono savivaldybės 2016–2018 metų strateginio veiklos plano Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programos uždavinį diegti Savivaldybės administracijoje modernias informacines sistemas ir plėsti elektroninių paslaugų spektrą aprūpinant savivaldybės administracijos darbuotojus kompiuterine ir programine įranga, 2018 m. atnaujinta techninė ir programinė įranga 16 darbo vietų. Modernizuota ir perkelta į „debesis“ žemės mokesčio administravimo sistema „Masis“. Nuolat prižiūrima ir aptarnaujama 160 kompiuterinių darbo vietų ir 9 serveriai.

Tęsimi informacinių sistemų, atskirų modulių integravimo darbai, įdiegti nauji informacinių sistemų ir duomenų bazių funkcionalumo, duomenų patikimumo bei saugumo užtikrinimo technologiniai ir programiniai sprendimai. Įdiegta informacinių sistemų našumo monitoringo sistema.

Savivaldybės vidaus tinklas apsaugotas modernia tinklo srauto stebėsenos ir filtravimo sistema „Fortigate“, kuri leidžia laiku pastebėti informacinių sistemų saugos incidentus ir operatyviai juos šalinti.

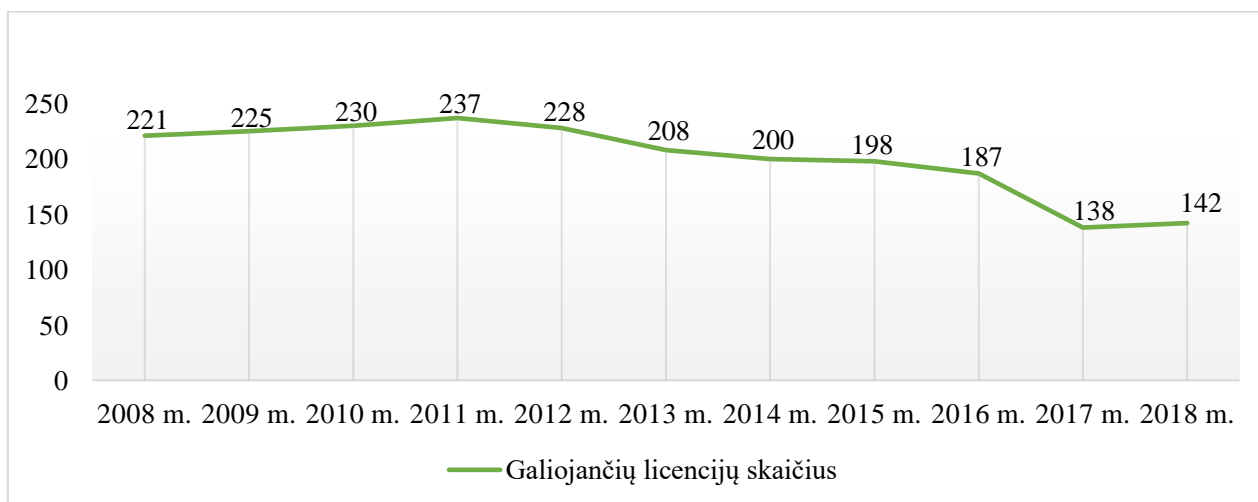
Įdiegta saugi belaidžio ryšio WI-FI technologija Savivaldybės administracijos pastate, kuri leidžia naudotis bevieliu ryšiu Savivaldybės administracijos lankytojams ir darbuotojams.

Atnaujinta vaizdo ir garso transliacijų įranga Savivaldybės didžiojoje posėdžių salėje, gyventojai Savivaldybės tarybos posėdžius gali stebėti HD raiškos formatu.

XXVII. LEIDIMŲ (LICENCIJŲ) IŠDAVIMAS ĮSTATYMŲ NUSTATYTAIS ATVEJAIS IR TVARKA

2018 m. gruodžio 31 d. Pasvalio rajono savivaldybėje buvo 142 galiojančios licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir 135 galiojančios licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais.

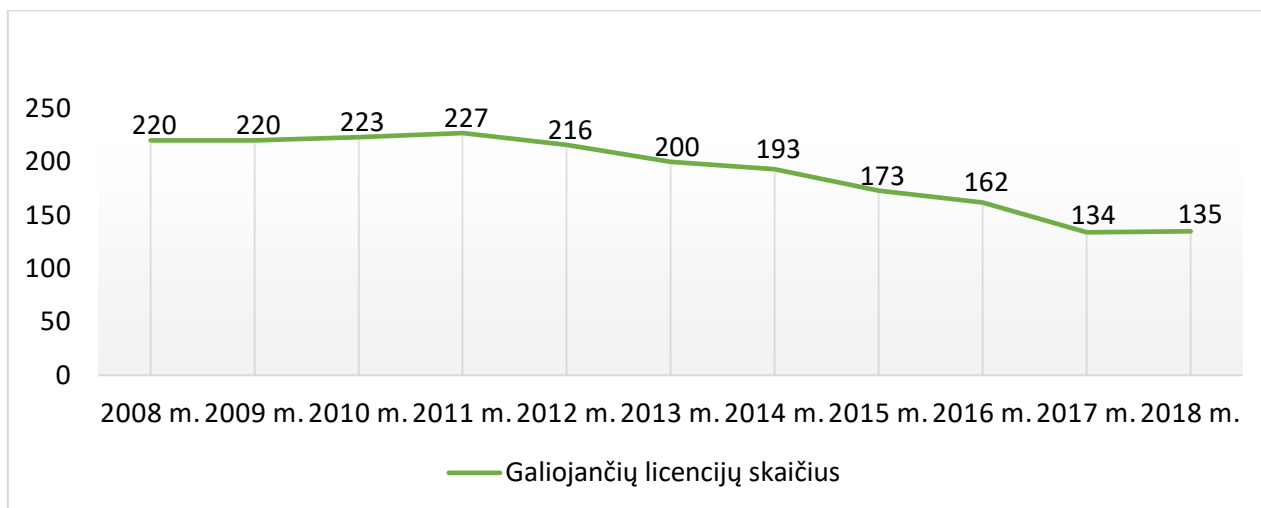
Iki 2011 metų licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičius nuolat augo. Nuo 2011 iki 2017 metų pastebimas licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičiaus mažėjimas, o per pastaruosius metus licencijų skaičius nežymiai padidėjo (14 pav.). Nuo 2011 m. gruodžio 31 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. galiojančių licencijų skaičius sumažėjo nuo 237 iki 138 (41,8 proc.), o per 2018 metus galiojančių licencijų skaičius padidėjo nuo 138 iki 142 (2,9 proc.). 2018 metais buvo išduotos 8 licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, panaikintos 5 licencijos (iš kurių viena jau buvo sustabdyta neterminuotam laikui).

14 pav. Išduotų ir galiojančių licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais skaičius 2008–2018 m.

Žvelgiant į išduotas ir galiojančias licencijas verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, pastebimos tos pačios tendencijos – licencijų skaičius iki 2011 metų augo, nuo 2011 iki 2017 metų pastebimai sumažėjo, o per pastaruosius metus nežymiai padidėjo (15 pav.). Nuo 2011 m. gruodžio 31 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. galiojančių licencijų skaičius sumažėjo nuo 227 iki 134 (41 proc.), o per 2018 metus galiojančių licencijų skaičius padidėjo nuo 134 iki 135 (0,7 proc.). 2018 metais išduotos 4 licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais, panaikintos 3 licencijos.

15 pav. Išduotų ir galiojančių licencijų verstis mažmenine prekyba tabako gaminiiais skaičius 2008-2018 m.

Kadangi galiojančių licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir verstis mažmenine prekyba tabako gaminiiais skaičius nežymiai padidėjo, gyventojų skaičius, tenkantis vienai alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių licencijai, lyginant su 2017 metais, taip pat pasikeitė. Pagal 2018 m. liepos mėnesio Lietuvos statistikos departamento duomenis, Pasvalio rajone gyveno 23 684 gyventojai¹. Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais Pasvalio rajone – 167 gyventojai (2017 metais – 180 gyventojų). Lietuvos rajonų vidurkis – 180 gyventojų (Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2018 metų duomenys²). Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiiais Pasvalio rajone – 175 gyventojai (2017 metais – 185 gyventojai). Lietuvos rajonų vidurkis – 183 gyventojai (Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2018 metų duomenys³).

Šiuo metu alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių prieinamumas Pasvalio rajone yra šiek tiek didesnis nei Lietuvos rajonų vidurkis. Lyginant su 2017 metais, kai prieinamumas buvo tolygus Lietuvos rajonų vidurkiui, 2018 metais prieinamumas padidėjo. Tokio pokyčio priežastys yra nežymiai padidėjęs galiojančių licencijų skaičius ir nuolat mažėjantis gyventojų skaičius Pasvalio rajone (pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis nuo 2017 m. liepos mėnesio iki 2018 m. liepos mėnesio rajono gyventojų skaičius sumažėjo 702 gyventojais⁴). Atsižvelgiant į nuolat mažėjantį gyventojų skaičių Pasvalio rajone, alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių prieinamumas gali ir toliau didėti, nepaisant to, ar bus išduotos naujos licencijos, ar ne. Vis dėlto 2019 metais numatoma toliau nuosekliai atlikti veikiančių ir neveikiančių alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių prekybos vietų analizę bei įvertinti, kurios įmonės nevykdo licencijoje nurodytos veiklos ilgiau nei vienerius metus. Iš Juridinių asmenų registro išregistruotų įmonių licencijos bus naikinamos, o įmonėms, kurios nevykdo licencijoje nurodytos veiklos ilgiau nei vienerius metus, bus taikomos Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymų nuostatos bei per nustatytą laikotarpį neinformavus Administracijos apie ketinimą tęsti veiklą, licencijos bus stabdomos neterminuotam laikui. Atsižvelgiant į tai, tikėtina, kad alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių prieinamumas Pasvalio rajone artimiausiu metu žymiai nedidės.

¹ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize/>

² Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento tyrimo ataskaita „Alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos vietų išsidėstymo Lietuvos teritorijoje pagal savivaldybių išduotas licencijas 2018 metais tyrimas ir rekomendacijos dėl licencijuojamos veiklos“, <https://medis.ntakd.lt/wp-content/uploads/2018/12/2018-Tyrimas-alkoholis.pdf>

³ Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento tyrimo ataskaita „Tabako gaminių mažmeninės prekybos vietų išsidėstymo Lietuvos teritorijoje pagal savivaldybių išduotas licencijas 2018 metais tyrimas ir rekomendacijos dėl licencijuojamos veiklos“, <https://medis.ntakd.lt/wp-content/uploads/2018/12/2018-Tyrimas-tabakas.pdf>

⁴ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize/>

Išduotų vienkartinį licencijų verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 proc., masiniuose renginiuose ir mugėse skaičius lieka beveik nepakitęs – 25 vienkartinės licencijos. 2017 metais buvo išduota šiek tiek daugiau – 28, 2016 metais – 31.

2017 m. gruodžio 31 d. buvo 12 galiojančių leidimų verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais. Nors, lyginant su 2017 metais, skaičius liko nepakitęs, tačiau 2018 metais išduotas vienas ir panaikintas vienas leidimas verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais. Galiojančių leidimų verstis mažmenine suskystintų naftos dujų prekyba skaičius sumažėjo iki 13. Vienas leidimas įmonės prašymu sustabdytas iki 2019 m. kovo 27 d. bei papildytas vienas leidimas verstis mažmenine suskystintų naftos dujų prekyba.

2018 metais Administracija gavo mažiau prašymų dėl keleivių vežimo kelių transporto priemonėmis už atlygį veiklos licencijų išdavimo nei 2017 metais. Išduotos 2 licencijos kopijos verstis keleivių vežimu autobusais vietinio susisiekimo maršrutais. Nuo 2016 metų popierinės licencijos ir licencijų kopijos nebespausdinamos, todėl licencijos kopijos išduotos naudojantis Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo sistema „Vektra“.

2018 metais nebuvo išduotų leidimų vežti keleivius lengvuju automobiliu taksi, todėl galiojančių leidimų skaičius lieka nepakitęs – šiuo metu yra 7 galiojantys leidimai vežti keleivius lengvuju automobiliu taksi. Vis dėlto 2018 metais Administracija išdavė vieną leidimą teikti keleivių vežimo už atlygį lengvuju automobiliu paslaugą. Toks leidimas Administracijoje išduotas pirmą kartą.

Per pastaruosius metus buvo išduoti 26 leidimai prekybai ar paslaugų teikimui viešojoje vietoje. Lyginant su 2017 ir 2016 metais, išduotų leidimų skaičius išlieka panašus – 2017 metais išduota 20 leidimų, 2016 metais išduoti 33 leidimai. Lyginant su ankstesniais metais, išduotų leidimų skaičius lieka didesnis – 2015 metais buvo išduota 10 leidimų, 2014 metais – 3, 2013 metais – 6. Vis dėlto išaugęs leidimų skaičius nėra susijęs su didesniu pardavėjų skaičiumi. Pardavėjai vengia įsigyti leidimus ilgesniam nei vieno mėnesio laikotarpiui, pavyzdžiui, 2018 ir 2017 metais išduota tik po du leidimus ilgesniam nei vieno mėnesio laikotarpiui, 2016 metais pardavėjai pirkė leidimus kiekvieną mėnesį, tuo tarpu 2014 metais visi trys leidimai buvo išduoti metams.

2017 m. lapkričio 1 d. įsigalioję teisės aktų, reglamentuojančių licencijų ir leidimų išdavimo tvarką, pakeitimai įpareigoja viešojo administravimo subjektus licencijas ir leidimus išduoti, tikslinti, keisti, sustabdyti jų galiojimą, panaikinti galiojimo sustabdymą ar panaikinti galiojimą naudojantis VĮ Registrų centro sukurta ir administruojama informacine sistema, skirta duomenims ir informacijai apie ūkio subjektams išduotas licencijas tvarkyti vienoje vietoje – Licencijų informacine sistema. Dėl šios priežasties nuo 2017 m. lapkričio 1 d. buvo atsisakyta popierinių licencijų ir leidimų – Visi leidimai ir licencijos, išskyrus leidimus prekybai ir paslaugų teikimui viešosiose vietose, išduodami, tikslinami, papildomi, sustabdomas jų galiojimas, panaikinamas galiojimo sustabdymas ir naikinamas jų galiojimas naudojantis Licencijų informacine sistema.

XXVIII. EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ (CIVILINĖS SAUGOS) PREVENCIJA, MOBILIZACIJA

Ekstremaliųjų situacijų (civilinės saugos) prevencija

2018 metais įvyko 4 Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos posėdžiai, kurių metu aptarti civilinės saugos būklės Pasvalio rajono savivaldybėje 2017 metų rodikliai, 2019 metų Savivaldybės civilinės saugos darbo planas, priimtas sprendimas dėl ekstremaliosios situacijos Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje atšaukimo. Priimti sprendimai dėl pasirengimo galimam Afrikinio kiaulių maro protrūkiui Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje, dėl Savivaldybės lygio civilinės saugos kompleksinių pratybų organizavimo, pasirengimo šaltajam metų periodui, gaisrų prevencija ir t. t.

2018 metais Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje registruotas 1 ekstremalus įvykis (2018

m. rugpjūčio 13 d. Pasvalio r., Pušaloto sen., Dičiūnų k. įvestas planas „Skydas“, laukuose rastas sprogmuo. J. Vitkaus inžinerijos bataliono išminuotojai 150 mm sprogmenį susprogdino vietoje).

2018 m. gegužės 17–18 d. organizuotos Savivaldybės lygio civilinės saugos kompleksinės pratybos tema „Civilinės saugos sistemos subjektų veiksmai likviduojant ekstremaliųjų įvykių padarinius Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje, paskelbus mobilizaciją“. Pratybų aptarimo metu pratybų vertintojas pateikė pratybose dalyvavusių įstaigų veiksmų vertinimą, pastabas ir pasiūlymus dėl institucijų reagavimo į ekstremaliuosius įvykius ir šias pratybas įvertino gerai.

Savivaldybės įstaigose 2018 metais organizuota 20 stalo ir 3 funkcinės pratybos. Funkcinės pratybos vyko Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje, Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centre, Pasvalio l-d „Liepaitė“, pratybos organizuotos kartu su Pasvalio PGT pajėgomis.

Atlikta Savivaldybės gyventojų perspėjimo sistemos aparatūros techninė priežiūra (12 kartų per metus). Du kartus atliktas Savivaldybės gyventojų perspėjimo sistemos aparatūros techninis patikrinimas įjungiant sirenas ir informuojant gyventojus per žiniasklaidos priemones.

2018 m. atlikti 5 kompleksiniai (planiniai) civilinės saugos patikrinimai įstaigose. Visų patikrintų įstaigų civilinės saugos būklė įvertinta patenkinamai.

Peržiūrėtas ir patikslintas Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

2018 m. rugsėjo 21 d. organizuota Pasvalio rajono savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių išvyka susipažinimui su civilinės saugos pajėgomis (VSAT Pakrančių apsaugos rinktine).

Mobilizacija

Kiekvienos savivaldybės administracijoje yra už mobilizaciją atsakingi pareigūnai, kurie pagal turimus planus ir nurodytus poreikius atitinkamos grėsmės atveju informuos Savivaldybės gyventojus apie jų teises, pareigas ir visas mobilizacijos priemones, kurios bus taikomos mobilizacijos metu.

Gegužės 17 d. Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos Pasvalyje surengė pasirengimo mobilizacijai stalo pratybas. Pratybų metu buvo tikrinamas Pasvalio rajono savivaldybės pasirengimas mobilizacijai: modeliuojamos įvairios situacijos, siekiant išsiaiškinti Pasvalio rajono savivaldybės gebėjimą vykdyti valstybės mobilizacines užduotis, priimančiosios šalies paramos teikimą atvykstančioms pajėgoms, bendradarbiavimą su vietos gamintojais, sąveiką su KASP, Lietuvos Šaulių sąjunga bei kitais mobilizacijos sistemos subjektais. Simuliuojamų įvykių metu buvo keliami diskusiniai klausimai, kuriuos dalyviai turėjo analizuoti, vertinti susidariusias situacijas, prognozuoti galimas pasekmes, bendradarbiauti su atsakingomis institucijomis ir kartu priimti optimalius sprendimo būdus. Pratybose dalyvavo Pasvalio rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nariai, Pasvalio rajono savivaldybės mobilizacijos valdymo grupės nariai, Krašto apsaugos savanorių pajėgos, rajono ūkio subjektų, įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys. Pratybas vertino Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų atstovai. Įvertinus Pasvalio rajono savivaldybės pasirengimą atlikti numatytus veiksmus ir priemones vykdant atitinkamas valstybines mobilizacines užduotis, konstatuota, kad savivaldybė gebėtų sėkmingai veikti mobilizacijos metu. Savivaldybės mobilizacijos valdymo grupė geba valdyti susidariusias situacijas, greitai ir operatyviai spręsti iškilusias problemas, žino ir pritaiko teisės aktų nuostatas. Savivaldybės atstovai gerai išmano savo regiono problematiką, bendradarbiauja su kitomis atsakingomis institucijomis, privataus verslo įmonėmis. Ateityje siūloma didinti bendradarbiavimą su KASP, taip pat į pagalbą pasitelkti LŠS ir kitas visuomenines organizacijas sprendžiant svarbių objektų apsaugos, papildomo apsaugos bei kultūros paveldo išsaugojimo klausimus. Taip pat siūloma plėsti bendradarbiavimą su vietos verslu ir gamintojais siekiant pasirašyti bendradarbiavimo sutartis, kad būtų pasirengta valstybės gynybai bei piliečių interesų apsaugai.

Šios pratybos buvo įžanga į gegužės 17–20 dienomis Pasvalio rajone vykusias Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vyčio apygardos 5-osios rinktinės karines pratybas „Vyčio kardas 2018“, kurių metu viešosiose erdvėse buvo imituojami įvairaus pobūdžio incidentai, patruliavo kariai, judėjo

karinė technika. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir kitų įstaigų darbuotojai, kaip pilietiškos visuomenės atstovai dalyvavo karių organizuotuose išgyvenimo kursuose Pasvalio rajono miškuose, gegužės 19 d. vykdė pilietinio pasipriešinimo veiksmus.

Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos specialistai 2018 m. tikrino Pasvalio rajono savivaldybės administracijai skirtų valstybinių mobilizacinių ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių, mobilizacinių nurodymų vykdymą, mobilizacijos planų sudarymą, taip pat civilinio mobilizacinio personalo rezervo sudarymą ir apskaitą. Savivaldybės administracijoje nustatyti nežymūs pasirengimo mobilizacijai trūkumai. Siūloma: sudaryti bendradarbiavimo ir preliminaras sutartis su mobilizacijos subjektais ar kitais ūkio subjektais dėl prekių, darbų ir paslaugų teikimo, paskelbus mobilizaciją ir (ar) teikiant priimančiosios šalies paramą; atnaujinti CMPR sąrašą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarime Nr. 674 „Dėl Civilinio mobilizacinio personalo sudarymo, apskaitos ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ numatyta tvarka ir terminais.

XXIX. VALSTYBINĖS KALBOS VARTOJIMO IR TAISYKLINGUMO KONTROLĖ, RYŠIAI SU VISUOMENE

Valstybinės kalbos vartojimo kontrolė

Kontroliuojant, kaip Savivaldybės teritorijoje laikomasi Valstybinės kalbos įstatymo, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų ir kitų valstybinės kalbos vartojimą ir jos taisyklingumą reglamentuojančių teisės aktų, 2018 metais iš viso patikrinta 10 įmonių ir įstaigų. Tai seniūnijos, kultūros ir švietimo įstaigos.

Patikrinta 11 interneto svetainių. Interneto svetainėse dažniausiai daromos klaidos: neteisingai rašomi telefonų numeriai, nepaisoma brūkšnelio ir brūkšnio vartojimo reikalavimų, lietuviškų kabučių rašymo principo, po skyrybos ženklų (taško, kablelio ir kitų) nededamas tarpas, nepaisoma žodžių trumpinimo reikalavimų. Randama rašybos, gramatikos, linksnių ir prielinksnių vartojimo, skyrybos, stiliaus klaidų, didžiųjų raidžių rašymo įstaigų pavadinimuose klaidų.

2018 metais patikrinta reklamos ir viešųjų užrašų – 16 raštu ir 5 elektroniniu paštu. Iš jų – dėl 2 pareikštos pastabos. Į pastabas atsižvelgta, klaidos ištaisytos.

Patikrinta Pasvalio krašto muziejaus ekspozicijos kalba. Kalbos klaidų nerasta.

Parengtos 2 atmintinės ir rekomendacijos dėl kalbos taisyklingumo Savivaldybės interneto svetainėje. Rekomendacijos el. paštu pateiktos Savivaldybės administracijos darbuotojams ir Tarybos nariams.

Ryšiai su visuomene

Ataskaitiniu laikotarpiu informacija apie Savivaldybės veiklą rengiant ir įgyvendinant projektus, dalyvavimą įvairiose akcijose, skelbiamais konkursais visuomenė buvo supažindinama laikraštyje „Darbas“, Savivaldybės interneto svetainėje (www.pasvalys.lt), Savivaldybės „Facebook“ profilyje, o „Instagram“ paskyroje „*pasvalio.savivaldybe*“ viešinamos rajone vykstančių renginių akimirkos. Per „Youtube“ sukurtą kanalą „*Pasvalys gyvai*“ galima stebėti Savivaldybės tarybos posėdžius, miesto šventes ir kitus renginius, svečių apsilankymo Savivaldybėje vaizdo medžiagą. Apie Pasvalio rajono savivaldybės veiklą informacija buvo siunčiama į savaitraštį „Savivaldybių žinios“, Lietuvos savivaldybių asociacijos portalą (www.savivaldybes.lt), interneto svetainę www.regionunaujienos.lt bei publikuojama www.manokrastas.lt svetainėje.

Siekiant sudaryti visuomenei sąlygas gauti internetu visą viešą informaciją, reguliariai buvo atnaujinama Savivaldybės interneto svetainės www.pasvalys.lt informacija, tvarkoma svetainės struktūra. Informacinės visuomenės plėtros komiteto 2018 m. atliktu Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių atitikimo bendriesiems reikalavimams vertinimu Pasvalio rajono savivaldybės interneto svetainė aprašo reikalavimus atitinka 96,77 proc. (Lietuvos

savivaldybių vidurkis – 94,1 proc.⁵).

XXX. VIDAUS AUDITAS

Tikrindami ir vertindami vidaus kontrolės sistemą audituojamame subjekte, vidaus auditoriai ataskaitiniais metais atliko 8 veiklos ir valdymo vidaus auditus: Administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo vertinimas už 2017 m., Pasvalio miesto seniūnijos vidaus auditas, Pasvalio r. Pumpėnų gimnazijos vidaus auditas, Pasvalio r. Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vidaus auditas, Pasvalio r. Saločių A. Poškos pagrindinės mokyklos vidaus auditas, Pasvalio Svalios pagrindinės mokyklos vidaus auditas, Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo 2018 metų I pusmečio vertinimas., Strateginių veiklos planų sudarymas ir įgyvendinimo stebėsenos vertinimas Savivaldybės administracijoje. Atliekant vidaus auditus, vertintas audituojamo subjekto vidaus kontrolės funkcionavimas, tikrintos ir vertintos audituojamo subjekto sukurtos vidaus kontrolės procedūros, kontroliuota, ar laikomasi viešojo juridinio asmens planų, procedūrų, įstatymų, kitų teisės aktų, turinčių įtakos jo veiklai.

Vidaus audito ataskaitose pateiktos rekomendacijos dėl vidaus kontrolės procedūrų gerinimo, viešųjų pirkimų procedūrų organizavimo, darbo santykių dokumentavimo užtikrinimo, kitų norminių teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, tobulinimo. Visi audituotų subjektų vadovai sutiko su vidaus audito ataskaitose pateiktomis rekomendacijomis. Vidaus kontrolės būklės vertinimas rodo, kad audituotų subjektų sukurtos ir įgyvendintos vidaus kontrolės procedūros nepakankamos. Dėl to ateityje būtina daugiau dėmesio skirti vidaus kontrolei stiprinti. Efektyvi vidaus kontrolė – prevencinė priemonė, siekiant išvengti klaidų, neatitikimų, apgaulių ir užtikrinti Savivaldybės administracijoje ir jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose dirbančių asmenų atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus, valdant ir naudojant turtą, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi.

Atliekant vidaus auditus, nustatyta, kad 2018 metais audituotuose subjektuose esminiai trūkumai ir rizikingiausios sritys yra: nustatytos vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę, procedūros yra nepakankamos ar nepakankamai veiksmingos, nėra nuolat tikslinamas vidaus kontrolės reglamentavimas, pasikeitus teisės aktams ar aplinkybėms; parengti vidaus dokumentai, reglamentuojantys veiklą, ne visada atitinka teisės aktus arba jie nėra suderinti tarpusavyje; netinkamas teisės aktų nuostatų taikymas inicijuojant, planuojant bei organizuojant įvairias veiklas, vykdomų funkcijų neaiškus reglamentavimas; pareigų atskyrimo, įgaliojimų ir atsakomybės nustatymo neužtikrinimas; dokumentų valdymo, kad būtų kokybiška dokumentų paieška, neužtikrinimas; privalomų tvarkų neparengimas ir jų savalaikis patikslinimas.

2018 metais pateiktos 57 rekomendacijos. Ataskaitiniais metais buvo įgyvendintos 2017 m. ir 2018 m. teiktos 124 rekomendacijos. Ataskaitinių metų pabaigoje rekomendacijų įgyvendinimas tęsiamas 62 rekomendacijų, nes nebuvo suėję jų įgyvendinimo terminai. Šių rekomendacijų įgyvendinimas bus tęsiamas 2019 metais. Daugiausia reikšmingų rekomendacijų 2018 m. buvo pateikta dėl valdymo ir veiklos (25), vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę (2), tobulinimo, viešųjų pirkimų procedūrų laikymosi (14), dėl vietinių teisės aktų suderinimo tarpusavyje bei su Lietuvos Respublikos teisės aktais, veiklos administravimo gerinimo (16) ir kitos rekomendacijos, susijusios su vidaus kontrolės procedūrų tobulinimu.

Centralizuoto vidaus audito metiniai planai buvo derinami su Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ir vadovaujantis teisės aktais pateikti Valstybės kontrolei. Su minėtomis institucijomis buvo keičiamasi informacija, todėl pavyko išvengti funkcijų dubliavimo.

---

⁵ Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių atitikimo bendriesiems reikalavimams vertinimas https://ivpk.lrv.lt/uploads/ivpk/documents/files/Veikla/Veiklos_sritys/Reikalavimai_interneto_svetainems/2018_m_tyrimas/Ataskaita.pdf

XXXI. SENIŪNIJŲ VEIKLA

Savivaldybės administracijoje yra 11 struktūrinių teritorinių padalinių-seniūnijų: Daujėnų, Joniškėlio miesto, Joniškėlio apylinkių, Krinčino, Namišių, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Pumpėnų, Pušaloto, Vaškų ir Saločių. Pasvalio rajono savivaldybėje tik 32 proc. visų gyventojų sudarė gyventojai, gyvenantys mieste, didžioji dalis (68 proc.) Savivaldybės gyventojų gyvena kaimiškose seniūnijose. Didžiausios kaimiškosios seniūnijos pagal gyventojų skaičių yra Pasvalio ir Joniškėlio apylinkių, Saločių. Kadangi pastaruosius kelerius metus stebimas gyventojų skaičiaus mažėjimas visoje šalyje, ta pati tendencija palietė ir Pasvalio rajono savivaldybę: tiek rajone, tiek mieste mažėjančių gyventojų skaičių lemia emigracija, demografinis senėjimas, mažas gimstamumas.

Seniūnai ir seniūnijų darbuotojai – žmonės, kurie pirmieji sprendžia žmonėms aktualias problemas, pirmieji pagalbininkai nelaimės atveju. Praėjusiais metais seniūnijose buvo tvarkomi keliai, kapinės, gyvenvietės, atliekamas Savivaldybei priklausančių patalpų remontas. Seniūnai tvarkė jiems priskirtas teritorijas, pasitelkdami per užimtumo didinimo programą nukreiptus asmenis, socialinės pašalpos gavėjus. Kartu su kultūros centrų darbuotojais organizavo šventinius renginius, su gyventojų bendruomenėmis rengė įvairius projektus. Buvo teikiamos socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir kitiems pagyvenusiems ir neįgaliems seniūnijos gyventojams.

Seniūnijų veiklos ataskaitos ir informacija apie seniūnijų 2018 metų veiklos programų vykdymą pateikta ataskaitos prieduose.

Seniūnijų veiklos ataskaitos ir informacija apie seniūnijų 2018 metų veiklos programų vykdymą paskelbta Savivaldybės interneto svetainėje. Su ataskaitomis galima susipažinti:

[Daujėnų seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Joniškėlio miesto seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Joniškėlio apylinkių seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Krinčino seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Namišių seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Pasvalio miesto seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Pasvalio apylinkių seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Pumpėnų seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Pušaloto seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Saločių seniūnijos veiklos ataskaita;](#)

[Vaškų seniūnijos veiklos ataskaita.](#)

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Savivaldybės administracijos pastangas kuo geriau patenkinti viešuosius gyventojų poreikius atspindi ir Laisvosios rinkos instituto atliktas savivaldybių vertinimas¹. Pasvalio rajono savivaldybė buvo įvertinta 52 balais iš 100 ir užėmė 31 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Lyginant su kitomis savivaldybėmis, geriausiai įvertintos „Komunalinių paslaugų“ ir „Švietimo“ sritys, prasčiau – „Biudžetas“. Kaip ir ankstesniais metais aukštą „Komunalinių paslaugų“ balą lėmė tai, kad 2017 m. net 73,4 proc. šilumos pagamino nepriklausomi šilumos gamintojai. Prie aukšto balo prisidėjo ir žemos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų valymo kainos. „Švietimo“ srityje gerai įvertintas palyginti efektyvus mokyklų tinklo infrastruktūros valdymas. Palyginti prasti „Investicijų ir plėtros“ srities vertinimai sutrukdė gauti geresnį balą. Vienam Pasvalio r. savivaldybės gyventojui teko mažiau nei vidutiniškai materialinių ir tiesioginių užsienio investicijų. Kiti ekonomikos aktyvumo rodikliai, tokie kaip veikiančių ūkio subjektų skaičius, verslo liudijimus įsigijusių gyventojų skaičius, išduotų statybos leidimų skaičius tūkstančiui gyventojų nesiekė vidurkio.

Vykdamas Savivaldybės administracijai ir direktoriui priskirtas funkcijas, įgyvendinant strateginiame plane numatytas programas, iškeltus tikslus ir uždavinius, Pasvalio rajono savivaldybės administracija vadovavosi Lietuvos Respublikos teisės aktais, užtikrino kokybišką ir efektyvą darbą, administracinių ir viešųjų paslaugų teikimą, racionaliai ir organizuotai koordinavo Savivaldybės ir jai priklausančių įstaigų veiklą. Ne visi darbai yra plačiai matomi ar žinomi visuomenei, tačiau kiekvienas iš jų, nepriklausomai nuo sudėtingumo ar laiko, kurio prireikė jam atlikti, yra 2018 metų veiklos ir jos rezultatų dalis. Visos Savivaldybės administracijos dedamos pastangos ir atliekami darbai vienodai reikšmingai prisideda prie svarbiausio tikslo – kurti veržlų, besimokančių, tradicijas ir papročius puoselėjančią rajoną, patrauklų vystyti verslą, dirbti ir gyventi.

Administracijos direktorius

Rimantas Užuotas

---

¹ <http://a.lri.lt/Lietuvos.savivaldybiu.indeksas.2018.pdf>